

ganē cum ferro nec cum medicamine acuto s; reganē blā-
diendo cum euacuationibus crebris et subtiliatione cibi et
cum medicinis resolutiuis cum lenitate sicut ponit Auic.
q; fortia resolutiua superaddent eis calefactionem. et per
consequens essent et in via ad vlcerationes et corruptionē
earum. sic ergo si tales scroffule non sunt rupte debent re-
gi blandiēdo ne rumpantur. Si autem contingat q; sint
rupte tunc Auic. ponit quoddam emplastrum valens pre-
ceteris in talibus scroffulis. et dicit. Et iam iuenimus em-
plastrum apostolicum relatum ad xpianos: et vnguentum
apostolicum ego intelligo vnguentum apostolorum quod
ponit Auic. in quinto. dicit enim Auic. ibi q; vnguentum
apostolorum est vnguentum apostolicum quod dicitur vn-
guentum veneris. est rectificans fistulas cum facilitate
difficiles et scroffulas paruas nec est aliqd simile ei: et mun-
dificat ex carne mortua et consolidat. Dicit autem Auic.
relatum ad xpianos ppter id verbum quod dicit Auic.
in quinto. nam dicit ibi q; in isto vnguento dicitur q; sunt
duodecim medicine duodecim apostolorum. apostoli autē
fuerunt christiani. et ideo dicit Auic. relatum. i. compara-
tum vel attributum ad xpianos. Tunc sequitur illa pars.

Et de emplastris calefacientibus scroffulas
est emplim dyaqlon. Et qñq; pmiscenē cū hoc
emplastro medicine alie q̄s posuit Hyp. sic ra-
dix lilij et pprie cū pprietate que est in ea et sic
stercus caprarū et ouium et sicut nasturtiū et
radix cucumeris asinini: et vne montane et sic
que cadunt ante maturaciones albe aut farina
fabarū et amigdale amare et bdelium et aggre-
genē ad illud et admistrenē. Et de emplastris
bonis est emplim huiusmodi. Re. farine faba-
rū et ordei et pinguedinis porci et rizi oīū añ.
partē. i. et radicis colloquintide et aluminis lame-
ni et radicū lilij et picis humide oīū añ. prē. s.
aggregetur illud cū oleo antiquo cū pinguedi-
ne frixa post liquefactionē pinguedinis et picis
in oleo. Et cōfert emplim bonū resoluens du-
ritiem in hebdomada et in eo quod est minus
ea in tribus diebus quod Gal. narrauit in cata-
genis. Recl. sinapis et se. vrtice et sulphuris. et
spume maris et aristologie et bdelij añ. 3. i. ar-
moniāci et olei antiqui et cere añ. 3. ij. et de me-
dicinis que super eas ponunt est pix confectis
cum ea ficubus aut cum squilla aut confecta cū
ea radix caulis contrita et radix capparū cum
bdelio et lupini cum aceto et melle aut cum siru-
po acetoso et stercus vacciniū aggregatis vel
decoctis cum aceto aut oia ista cum adipe por-
ci aut cum oleo. Ad medicamen bonum fenugre-
ci partes. iij. calcis et nitri amboꝝ ana. pars. i.
aggregetur cum melle. et iterum radix cucu-
meris asinini et folia lauri cum glutino alborin
aut cinis amboꝝ aggregatus cum eo: et iterum
aggregetur farina herbi et stercus caprarum et
ouium: et pprie montanarum cum vrina ifan-
tis et fiat linimentum. et iterum hoc medicamē

myrrbe. x. amoniāci. vij. et dibic. i. euisci quer-
cini glandium. v. galbani olei de bezabar: sor-
ditiei aluearij apum. i. teratur totum. et iterum
aggregetur in mortario alidibic preparatum
et resina et sint p omni lib. galbani. 3. ij. aggre-
getur illud: et est linimentum bonū. Et de me-
dicinis bonis sunt cere gummi pini adips por-
ci non salite prassij et floris eris partes equa-
les fiat ex eis linimentum. et iterum resine da-
ctilozū corticum eris ana partes duas alumi-
nis lamen arsenici omninū ana partes. iij. su-
matur ex eis linimentum: et de medicinis bonis
est medicamen de kirran: et medicamen cucu-
meris asinini et medicamen de condisi. et medi-
camen nominatum sandaros. et medicine facte
cum serpentibus et singulis. et ex eis est vt su-
matur serpens mortuus: et pūciatur in vas lu-
tatum luto sapientie et dimittatur in furno de
lateribus: deinde proūciatur cum equali quan-
tate sui aceti permixti cum melle fm medietate
tem: et de medicinis bonis est medicamen de
cordument: et nasturtio et fimo columbino cū
oleo: et omnia inuatiua sunt iterum singularia.
et sifr farina herbi cum eis et sola cum aceto et
cum melle et cum pice et cera et oleo: et iterum
sumantur vne montane et nitru et resina et fa-
rina herbi et aggregetur cum aceto et melle:
aut accipe radices lilij et se. lini et infundantur
in vino et ponantur in eis ambobus post illud
fimi columbini quantitas quas exigit illud qd
presens est et fiat ex eis quasi emplastrum et est
mirabile. Et saz experta sunt vrina camelli ara-
bici et anodatum eius emplastrum aut epitibi-
ma commixtis cum eis medicinis que sunt ad
scroffulas et fuerunt inuatiua. Et almugat est
ex epitibimatis mirabilibus. Et existimaue-
runt qdam et est alkindus q; messes cornu ca-
prini quando aduritur et bibitur hebdomada
vna oī die pondere. 3. ij. video q; nō oꝝ fieri in
omni mense hebdomada vna.

In qua parte ponit curam q̄tum ad localia scroffularū
in quibus non est calitas admixta. et ponit Auic. plura me-
dicamina et emplastra valentia ad resoluendū scroffulas:
Et intelligit hic q; Auic. confundit ista emplastra. quā-
doq; enim ponit emplastra mollitiua et quandoq; resoluti-
ua. tu autem inquiras virtutem emplastroꝝ per virtu-
tem medicinarum simplicium. postea vero scita virtute
emplastri vtaris eo tempore quo opz fm duas reuolutio-
nes predictas. s. resolutionis et mollificationis. q; si empla-
strum est mollitiuum vtaris eo quando oꝝ emolliri. si autē
est resolutiuū vtaris eo quādo opz resolui. et inquiras per
teipsum virtutes istarum medicaminū que ponit in qui-
rendo virtutes medicinarum simplicium in libris qui tra-
ctant de simplicibus medicinis. Dicit ergo Auic. Et de
emplastris calefacientibus supple et emolliētibus est em-
f 4

Sen .III.

plastrum dyaquilon. dyaquilon est resolutiuū cuz molli-
ficatione. Et quandoq; permiscetur ꝛc. sicut radix lily. i.
yros proprie cū proprietate que est in ea scilicet ad scrof-
fulas. dicit enim Auicenna. in secundo capitulo de yros q;
yros lenificat durities et apostemata et bothoz lenes ꝛ
grossas ꝛ scroffulas. Et sterco caprarum est id plus de-
ficcationum. ꝛ ideo debet misceri cum illomaxime quan-
do volumus plus resolvere ꝛ exiccare. vne montane .i.
staphisagrie. ficus quando cadunt ante maturationem
sunt ficus que non maturantur. ꝛ de istis dicit Serapio i
suo libro de simplicibus q; quando fit emplastruz ex eis
decoctis sup anodationē neruoz ꝛ sup scroffulas resoluit
eas ꝛ cōdifi. i. ellebozi albi vel meditulum ipsius. alumi-
nis iameni. i. aluminis scissi et picis hūide. i. picis naualis
spume maris. i. pumicis. nitri genus salis est. dibic gladiū
.i. viscus quercinus olei de becedar. i. de galbano sic oleū
in quo soluitur galbanuz pꝛassū. i. porzi all. pꝛassū. i. maru-
bi Kitran. i. pix liquida. Et medicamen noiatum sidaros
.i. medicamen de auripimento ꝛ medicine facte cum ser-
pentibus. qz serpentes vt ponūt auctozes habent pprie-
tatez vt non permittant augeri scroffulas luto sapientie.
lutum sapientie fit isto modo. Accipiuntur palee veteres
ꝛ teruntur ꝛ minuuntur in partes paruas. ꝛ postea iste pa-
lee sic cōtrite miscentur cum luto quod dicitur sablene ꝛ
cum stercoze equino vel vaccino. ꝛ tale lutū debet esse lu-
tum sapientie quo lutantur omnia vasa alchimistarū. Et
almugath. i. bdeliuz. est ex epithimatibus mirabilibus qz
est mollitiuum ꝛ resolutiuū. Et extimauerunt quidam ꝛ
est alkindus q; messes. i. seratura cornu caprini ꝛc. supple-
liberat a scroffulis. video q; non oportet fieri omni men-
se hebdomada vna. sed solum oportet fieri in vna hebdo-
mada sicut dicit alchindus. Et id quod dicit hic Auicenna.
yronice quasi dicat Auicenna. q; non solum id quod dicit Al-
chindus liberat si liberat hebdomada sola sed etiā si fie-
ret omni mense vna hebdomada non liberaret. Tunc se-
quitur illa pars.

C Et scias q; de scroffulis sunt in quib; est can-
cerositas: ꝛ huiusmodi quod oportet vt confi-
ciantur medicine calide predicte cū oleo ro. ꝛ
dimittant ꝛ dies aliquod ꝛ administrētur.

C In qua parte Auicenna ponit aliquid de curatione scroffula-
rum. quia dicit q; in scroffulis in quibus est cācrositas oꝝ
miscere medicinas predicatas cum oleo ro. calidas. Et ra-
tio huius est. qz si administrarentur pure predicte medici-
ne calide ꝛ resolutiue in scroffulis canceratis tūc adderēt
in malicia earū. quia ꝛm q; apparebit post in capitulo can-
cri. Medicina fortis ꝛ calida addit in malitia cancri eo q;
addit ei super calefactionē. ex supcalefactione autem au-
getur eius malitia. debent ergo predicte medicine calide
in scroffulis canceratis misceri cum oleo ro. vt rumpant
caliditatem ipsarū ꝛ faciāt eas lenes. Et intellige q; id qd
hic dicit Auicenna. incidentaliter dicit. ꝛ ideo de hoc dicit icō-
plete. quia quando scroffule sunt cuz cancerositate tunc ꝛ
cura ipsarum sufficienti recurrendum est ad capitulū de
cancro vbi posita est sufficientis cura cancri. quod ergo hic
dixit: incidentaliter dixit. ꝛ solum vt rāgeret diuersitates
scroffularum. ꝛ propter hoc de hoc dixit hic sic parum.

Tunc sequitur illa pars.

C In scroffulis autem que sunt calide comple-
ctionis non oꝝ vt supflua sit administratio me-
dicinaruz acutaruz: imo sufficit eis q; est sicut
sanic de tritico cum aqua coriandri. ꝛ fortius
illo est myrrba cuz duplo sui de licio confecta

De apostematibus

cum aqua coriandri. ꝛ regimē in hoc vt vincat
aqua coriandri aut vincat medicamē aliud ꝛm
q; presens est ꝛ necessarium facit vebementia
inflationis aut paruitatis eius. ꝛ de illis que cō-
ferunt eis est vt fiat sternutatio cuz oleo de nu-
cleis persicoꝝ excoꝛticatoꝝ adustoꝝ.

C In qua parte Auicenna ponit curam ꝛ regimen quan-
tum ad medicinas locales scroffularum in quibus est ca-
lidas ꝛ humor admixtus calidus. Dicit autez. In scrof-
fulis autez ꝛc. immo sufficit eis quod est sicut sanic de tri-
tico: idest farina tritici cum aqua coriandri ꝛ est regimen
in hoc: idest ꝛ est sufficiens huic. Et fortius illo scilicet
quod est magis calidum est mirrba ꝛc. ꝛ regimē in hoc sci-
licet emplastro. aut expone in hoc: idest i istis scroffulis in
quibus est aliqua caliditas vt vincat aqua coriandri. aut
vincat medicamen aliud scilicet resolutiuum caliduz ꝛ
q; presens testimonium est: ꝛ q; necessarium facit vebem-
mentia inflammationis aut paruitas eius hoc est ꝛm q;
est ibi vebemens inflammatio vel parua. quare si est ibi
vebemens inflammatio tunc facit vincere aquam coriā-
dri. si autem est parua facit vincere aliud medicamen re-
solutiuum calidum. Intellige tamen circa hoc q; si iste
scroffule calide sunt in via maturationis. quia aliquando
veniunt ad digestionē ꝛ maturationem propter calidita-
tem earū. tunc dato q; sit ibi caliditas non debemus tūc
administrare aquam coriandri: sed aliquod emplastrum
maturatiuum: sicut facimus in alyz apostematibus cali-
dis. ꝛ postea emplastrum ruptiuum vt rumpatur cutis ꝛ
extrahatur scroffula. Auicenna autem loquitur quando
dicit q; vincat aqua coriandri quando non sunt in via ma-
turationis: ꝛ de illis q; cōferunt eis est vt fiat sternutatio.
intellige hoc cozpoze ꝛius mundificato.

Tunc sequitur illa pars.

C Qz si necessarium fuerit in curatione scroffu-
larum vti ferro oportet tunc vt sit administra-
tio eius in scroffulis vicinatibus venis plurib;
ꝛ venis pulsatilib; ꝛ neruis cuz cautela ꝛ de-
fensione. Homo. n. quidam errauit cuz perfor-
raret quasdam scroffulas ꝛ obuiauit ramo ner-
uozum reuersiuoz. quare destructa est vox: ꝛ
iam accidit vt non inueniret neruum sed dete-
geret eum frigoꝝ: quare corrupta est comple-
xio eius ꝛ destructa est eius operatio vsq; quo
redit ad ipsuz eius complexio cum calefactio-
ne. ꝛ fortasse errauit ꝛ inuenit aliquid egi. ꝛ de-
terior aliquid egi in hoc est illa que ē ꝛfundior.
quapropter cum excoꝛiatur ex latere saluo oꝝ
vt sumantur scroffule et destruantur quod res-
duum est cuz medicamine acuto et non perue-
niat lateri lesio.

C In qua parte postquam posuit curam scroffularum cuz
medicinis facientibus delitescere scroffulas non erum-
pendo curim hic cum aliquando non sufficient medicie
ille in curatione scroffularum: sed oportet erumpere eas
ꝛ extrahere ipsas sicut extrahuntur nodi ponit quoddaz
regimē circa curationē earū cuz ferro. Dicit q; si necessa-
rium fuerit in curatione scroffularū ꝛc. vt qz non resoluā-
tur per medicinas: tunc administratio eius ꝛc. Et obuiauit

ramo neruoz reuersuoz. s. cum sua incisioe: vt qz incidit eum. Neruus reuersu' est qdam neruus qui coadiuuat ad vocē. Et iā accidit. s. alia vice vt nō iueniret neruū. i. vt non incideret neruū: sed detegeret eum frigori zc. Et for- tasse errauit. s. alia vice z inuenit. i. incidit alguidegi. i. ali- quaz venarū organicaz. z deterior alguidegi in hoc. i. ad incisionē est illa q̄ est pfundior. i. ex ea sequunt̄ peiora ac- cidentia. Quapropter cū excoziant̄ scroffule ex latere sal- uo. idest ex latere vbi nō timem' icisioez nerui z artarie. z hoc pōt esse ex duobus. vel qz id tale nō est neruosum z venosum. vel si sit tñ scroffula nō est intricata in illis ner- uis z venis: imo est pēdēs z euulsa ab illis venis z neruis ad exteriora. opz vt sumant̄. idest vt extrahant̄ scroffule z dstruat̄ qd̄ residuū ē cū medicamie acuto vt si qd̄ remā serit de ea vel dato q̄ nihil remāserit de ea. tñ remanserit kistis. qz nisi exberet̄ kistis rediret. Et nō pūciat lateri le- sio. B est z qñ extrahis scroffulaz extrahas sicut nō perue- niat lesio lateri in quo sunt vene z nerui: ita vt icidat̄ ali- quod illoz. z hoc est quod vult dicere Auicē. in hac par- te. ¶ Tunc intellige vltērius q̄ Auicē. hic parum teti- git de incisioe scroffularū cū ferro z nō posuit modū inci- sionis ipsarū. z hoc ideo qz id p̄supponit ex caplo nodozū. quia eadem est cura quasi vtriusqz z ideoz modus incisio- nis cū ferro. Et ideo Auicē. soluz rememorauit hic illud qd̄ opz cauere in incisione. Et si tu vis etiā cōpletiozem z planiozez curam earū per incisionez quā ponat Auicēna lege in Albucasi scdo caplo de incisioe scroffularū q̄ acci- dunt in collo. Intellige tñ vltērius q̄ nō solum scroffule possunt curari extrahēdo per incisionē cuz ferro. sed etiā possunt extrahi sine incisioe. s. cum medicinis causticis q̄ p̄mo rumpunt cutim. z postea cuz plurib' corrosiuis que corrodent scroffulas. z talis cum medicinis est melior in quibusdā q̄ extractio per incisionē. nā sunt quidaz boies qui valde abhorrent ferruz z in talib' opz extrahere cum istis medicinis. Iterū etiā z quādo scroffula est in mem- bro neruoso z intricata in neruis z venis melius est tunc extrahere cum medicinis causticis z pulueribus corrosi- uis lenibus q̄ per incisionem cum ferro. z bec dicta suffi- ciant circa scroffulas zc.

De apostematibus duris. CAP. XI.

Apostema durum nominatur sephy- ros qd̄ puruz est: est illud cui nō asso- ciatur sensus neqz dolor: z si remanet cum eo sensus z dolor paruus: tunc non est sephyros purum: z purum quidem z non purum cum quo est sensus quidaz est pri- uans dolorem.

Superius Auicē. determinauit de apostematib' frigi- dis flegmaticis. hic determinat de apostematib' frigidis melancolicis. Apostema aut̄ melancolica sunt duplicia. qdam fiunt a mā melācolica nō adusta vt sephyros. que- dam aut̄ a materia melācolica adusta vt cancer. p̄mo ergo determinat de sephyros. scdo de cancro. z ibi (Can- cer est apostema) p̄mo in duas. p̄mo determinat de se- phyros. scdo determinat de qbusdā morbis qui reducun- tur ad sephyros. scda ibi (Quāqz accidit in iuncturis) p̄- ma in duas. p̄mo determinat de sephyros theorice. secūdo practice. scda ibi. (Opz vt de istis apostematib') p̄ma pars diuidit̄ in partes tres. In p̄ma parte ponit distinc- tionem huius apostematis in suas spēs z causas ipsi' z signa. in scda parte ponit modū inceptiois z generatiois ipsi'. in tertia parte. qz sephyros aliqñ permutat̄ in aliā egritu- dinez ostēdit modū p̄mutatiois ipsius z in quā egritudi-

nem maxie p̄mutat̄. scda ibi. (Et oē sephyros aut incipit apparere) tertia ibi (Et quāqz cācerat̄ sephyros) p̄ma pars adhuc diuidit̄ in partes tres. p̄mo ponit quandā di- stinctionē ipsi' sephyros in suas spēs. z ponit et̄ signa di- stinguētia inter illas spēs. scdo ponit causas ipsius sephy- ros. tertio reuertit̄ ad ponēdū quedā signa ipsius. z ponit etiā quādā distinctionē ipsius q̄ comprehendit̄ sub p̄ma. scda ibi (Et sephyros aut) tertia ibi (Et puri color qd̄ez) In p̄ma parte Auicē. intendit̄ istam diuisionē q̄ aposte- ma durum nominatū sephyros quoddā est purū z quod- dam est non puruz. z ista duo differunt in signis: z conue- niunt in signis. differunt in signis. qz id qd̄ est purum nō sentit si tangatur nec dolet etiā. z cum illo autem qd̄ non est purum est quidaz sensus. quia si tangit̄ sentit id quod tangit. z etiā est quidam dolor. Cōueniunt aut̄ illa am- bo in signis. quia purum z nō purum cum quo quidā sen- sus est puans dolozez. i. ambo sunt sine dolozē. z hoc intē- dit Auicēna in hac parte.

Sed circa sua dicta est dubitatio. p̄mo qz dicit Auicē. q̄ cū illo qd̄ nō est purū est quidā sensus z dolor. Sed tu dices. id non videt̄. quia tunc sephyros nō puruz non differret a cancro. qz in quo- dam cancro est paruus dolor z paruus sensus. dicit enim Auicē. capitulo de cancro q̄ cancer alius est vebemētis dolozis z alius parui dolozis z quietus. Si ergo est qdam cancer cum quo est paruus dolor z sensus: tunc sephyros non purum cum quo est paruus dolor z sensus erit idem cum tali cancro. z per consequēs etiam non differt sephy- ros canceratus z nō canceratus. sed hoc est falsuz. ergo z falsum est qd̄ dicit Auicēna. ¶ Iterū de eo quod dicit Auicēna dubitatur postea. quia dicit q̄ purum z nō pu- rum priuant̄ dolozem. z nunc immediate dixit q̄ cuz nō puro est quidam dolor. videtur ergo contradictio in ver- bis suis. ¶ Ad euidentiam solutionis istorum nota quā- dam distinctionem. quia sephyros aut est purum aut nō purum. si est purum tunc id non sentit nec tactum cū fer- ro: immo si percuteretur fortiter super ipsum non senti- ret. Ego enim vidi semel in brachio cuiusdam q̄ nullo modo sentiebat: immo si aliquis percutiebat ipsum forti- ter cum pugillo plus dolebat patiens q̄ recipiens: immo recipiens quasi nullo modo dolebat. Et id sephyros non habet curam nisi abscindēdo totum cum ferro vel medi- cina. ¶ Si autem sephyros est non purum: tunc potest esse dupliciter. quia aut non est cancrorum aut est cancro- sum. Si non est cancrorum: tunc id sentit si tangat̄. z hoc intellige si sit in membro sensibili z non insensibili sicut est ligamentum. sed non dolet ex se. quia non habet pul- sationez z punctiones. sed si fortiter tangeretur: vt si for- titer percuteretur bene doleret. Cum isto ergo sephy- ros est sensus si tangatur z dolor non per se: sed si fortiter comprimatur z id est sephyros quod recipit curam cum medicinis. Et de tali sephyros non puro Auicēna intel- ligit in ista parte. Si autem sephyros non purum est can- crom sum sentit z dolet siue tangatur siue non tangatur. qz habet punctionem z pulsationem. z dato quod non tan- gatur: z id sephyros regitur cura cancri. z talis sephyros extrahitur ex illa parte Auicē. cum dicit. Et quandoqz canceratur sephyros zc. Per istam ergo distinctionem apparet quomodo differt sephyros purum a non puro. Et quomodo etiam sephyros non purum a cancro diffe- rat. ¶ Tunc ergo respondeo ad id quod tu obycis. quis dicit tu: Auicēna dicit q̄ cum sephyros non puro est qui- dam dolor z sensus. Et sicut et̄ cum cancro est qdā dolor z sensus. q̄ tunc vnū nō differt ab alio. Dico q̄ alio mō cuz sephyros nō puro est sensus z dolor. z alio modo cū cancro

quia in sephyros non puro est sensus et dolor non per se, qz non sunt ibi punctiones sed si tangatur. in cancro autem est dolor siue tangatur siue non tangatur. sed in vno cancro est paruus dolor et in alio magnus: vt postea dicit Auicē. Sic ergo alio modo est hic. et alio modo est ibi. Ad id qd obycis dicendū est qz qm̄ Auic. dicit p̄mo qz cū sephyros non puro est qdaz dolor et sensus: intelligit: vt dictū est qz est ibi dolor si fortiter cōprimat. Sed qm̄ postea dicit qd purū et etiā nō purū cū quo est qdam sensus p̄uant dolores: intelligit tūc qz nō purū est sine dolore. qz ex se nō facit dolozē in mēbro sicut cancer. vñ cancer nō solū nō priuat dolozē: sed et facit et est cā ipsi. sed sephyros nō purū nō facit dolozē. et tñ non est causa p̄uandi ipm̄. et iō sephyros nō purū pōt dici cū dolore et sine dolore. est cū dolore qz nō p̄uat membruz sensu. et iō si fortiter p̄mat dolet. et h̄mō intelligit Auic. cū dicit qz est alicui⁹ dolozis. qz nō priuat sensum sic sephyros purū. Sed alio modo est sine dolore. qz nō est cā faciēdi dolozē sicut cancer. et ideo ex se nō dolet. Et isto scdo modo intelligit Auicē. cum dicit qz est priuans dolozē. Tunc sequitur illa pars.

Et sephyros aut fit a melia feculenta sola radicali et color eius est cineritius: aut melia cōmixta cum flegmate et color eius est decliuus ad colozem corporis: aut ex flegmate solo qd iam induratum fuit.

In qua pte Auicē. ponit causas ipsi⁹ sephyros et dicit. Et sephyros aut fit ex melia feculēta sola radicali et color ei⁹ est cineriti⁹ eo qz talis est color melie pure. aut. s. fit sephyros ex melia permixta cū flegmate et color ei⁹ est decliuus ad colozē corporis. et hoc est rōne flegmatis cui⁹ est color sic color corporis. aut. s. fit sephyros ex flegmate solo qd iam iduratu fuit supple et cōuersuz in māz melie. et istius color appropinquat magis colozē corporis qz aliqd aliud. Et intellige hic qz Auicē. maxie ponit causas sephyros qz fit incipiēdo. s. cām ipsius qz fit cōuertendo ex flegmone aut ex herisipilla hic non tangit. sed cā illi⁹ dat̄ intelligi p̄ id qd dicit ibi Auic. Et oē sephyros rē. qz cā illius est sanguis grossus melicus. Nam id sephyros nō fit nisi vel qz humores calidi subtiles resoluti sunt et grossi remāserūt. vel ppter nimia repucssionē que idurauit et iculcauit ibi illos humores. Et tu dicit ex qua cārum p̄dictarū fit sephyros purū et nō purū. Dicendū est qz sephyros puruz pōt fieri ex flegmate et ex melia. qz sephyros puruz fit qm̄ membrū in quo est caret sensu. quicunqz ergo flegma vel melia faciēs sephyros ita idurabit et cōuertēt in lapideitatez qz ppter eā membrū perdet sensuz tunc fiet sephyros purū. Sephyros aut nō purū fit duobus modis. vno modo qz quādo humores melācolici vel flegmatici nō sunt ita indurati nec in lapideitate cōuersi qz ppter eos membruz perdat sensuz: tūc faciūt sephyros nō purū. Alio modo fit sephyros nō purū sicut qm̄ cōuertit̄ pmutando ex flegmone vel herisipilla. nā cōuertit̄ ex flegmone vel herisipilla per hoc qz resolutū est subtile et remāsit grossuz. humores illi grossi qui faciūt sephyros nō sunt oīo frigidī vt puri melācolici vel flegmatici. imo sūt hūozes sanguinei grossi q appropinquāt hūozib⁹ melicis. et iō nō faciunt sephyros purū: sed faciūt sephyros nō purū cū quo est sensus. Intellige tñ vlteri⁹ qz sephyros purū sepius fit ex melācolia sola radicali. sephyros aut nō purū sepius fit pmutando ex flegmone vel herisipilla licz ambo possunt fieri alio modo: sicut dictū est. Tunc sequit̄ illa pars.

Et puri qdem color vt multū est color plūbi et est vehemētis tensionis et duricie et fortasse supereminēt ei pilli. et hoc est illud cui nō est sa

nitas: et est qdā ex eo cui⁹ color est color corporis et permutat de membro ad aliud et nominatur fermos. et quandoqz est cum dolore corporis durum magnum quod non sanatur neqz pmutat vnqz.

In q̄ parte Auic. reuertit̄ ad ponēdū qdaz signa sephyros puri q̄ nō posuerat p̄mo. et cū hoc ēt ponit quādā distinctionē sephyros q̄ cōprehendit̄ sub p̄dicta. et dicit. Et puri qdaz color vt multū. i. plurimū est color plūbi et vehemētis tensionis et duricie. Et rō hui⁹ est. qz melia sola radicalis ex q̄ fit id apostema est talis coloris. Dicit aut vt multuz hoc est vt plm̄. qz vt plurimū sephyros purū cui nō est sanitas fit ex talib⁹ humorib⁹. Aliqñ tñ bene pōt fieri ex hūoze flatico. et pp hoc dicit statim post qz qm̄ est sephyros durū magnū cū colozē corporis qd nō sanat̄ neqz permutat vnqz. Et fortasse supereminēt ei pilli. s. isti sephyros puro. et hec. s. sephyros purū est id cui nō est sanitas. qz est tante duricie qz nūqz pōt mollificari nec resolui et maxie qm̄ supereminēt ei pilli: tūc nō sanat̄. et cā hui⁹ est. qz cuz pilli generent̄ ex vapore et fumo sicco significāt qz mā melica sicca adeo est in mēbro radicata qz iā p̄uertit cōplexionē mēbri ad cōplexionē melicaz et qz inseparabilis est illa mala cōplexio cū humore ab ipso mēbro. tū qz lapideata est. vñ nō pōt resolui. tum ēt qz cōplexio mēbri cōuersa est ad nām illius humoris. vñ nutrimentū veniens ad id mēbruz cōuertit̄ solū in nām illius hūozis et multiplicatur.

Et ideo si supereminēt ei pilli: tunc maxie est signū qz nō pōt curari. Et est qdā ex eis. Dic Auic. ponit alias spēs sephyros q̄ est qdaz spēs vt mihi videt̄ sephyros nō puri. Dicit ergo. Et est qdā. s. sephyros ex eis. s. sephyros cui⁹ color est corporis color. et in hoc significāt qz est ex flegmate indurato qd p̄portionat̄ melie. Et pmutat̄ de vno mēbro ad aliud. ego itelligo id v̄bū sic. nō enī itelligo qz vnuz sephyros pmutet̄ de vno mēbro ad aliud hoc est et spargit̄ mā ipsius p̄ plura loca ita qz fiunt p̄les sephyros. et hoc est pole sicut qm̄ in corpe abundaret talis mā pole est qz talis mā expulsa a nā extra corpus dispergat̄ p̄ plura loca in vno mēbro et fiāt p̄les sephyros parui. sicut aliqñ dispergit̄ mā nodozū in vno mēbro per plura loca et fiūt ibi p̄les nodi. et noiat̄. s. id sephyros seriuos. i. ad similitudinem esare. nā sicut i esare dispergit̄ mā per plura loca ita hic. quia in isto apostemate dispergitur materia per plura loca nominat̄ id sephyros seriuos. Et itelligo qz id sephyros sit species sephyros non puri. quia materia sephyros puri non permutat̄ nec dispergitur: imo in vno loco permanet et nunqz permutatur. Et quandoqz. Dic ponit quasdam species sephyros que est species sephyros puri: vt mihi videtur. et dicit. Et quandoqz. s. sephyros est cum colozē corporis. et in hoc significāt qz est ex flegmate durum magnum qd non sanatur nec permutatur vnquā. et id est quando id flegma est ita induratum qz factum est quasi lapis. et id sephyros est species sephyros puri. qz id sephyros est purum sephyros qd non habet sensum nec vnquaz permutatur: nec etiam vnquā sanatur. Et ex hoc apparet qz sephyros purum aliquando potest esse ex flegmate: vt quando flegma ita induratur qz fit vt lapis sicut supra dicebat̄. Apparet ergo ex dictis qz in ista parte vt dicebatur Auicē. ponit etiam quandam distinctionē sephyros que distinctio cōprehēditur sub p̄dicta. quia omnes species sephyros: quas hic ponit aut sunt sub sephyros puro sicut ille q̄ non sanant̄ nec pmutant̄ aut sūt sub non puro sicut illa spēs q̄ noiat̄ seriuos. Intellige et vlteri⁹ qz qm̄ Auic. dicit de sephyros puro qz non sanatur itelligit id cū medicinis. qz bene posset id aliqñ sanari cū ferro vt si esset in membro quod posset totum

*at ubi est aientia
causae sephyros
et aut melancolia
māmalis gene
rat sephyros
hinc aler cupit
Cuperit̄ tūc
melancolia cū
flegmate cōmixta
et nō cōuertit̄
in alio modo
et cū flegmate
aut ex flegmate
induratu
vergis ad albu*

*ad. et est in membro quod non sanatur
ferro auferendum est in eo nō per
minet manū nō cōt̄ dānū de alio
hui⁹ quas vltimū ex lūratione sed dānū
vnum purū sephyros sicut nōi p̄t̄ lū
hū dūctū vñ p̄mo qz purū sephyros*

abscindi: sed tñ id non esset sanatio. qz maius esset dānus de abscisiōe mēbri q̄ utilitas ex curatiōe sephynos. Et tu dices nōne posset sanari cū medicina ruptiua z caustica sic extrahunt scrofula z nodi. Dicendū est q̄ nō. p̄mo qz sephynos purū est ita radicatū z cōnexū sube mēbri q̄ nō posset euelli cū medicina nisi z totū mēbrū causticaret z caderet cū medicina. Iterū ē. qz cū medicina caustica sit calida pp̄ sui caliditate quā iducit in mēbrū posset sephynos cancerari. z ideo deueniret ad peius q̄ id in quo erat. sic ergo tunc talis sephynos puruz sanari non potest. Tūc sequitur illa pars.

Et oē sephynos aut icipit apparere paulatim z addit aut cōuertit ex flegmone aut herispilla aut exitura in loco vacuo: z cuz plm̄ accidit duricies in viscerib⁹ nō accidit nisi post apostema caliduz qñ curantur cū infrigidantib⁹ viscosis ex medicinis z cibis.

In q̄ pre Auic. qz sephynos pōt gnari plib⁹ modis ponit modos gnatiōis z icceptōis ipsi⁹ z duo facit. p̄mo facit hoc. z nōdit fm̄ quē illoz modoz maxie gnāt sephynos z duricies in interiorib⁹ mēbris. z ibi (Et cū plm̄ accidit duricies in viscerib⁹ zc) Ambe ptes patent nisi q̄ i sc̄da parte in visceribus. id est in membris interioribus sicut epate z splene z alibi. Tūc sequitur illa pars.

Et qñqz cancerat sephynos z ppingtas sephynos ad cācrum z elōgatio ei⁹ ab eo est fm̄ multitudinē inflāmatiōis ei⁹ z paucitatē et apertionē pulsatiōis in eo et occultationē ei⁹ et apertionē venaz in circuitu ei⁹ et nō apertionē eaz.

Quōdit in quā egritudine pmutat z modū z cām mutationis ipsi⁹. Dicit ḡ. Et qñqz cācerat sephynos. z in b̄ Auic. oñdit in quā egritudine pmutat maxie sephynos. z ppingtas sephynos ad cācrum. Dic Auic. ostēdit modū z cāz q̄re sephynos maxie pmutat ad cācrū. z cām hui⁹ ponit Auic. eo q̄ ista sunt ppingt z ueniētia adinuicē. Inter ea ē q̄ simbolū hñt est trāsīt: vt dicit Arist. in li. de gnatiōe z corruptiōe. quō aut ista sint ppingt. Auicē. ostēdit dicēs. Et ppingtas sephynos ad cācrū z elongatio. i. dñā ei⁹ ab eo est fm̄ multitudinē inflāmatiōis z paucitatē ei⁹. qz multitudo inflāmatiōis est in cācro z paucitas ipsi⁹ ē in sephynos. Et apparitionē pulsatiōis in eo z occultationē in eo. i. pulsatiōis eius. qz pulsatio est apparēs in cācro. in sephynos aut occultat z nō appet. z apertionē venaz in circuitu ei⁹ z nō apertionē eaz. qz i circuitu cācri appent vene extense per mēbrū. in sephynos aut non appent ille vene. sic ḡ apparet q̄ sephynos z cācer sūt quodā mō ppingua.

Et circa hoc nota fm̄ q̄ extrahit ex dictis Auic. i p̄mo libro. fen z. ca. de egritudinib⁹ cōpositis. q̄ cācer z sephynos adeo sunt ppingt q̄ nō differūt p̄rias subales eo q̄ vtraz sūt ex eadē mā radicali. sed solū differūt pp̄ accidentia inseparabilia. Que aut sint illa accñtia inseparabilia Auic. hic cōnumerat. z meli⁹ ēt ponet in caplo cācri. z ibi ēt videbim⁹ melius quō differunt sephynos z cācer. quia ergo sephynos z cancer sic sunt propinqua z inter ea que sunt ppingua facilis est transitus inde multotiens sephynos canceratur zc. De cura. CAP. XII.

Portet vt de eis apatibus illud curetur cui est sensus z vt sit icissio: z post fac mundificationē corporis cū eo qd̄ educit humorē facientē egritudine: z fortasse est illa mūdificatio cuz flebotomia si ē

Sanguis plurime nigredinis. Superi⁹ Auic. determinauit de sephynos theorice. h̄ de terminat de ipso practice. s. q̄tū ad curā. z diuidit̄ bec ps in duas. in p̄ma pte ponit curatiōē ipsi⁹ q̄tuz ad vlia. z ponit curam ipsi⁹ quantum ad p̄ticularia z localia. z ibi. (Et sup̄ id qd̄ resoluit z lenit siml) Dicit ergo p̄mo. Opz vt de his apatibus id curet cui est sensus. z b̄ ē sephynos nō purz. purz nō curat. Et vt sit icissio. i. oz vt pus. s. an̄ oēs curā sit icissio. i. digō hūoz. opz. n. vt p̄ digerāt hūoz cū eis q̄ digerūt hūozes duos z grossos an̄q̄ purget. qz vt dicit Ypoc. digesta medicari z mouere nō cruda zc.

Sed tunc aliquis dubitabit q̄re Auicē. poti⁹ dixit hic oportere mām digeri pus an̄ purgationē q̄ in alyz apatib⁹. qz in nullis p̄dictis apatib⁹ nec i calidis nec in frigidis posuit mām pus digeri q̄ purgari. Itēz ēt videt q̄ debuisset Auic. in oib⁹ p̄dictis apatibus pus posuisse digōnē hūoz q̄ purgationē sic z hic posuit. Dicit. n. Hal. p̄ vbu Ypo. sup̄ affozismū p̄mū. q̄re p̄ticle libri affozismoz. Si quis ingt velit purgare mēbra apata habētia cū aliq̄ farmacia nō purget in initio morbi. qz morbz nōdū farmacie est cōuenibilis cū nōdū maturaue rit. Si aut detur alicui farmacia in initio: sana ēt loca debilitat morbo repugnātia. Sic ḡ tūc duplex ē hic dubitatio. vna q̄re poti⁹ hic posuit digōnez q̄ in p̄dictis apatib⁹. Alia est qz videt q̄ debuisset ponere in p̄dictis sic z h̄ posuit. Ad euidentiā solutiōis istoz nota q̄ duplex ē euacuatio. qd̄ā est euacuatio minoratiua. alia est eradicatiua euacuatio. Euacuatio minoratiua ē q̄ respicit cāz an̄tē q̄ est repletio toti⁹ corporis. eūo eradicatiua est q̄ respicit cāz cōiunctā morbi actu faciētē morbz. mō eūo minoratiua pōt fieri an̄ digōnē z post digōnē. eūo aut eradicatiua fit solū post digōnez. Ulterius nota q̄ eūo corpis q̄ fit in istis apatibus exteriorib⁹ nō respicit cām cōiuctā apatis exterioris eo q̄ illa eūo nō fit vt euacuet mām apatis iuncta. qz mām ipsi⁹ cōiuncta iaz ēt venas est collecta in spōgiositatib⁹ mēbroz. Et si aliqñ apa delitescat pp̄ eūonē corporis solū: nihilomin⁹ tñ hoc non ē qz illa eūo eūaret ex mām apatis iuncta. sed b̄ ē. qz illa eūo eūat mām q̄ ē pata currere ad locū apatis. z tūc cū ampli⁹ nō currit mām nā effici tur potēs sup̄ residuū que est mām iuncta apatis z resoluit ipaz spāl̄r. si nō sit multa z sit subtil. sic ḡ in istis apatibus exteriorib⁹ eūo corpis nō respicit cāz iunctā apatis. s̄ respicit cāz an̄tes q̄ pata erat currere z augere apa. ḡ tūc talis eūo corpis q̄ fit i istis apatib⁹ dñ poti⁹ minoratiua q̄ eradicatiua. z iō ex p̄mo qd̄ dixi iā h̄ q̄ pōt fieri z an̄ digōnē mām z post digōnē mām. z ex hoc qd̄ dñ ē appet iā respōsio ad sc̄daz dubitationē. dicebas. n. q̄ videbat q̄ Auicē. debuisset ponere in oib⁹ p̄dictis apatib⁹ digōnē an̄ purgatiōez p̄ id dñm. H. auē. Ypoc. si qz ingt velit zc. nā Hal. dicēs id dñm auē. Ypo. loq̄t in illo dicto de eūone eradicatiua q̄ non oz fieri in p̄n⁹ morbi nec an̄ digōnē z loq̄t ibi de apostematibus interioribus in quib⁹ habet locū vtraz euacuatio z minoratiua z eradicatiua. in illis eniz nō debet fieri eradicatiua ante digestionem materie. sed Auicenna loquitur hic z in p̄dictis de euacuatiōe minoratiua que potest fieri ante digestionem z post digestionē. z ideo non fuit necessarius q̄ in p̄dictis apostematibus poneret prius digestionē materie. Sed tamen restat respondere ad p̄mum. quia dicebas tu quare potius ergo precepit hic fieri digestionem q̄ in p̄dictis apostematibus. z specialiter cuz: vt dictū est: loquatur de euacuatiōe minoratiua: que potest fieri ante digestionē in oibus apostematib⁹ z post digestionē dicenduz q̄ licz euacuatio minoratiua posset fieri ante digestionē. z etiā post digestionē: nihilominus tamē hic potius p̄cepit Auicē. fieri digōnez q̄ in alyz eo q̄ materia z humor currēs ad locū

apostematis est magis grossus & durus hic quam in alijs. & id est magis inobediens purgationi pro quam Avicenna potius fecit hanc mentionem de digestionem quam in alijs apartibus. scilicet digestionem fac mundificationem corporis cum eo quod educit humorum facientem egritudinem. quia si sit melica educas humorum cum soluetibus meliaz. si autem sit flegma purgabis cum soluetibus flegma. Si autem sint ambo in simul mixti purgabis cum laxativo composito quod educat utrumque humorum. Si autem causa sit sanguis grossus melancholicus sic est specialiter quam sepheros fit convertendo ex flegmone vel ex herispilla. vel dato quod fiat ex tali sanguine grosso melico icipiendo: tunc cum purgatione ventris. erit et utilis flomia ut euacuet sanguis grossus melic. et hoc est quod subdit Avicenna. Et fortasse est illa mundificatio cum flomia supple iuuans si est sanguis plime nigredis. i. si est sanguis melancolicus abundans in corpore qui potest sepheros facere: ut dictum est. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et super illud sit quod resoluit et lenit simul: et non curet cum eo quod resoluit et exiccat tantum: quoniam illud producit ad vehemenciam lapideitatis propter exiccationem grossi et resolutionem subtilis.

¶ In qua parte Avicenna posita cura sepheros quantum ad vicia. potest curam ipsius quantum ad particularia et localia. Et diuidit ista pars in tres duas. Primo ostendit in generali quod et qualia localia competant in sepheros. 2º ostendit hoc in particulari ponendo medicinas speciales. 3º ibi (Et lenificatio quod dicitur est resolutione quod dicitur) Prima pars diuiditur adhuc in tres duas. primo facit quod dictum est. secundo addit quiddam de balneo. 3º ibi (Et oportet ne multum utatur balneo) Prima pars diuiditur in tres duas. Primo ostendit cuius complexiois medicina non competit in hac egritudine: tagendo est aliquid de illa que competit. secundo ostendit quales et cuius complexiois medicine competunt in hac egritudine et quo ordine debeant administrari. 3º ibi (Et oportet ut ponantur) Dicit ergo primo. Et super id. i. supra locum sclerosi supple sit quod resoluit et lenit simul. i. mae resolutionum et lenitiuum. et in hoc Avicenna tagit aliquid conditionis medicamentis quod competit sclerosi. sed non complete tagit conditiones ipsius hic. quia complete tanget in parte sequenti: imo solum tangit hoc huiusmodi ostendat quod contrarium istius non competit sclerosi. et hoc est quod dicit statim post. Et non curet cum aliqua medicina cum eo quod resoluit et exiccat tantum. scilicet sine mollificatione. ut vel quia in tali medicina non sit mollificatio vel ipaz non precesserit aliqua medicina mollitina et dat casus huius Avicenna. quoniam id producit ad vehemenciam lapideitatis propter exiccationem. i. propter indurationem humoris grossi et resolutionem subtilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet ut ponantur curatio ei due resolutiones: resolutione resolutionis cum lenitate cum eo quod non exiccat plim: quia omne resolutionum pro plim exiccat: et humectatiuum raro resoluit: et oportet ut sit gradus eius in calitate ex secundo ad tertium et in exiccatione ex gradu primo. et resolutione alia lenificationis.

¶ In parte ista Avicenna ostendit cuius complexiois medicine competant in hac egritudine et quo ordine debeant administrari. et diuidit per haec in duas. Primo hoc ostendit de medicinis simplicibus. 2º ostendit quod eadem est ratio de compositis. 3º ibi (Et itez compositio medicinarum) Prima in duas. primo ostendit cuius complexiois debet esse medicine locales. et quo ordine debet administrari. et hoc absolute. 2º hoc ostendit comparatiue secundum diuersitatem membrorum. et est sepheros. 3º ibi (Et diuersificetur necessitas) In primo. scilicet Avicenna tria ponit dicta. in primo dicto ostendit cuius complexiois et quales debet esse medicine locales. in 2º dicto ostendit quod ille medicine debet administrari secundum ordinem. i. 3º dicto ostendit quod sit faciendum quoniam administrantur medicine secundum vna

resolutionem. et quid quoniam administrantur secundum aliam. 2º ibi (Et sunt iste due resolutiones) 3º ibi (Et oportet ut ponantur) Dicit ergo de sepheros. Et oportet ut ponantur curatio ei. scilicet quantum ad localia due resolutiones. i. medicine secundum duas resolutiones: quia vna est resolutione resolutionis cum lenitate cum eo quod non exiccat supple fortiter hoc est secundum vna resolutionem debet administrari medicine resolutione lenes et non fortiter exiccatiue. et reddit casus Avicenna. que medicine resolutione debet esse lenes. quia omne resolutionum secundum plim exiccat. et id vbi potest exponi duobus modis. vno: sic vbi dico quod medicine resolutione debet esse lenes et non fortes. quia omne resolutionum secundum plim. i. omne resolutionum multum et forte exiccat supple nimis. scilicet medicine nimis exiccatiue non competunt in sclerosi. tunc debet administrari in ipso medicine lenes resolutione et non fortiter exiccatiue. Alio: potest exponi id vbi dicitur et tunc exponit est vbi predictum alio: quod plus: ut dicat sic. vbi dico quod medicine resolutione sint cum lenitate. i. permixte cum lenitiuis. et cum eo quod non exiccat. et non debet permisceri cum exiccatiuis. quia omne resolutionum secundum plim exiccat. et hoc est secundum plim. ita est quod omne resolutionum exiccat. Et ratio habet est. quia proprietates medicine resolutione et exiccatiue multum conueniunt. quia medicina resolutione: ut ponit Avicenna. in secundo libro est cuius proprietates est ut sepet humidum faciendum ipsum vaporare et extrahendo ipsum a loco in quo fuit retentus. scilicet parte post partem donec assiduatioe sue operatiois finiat id quod ex ea remanet etc. et id medicina resolutione quod extrahit sanitatem a loco exiccat et eam. et hoc est quod dicit Avicenna. de medicina desiccatiua in eodem capitulo. Dicit enim. quod medicina desiccatiua est quod consumit humiditates sua resolutione et subtilitate sua. Videt ergo per hoc quod proprietates vtriusque multum conueniunt. et id ita est quod medicina resolutione secundum plim exiccat. quia ergo secundum plim medicina resolutione desiccata non debet ergo permisceri cum exiccatiuis ne amplius addat super eius exiccationem. et sic fiat nimis exiccatiua: imo debet esse cum lenitate et cum eo quod non exiccat. ¶ Et humectatiuum raro resoluit. id potest exponi duobus modis. Uno: humectatiuum raro resoluit hoc est raro est quod humectatiuum resoluit. Et ratio habet est. quia de ratione mae humectatiue est solum mollificare humores et parare ipsum ad resoluendum et non quod resoluit. et id oportet permisceri cum resolutione. quia tunc illud parat ad resoluendum et resolutionum resoluit quod mollificatum est. et non dimittit et resolutionum nimis exiccare. ¶ Alio: exponi potest quod humectatiuum raro resoluit. hoc est quod humectatiuum resoluit raro. i. paulatine et non cito et subito. vna resoluit raro. quia paulatim et in longo tempore. et id etiam est verum quod humectatiuum ampliat poros et parat humorem ad resoluendum. et ideo ex hoc quod ampliat poros et humorum paratur ad resoluendum tunc natura adiutorio huius mae resoluit de humore. sic parato paulatine per poros ampliatos. et id humectatiuum resoluit paulatim. et propter hoc est bonum est ut permisceatur cum resolutione ut non permittat ipsum resoluit humiditatem subtilem et grossum idurare. scilicet faciat ipsum resoluit humorem. et per totum: et non primo vna parte quam aliam. ¶ Ulterius nota quod licet dictum sit quod medicine resolutione debent esse lenes et non permixte cum exiccatiuis quod non est intelligendum propter hoc quod medicine resolutione non sunt aliquo modo exiccatiue. quia id non esset verum: imo quando est tempus resoluendum debent esse medicine resolutione exiccatiue plus quam mollificatione. sed non debent esse exiccatiue nimis propter causas dictas. vnde debet esse exiccatiue lenes. et hoc intelligit Avicenna. per ea que dicta sunt. Et hoc est quod subsequendo statim dicit Avicenna. Et oportet ut sit gradus. scilicet medicinarum resoluendum in caliditate ex secundo gradu ad tertium. et in ficcitate in gradu primo. sic ergo bene debet esse exiccatiue: sed debet esse lenes. Dabem ergo ex dictis quod vna resolutione curatiois sclerosi quantum ad localia est resolutione resolutionis. sed alia resolutione quam oportet esse in curatioe istius est resolutione lenificationis. ¶ Deinde cum dicit.

quod sicut fit non mutando complexiois melancolicam in purgationem in cibo summe digerendo etc.

in sic et sic etc. melancolicam ad modum sicca, nec ad modum humida sunt admodum sicca, ita in ut de secundo de humore, et in ficcitate in primo sit purgationem.

Et sint iste due resolutiones succedentes.

¶ Dic Avicenna ostendit quod predictae resolutiones debent administrari secundum ordinem et dicit. Et sint iste resolutiones succedentes. id est ordinate: ut quia una precedat altera sequatur. et non curat hic exprimere illum ordinem. quia posuit ipsum in primo. sed ordo istarum resolutionum est secundum quod extrahitur ex dictis Avicenna. in primo. fen. 4. caplo de curatio apostematum. Nam primo oportet ut mollificetur: deinde resolvaatur: deinde si timetur ex resolutione eius quod resolvitur ne id quod remanet fiat lapis. Iterum secundo redendum est ad mollificandum et postea ad resolvendum. et sic fiat quousque resolvaatur totus humor. Semp ergo oportet procedere mollificare et subsequi resolvere. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Et oportet ut membrum fame pati cogatur in resolutione resolutionis et trahatur nutrimentum ad eius oppositum cum motione illius oppositi et exercitio eius et ipsius famelicatione et cibetur in resolutione lenificationis et fiat ei causa appetendi nutrimentum cum fricatione et que sunt ei similia et lintatur cum pice.

¶ Dic Avicenna ostendit quid sit faciendum quando administrantur medicinae secundum unam resolutionem. et quid quando administrantur secundum aliam. et patet quod dicit. quia quando volumus resolvere oportet ut membrum fiat famelicum. id est sit vacuum cum diversione nutrimenti ad oppositam partem sicut ponit Avicenna. sed quando volumus lenificare oportet ut cibetur et trahatur nutrimentum ad ipsum. et hoc est quia nutrimentum humectat ipsum et inspingat. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et diversificetur necessitas in virtute medicinarum resoluventium et lenificantium et debilitate earum secundum raritatem membri et ipsius spissitudinem et vehementiam duricie et debilitate ei.

¶ In isto. s. Avicenna. postquam ostendit absolute cuius complexionis et qualis debent esse medicine locales sclerosi ostendit hoc hic comparative. s. per respectum ad diversitatem membrorum et diversitates sclerosi. **¶** Dicit ergo primo. Et diversificetur necessitas in virtute. id est in fortitudine materierum resoluventium et secundum raritatem membri et spissitudinem ipsius et vehementiam duricie. s. sclerosi et debilitatem eius. id est et paucitatem duricie ipsius. Quomodo autem diversificetur fortitudo et debilitas istarum medicinarum penes illa que ponit Avicenna. apparebit postquam proficietur de medicinis localibus specialibus. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et iterum compositio medicinarum oportet ut aggregentur inter duas virtutes.

¶ In qua parte ostendit Avicenna. quod eadem ratio est de administratione medicinarum compositarum: sicut dictum est de simplicibus. Dicit ergo. Et iterum compositio medicinarum oportet ut aggregentur inter has duas virtutes. s. resolutionis et mollificationis ut quando volumus uti medicinis compositis tempore resolutionis. tunc medicine sint compositae magis ex resolutivis quam ex mollitivis. quando autem volumus eis uti tempore lenificationis tunc sint compositae ex mollitivis. et similiter etiam fortitudo diversificetur et debilitas earum in resolutione et lenificatione secundum raritatem et spissitudinem membri. et secundum vehementiam grossitiam et paucitatem sclerosi. Deinde cum dicit.

¶ Et oportet ne multum trahatur balneo quoniam resolvit subtile et aggregat spissum et non pervenit ad hunc finem ut leniat spissum.

¶ Dic Avicenna addit quoddam balneo. et per quod dicit. et intellige hoc quod dicit maxime de balneo naturali. **¶** Alteri intellige quod per hoc quod dicit. et oportet ne multum trahatur. dicitur intelligi quod aliquando potest uti sic quoniam aqua est mollificativa et est in via resolutionis. aliter autem non. quia resolvit subtile et orelingit grossum plus. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et lenificantia quidem quibus est resolutio quaedam sunt sicut adeps gallinarum et anserinum et vitulorum et bouum et cervorum pro parte et medulle eorum et adeps hirci. et asini adeps est bona eis et adeps rapacium leonum et ursi et leopardi et adib et que currunt cursu eorum de vulpibus et lupis. Et adipem rapacium ex avibus. et oportet ut misceantur cum eis que sunt sicut ammoniacum et bdellium et galbanum et storax et mastix quando preparantur ad resolvendum et fiant singularia. Et de predictis adipibus melior est adeps leonum et ursi. Et in mucillagine fenugreci et se. lini sunt resolutio et lenificatio. Et oportet ne in istis adipibus et earum similibus de mollificationibus sit sal omnino: quoniam sal exiccet et indurat: immo oportet ut sit earum operatio: operatio solis in cera que lenit et liquefacit et non pervenit ad hoc ut exiccet. Et de lenificantibus iterum in quibus est resolutio quedam: sunt bdellium siciliense et oleum antiquum et oleum de alcanna et oleum de lilio et galbanum et laudanum et storax et isopus humida: et meliora eorum sunt que sunt minoris antiquitatis et exiccationis et vehementioris humiditatis et iterum mastix album appropinquat predictis. Et in oleo de alcanna et oleo de lilio et ficibus et alkerua est de resolutione et lenificatione simul quod est supra sufficientiam. Et de lenificantibus quidem est ut sumatur sex seminum et sex acetum et ferueat et effundatur post ebullitionem bonam super utrasque quod est ei convenienti et administrat. Et de medicinis bonis ad illud est ut sumantur stercus asini et radix euisci et fiat ex ambobus linimentum: et si fuerit cum ambobus storax erit melius. et iterum quando apparet lenitas oportet ut lintatur cum ammoniaco soluto cum aceto forti diebus pluribus: deinde redeat lenificatio aut galbano et oppoponaco: aut sumantur galbanum et ammoniacum et bdellium et terantur omnia et involvantur cum oleo de ben et oleo de lilio cum aliquotulo mucillaginis fenugreci et lini et fiat emplastrum. Et sordicies balnei est ex medicis vehementis iunamentum quando ponitur in emplastris apostematum duorum. et cum non invenitur sordicies balnei tunc admistrentur loco eius aqua euisci et nitrum. Et de emplastris bonis in hora resolutionis sunt emplastra que sunt ad scrofulas de illis que diximus. et emplastrum iulios et colophon.

En qua parte postq̄ Auic. posuit in ḡnali cui⁹ cōplexiōis
 ⁊ qualia localia cōpetūt in sclirofi. Dic ponit in sp̄ali me-
 dicinas locales s̄m p̄dictas regulas generales q̄s p̄us po-
 suit. posuit. n. eas s̄m reuolutiōez. s. resolōnis ⁊ mollifica-
 tionis. q̄z mō pōit medicinas mollitiuas ⁊ mō resolūtivas:
 ⁊ ponit et eas s̄z diuersitatē duricie ⁊ raritatis mēbroz:
 ⁊ s̄m duriciē multā ⁊ paucā sclirofi. dictū enī fuit p̄us q̄
 penes hoc diuersificat̄ fortitudo ⁊ debilitas medicinarū
 in resolōne ⁊ lenificatiōe. ¶ Diuidit̄ ḡ pars ista in duas.
 In p̄ma parte ponit medicinas locales in sp̄ali s̄m reuolu-
 tionē resolōnis ⁊ mollificatiōis absolute nō cōparādo. 2°
 ponit eas p̄parādo eas in debilitate ⁊ fortitudine ⁊ resolō-
 nis ⁊ mollificatiōis s̄m diuersitatē mēbroz ⁊ duriciem ⁊
 molliciē. ⁊ sc̄z diuersitatē sclirofi in uehementi grossitie
 ⁊ pauca. 2° ibi (Et cū ap̄a est uehementis grossitiei) In p̄i-
 mo. s̄. ponit Auic. p̄les medicinas locales in sp̄ali ⁊ cōfun-
 dit eas in sil. q̄z mō ponit resolūtiva mō mollitiua cōpre-
 hendēdo in sil. ⁊ nō p̄prehēdēdo eas ordinate. tu aut̄ respi-
 cias v̄tutē medicinarū in resolōne ⁊ mollificatiōe ⁊ vtaris
 eis s̄m p̄dictā regulā quā p̄us dixi. Dicit ergo. Et lenificā-
 tia q̄dē r̄c. adib. i. lupi. ⁊ adipēs rapaciū ex qb̄. s. rapacib̄
 sicut vulturis ⁊ agle ⁊ siluiz. Et op̄z vt admistrent̄ cū eis
 s. adipib̄ q̄ sunt sic̄ armoniacū r̄c. q̄ p̄parant̄ ad resolūē-
 dū. i. q̄n volum⁹ eis vti ad resolōnē. q̄z ipse pure nō suf-
 ficerēt ad resolōnē: s̄z debēt misceri cum eis ille gūme vt
 fortificet̄ resolūtiōe eaz. ¶ Et op̄z ne in istis adipib̄ ⁊ ea-
 rum silib̄ sit sal oīo. intellige h̄ maxie q̄n volum⁹ eis vti
 hozā lenificatiōis. q̄z tūc nō oīo eē cū eis aliq̄d exiccatiū.
 sed q̄n vellem⁹ eis vti in hozā resolōnis: tūc nō eēt ita ma-
 lum. Verū est tñ q̄ in hozā resolōnis nō debem⁹ vti exic-
 catiuis fortib̄: vt dictū fuit supra: sed exiccatiuis lenib̄. ⁊
 iō cū sal sit de exiccatiuis fortib̄: nō est admiscēdum in
 medicinis in hozā resolōnis nisi ponere valde parum et
 mixtus cū mollitiuis. alkerua. i. toznasolle magnuz. Et de
 lenificatiōib̄ q̄dē est vt sumat̄ fex seminū. s. alkerua ⁊ effū-
 datur post ebullitiōnē bonā sup̄ vtrūq̄. s. sup̄ fecez talium
 seminū ⁊ acetū q̄d est ei p̄ueniētius. i. q̄d ē p̄ueniēs sclirofi.
 ⁊ hoc est oleū mollitiū lene. q̄z tale oleūz p̄uenit sclirofi.
 vt dicit̄ postea. Cū oleo de ben. ben. i. catapucia illa alba
 grossa quā spiciary vocāt piper albu. Et empla n̄lios id
 empla est dictū in caplo v̄ndimie. ⁊ est empla q̄d icipit
 sic. Et itez eius cui⁹ q̄dē antecessit dolor sumantur sordi-
 cies balnei r̄c. Et cobion. i. emplastrū de maluauisco sicut
 est diaquilon. Tunc seq̄tur illa pars.

Et cū apostema est uehementis grossitiei: tūc
 nō est excusatio ab aceto. ip̄m. n. icidit ⁊ debi-
 litat v̄tutes mēbz ⁊ p̄prie cum est neruosuz:
 q̄n est uehementius vacuū a materia ⁊ dimi-
 tit eā cause ip̄zimenti de foris.

In qua pte Auic. ponit medicinas locales sclirofi p̄pa-
 rando eas in debilitate ⁊ fortitudine resolōnis ⁊ mollifica-
 tionis s̄m diuersitatē mēbroz in duricie ⁊ molliciē ⁊ s̄m
 diuersitatē sclirofi in uehementi ⁊ pauca grossitie. ¶ Et
 diuidit̄ pars ista in ptes duas. In p̄ma pte ostēdit quō di-
 uersificat̄ necessitas medicinarū in v̄tutib̄ earum penes
 duriciez multā ⁊ paucā ip̄si⁹ sclirofi: licz ēt aliquid tāgat
 de diuersitate mēbroz. In sc̄da parte ostēdit quō diuersi-
 ficat̄ ēt necessitas eaz in v̄tutib̄ suis penes diuersitatez
 mēbroz ⁊ duriciez ⁊ molliciez. sc̄da ibi (Et id duricie q̄d
 ē in chordis) Prima pars diuidit̄ in ptes duas. In p̄ma
 pte facit: q̄d dcm̄ est. ⁊ hoc facit ostēdēdo qd d̄z p̄dictis me-
 dicinis adiungi s̄m diuersitatē uehementis grossitiei scliro-
 fi ⁊ paucitate ip̄si⁹. sc̄do ostēdit q̄n ⁊ quō id d̄z p̄dictis
 adiūgi. 2° ibi (Uez op̄z vt sit administratio) Dicit ergo p̄.
 Et cū apostema est uehementis grossitiei. i. uehementis du-

riciei: tunc nō est excusatio ab aceto. s. q̄ misceat̄ in med-
 cinis p̄dictis. Et dat cam̄ h̄⁹ Auicē. ip̄m enī icidit ⁊ debili-
 tat mēbz v̄tutē. Iste textus est obscur⁹. s̄z ego itelligo sic
 ip̄z. Ip̄m enī incidit. s. hūiores grossos ⁊ duos: ⁊ debilitat
 .i. rarificat mēbz v̄tutē. i. mēbz duricie q̄ est in eo ⁊ scliro-
 fi. ⁊ p̄prie q̄n est neruosuz ⁊ maxie tūc d̄z administrari
 acetū q̄n mēbz in quo est scliros durū est neruosuz. ⁊ dat
 cam̄ hui⁹: q̄n est uehementius vacuū mā. i. q̄n ē uehementi-
 us vacuū ab hūiditate. eo q̄ mēbz neruosuz est magis
 siccū ⁊ durū ⁊ spissum q̄z carnosū. Et iō cū sit magis durū.
 ⁊ per p̄ns scliros magis est durū in eo q̄z in alyz mēbris
 magis idigemus icisiōe ⁊ rarificatiōe ⁊ cū hoc faciat ace-
 tū. iō tunc maxie cōuenit acetuz. q̄z sclirofi est in mēbz
 neruoso. Et dimittit eā cause ip̄zimenti de foris. Dic ponit
 tertiā v̄tutē quā facit acetū q̄ sequit̄ ex sc̄da. nā acetuz
 admixtū cū medicinis alyz dimittit eā. i. duricie cāe ip̄z-
 imenti de foris. i. vt melius ip̄zimat̄ ibi v̄tus medicie ex-
 trinsece. q̄z acetū rarificat duricie mēbz. Et iō cūz rarifi-
 cet duricie ⁊ ampliet poros melius pōt tūc v̄t⁹ medicie
 cum q̄ misceat̄ acetū ip̄zimi in sclirofi. v̄n acetū facit pene-
 trare v̄tutē aliarū medicinarū q̄ cū eo miscēt̄. ¶ Ex di-
 ctis ergo apparet quō diuersificat̄ mae in fortitudine ⁊
 debilitate resolōnis ⁊ mollificatiōis s̄z diuersitatez scliro-
 fi in uehementi ⁊ pauca duricie. q̄z q̄n scliros nō ē ue-
 hementis duricie: tunc sufficiunt medicine p̄dicte. quā-
 do autēz est uehementis grossitiei: ⁊ tunc debēt esse magis
 fortes. quia debet misceri cum eis aliq̄d incisuum sicut
 acetum. p̄mo quia acetum incidit. secūdo quia rarificat
 duriciem. v̄nde tunc potest v̄tutē medicinarū meli⁹ ip̄z-
 imi in membrum. Et tangit etiam Auicenna in illa parte
 aliquid de diuersitate mēbroz. s̄z de hoc tangit magis
 cōplete inferius. Deinde cum dicit.

Verū op̄z vt sit administratio acetū ⁊ itromis-
 sio eius in medicis in fine rei nō in eius princ-
 ipio ⁊ vbi cadit v̄tutē in lenificatiōe ⁊ cum
 itromissio tepiditatū lenificatiōis. ⁊ alletur
 administratiōe acetū. ⁊ cū nō sit alletatio cū ace-
 to nocet neruis ⁊ cōuertit in lapideitatem. Et
 medic⁹ tunc fit audacior in administratiōe acetū
 cūz ap̄a est in mēbz carnosū sicut id q̄d est in
 splene: ⁊ q̄nq̄z lini⁹ loc⁹ cū aceto ⁊ vaporat̄ cū
 eo: deide cōseq̄tur cū ep̄thimate sicut illud q̄d
 est de opponaco: deide amolaco: deide ic-
 pit cū pauco leni: postea addit v̄tutē: deinde
 gradat̄ ad lenificationem.

Auicē. ostendit quādo ⁊ quo mō acetuz debet p̄dictis
 medicinis admisceri ⁊ administrari. ⁊ duo facit. Primo
 facit hoc. secūdo incidentaliter ostendit q̄ oleūz cōpetit
 in sclirofi. 2° ibi. (Et oportet vt administret̄) Dicit ergo
 primo q̄ oportet vt sit administratio acetū in fine rei non
 in eius principio. Et causa huius est. q̄z acetuz est fortiter
 exiccatiuz. in principio autē sclirofi oportet mollifica-
 re ⁊ nō exicare. ⁊ ideo oportet vt nō administret̄ in prin-
 cipio. sed in fine quando iaz facta est mollificatio cū mol-
 litiuis. ¶ Et vbi cadit v̄tutē in lenificatiōe. id potest
 exponi duobus modis. Uno modo. ⁊ vbi cadit r̄c. hoc est
 vt administretur quādo iam facta est v̄tutē mollifica-
 tio in apostemate. quia vt dictū est debz administrari in
 fine rei ⁊ non in principio eius. Alio mō pōt exponi. ⁊ vbi
 cadit v̄tutē in lenificatiōe. i. ⁊ administret̄ acetū solū
 in illo ap̄ate vbi op̄z v̄tutē lenificare. ⁊ hoc est in ap̄ate
 uehementis grossitiei. nam in tali vt dictum est nō est ex-

*Cobion malua
 visus. s̄m
 p̄tum a p̄ioz
 diaquilon*

inlatio ab aceto. et utraq; expositio vera est. Et cum itro
 missioe trepidatu lenificatiois. hoc est dicere q acetu dz
 admistrari ponedo iterpellatiodes cu eo ex qbus iterpella
 tionib admistren et mollitiua et lenitiua. Et hoc est qd
 Auic. subdit dicēs. Et allenicē in admistratiōe aceti. s. po
 nēdo iterpellatiōes in admistratiōe ipsius. in qb iterpel
 lationib itromittant mollitiua et lenitiua: vt dixit modo.
 Et reddit cam Auic. qre oz vt fiat alleuiatio in admistra
 tione aceti cu dicit. et cu nō sit alleuiatio cum aceto nocet
 neruis et couertit ad lapideitatē. qz cu acetum sit frigidū
 et desiccatiuū si cōtinuaret sepe in sclirofi qd est uehemē
 tis grossitiei exiccaret subtile et iduraret grossum plus et
 couerteret ad lapideitatē. et iō si cōtinuat nocet apati qd
 est uehemētis grossitiei. et maxie nocet si ē in mēbro ner
 uoso. qz acetū nocet neruis sicut ponunt oēs auctores. Et
 iō subdit Auic. q medicus sit tūc audacior in admistran
 do acetū. s. in sclirofi uehemētis grossitiei cu apostema ē
 in membro carnosio sicut illud qd est in splene. et hoc ē. qz
 acetū nō nocet membro carnosio ratione sue cōplexionis
 sicut nocet neruoso.

Sed tūc dubitabis de hoc qd dicit h Auic. q medicus dz esse auda
 cior in admistrando acetū in mēbro carnosio q in neruo
 so. et dicit hoc ēt iferius. qz acetū saluius est in mēbro car
 noso q in neruoso. Sz si ita esset tūc ergo videt q in mē
 bro raris et mollib ppter fortiores medicine et magis
 icisue q in mēbris duris et spissis. sed hoc est id qd dcm
 est supra. et Sal. et. i. q. de igenio. ponit eni ibi in caplo de
 cura apatis duri. q in mēbris spissis sic i chordis et neruis
 debet misceri cu mollitiuis icisua sicut acetū. Et Auic.
 dixit pus q cu apostema ē in mēbro uehemētis grossitiei
 tūc nō est excusatio ab aceto et maxie si mēbrū est neruo
 sum. ergo tūc in neruoso magis cōuenit admistrari acetū
 et saluius est q in carnosio. Ad pmū est odm q qn Auic.
 dicit q medicus dz eē audacior et saluius est admistrare
 acetū in mēbro carnosio q in neruoso. itelligit hoc suppo
 sito q vtrobiz cōueniat admistrari acetū. s. vt si apa ve
 hemētis grossitiei sit in mēbro carnosio et sit in mēbro ner
 uoso: tūc audacius possim ibi admistrare acetū q in mē
 bro neruoso. qn ergo dictuz fuit supra. et Sal. et dicit q in
 mēbris duris et spissis puenit admistrari acetū in medici
 nis. itelligendū est qstū ē ex pte duricie mēbroz solū nō
 itelligēdo ex pte uehemētis et pauce duricie ipsi scliros.
 nā itelligendo solū ex pte duricie mēbroz acetuz dz ad
 ministrari in mēbris neruosis. in mēbris aut carnosio nō
 idigem qstū ē ex pte h. Et iō dicit ibi Sal. in illo cap. q i
 lacertis a nullo ponit idi. s. acetū. et hoc ē. qz lacerti sūt mē
 bra carnosia. et itelligit id dcm q nō idigem qstū ē ex pte
 duricie mēbroz cu nō sint mēbra dura sicut sunt nerui et
 ligamēta. sed pferādo vltē ex pte uehemētis grossi
 tiei sclirosis. tūc cōpetit acetū et in mēbro carnosio et in ner
 uoso. sed i carnosio possum audaci admistrare. et isto mō
 itelligit h Auic. istā pparationē. Tūc ad scōz argumē
 tus tu dicis Auic. dixit pus q si apa est uehemētis grossi
 tiei: tūc nō est excusatio ab aceto et maxie si fuerit in mē
 bro neruoso. q videt dato q apa uehemētis grossitiei sit
 in mēbro carnosio et in neruoso q sit saluius admistrare
 acetū i neruoso. Rñde q qn Auicē. dic supi q si apa sit
 uehemētis grossitiei: tūc nō ē excusatio ab aceto et maxie
 si sit in neruoso qd itelligit qstū ad admistratiōez. qz tūc
 citius opz ibi admistrari acetū pp maiorē duriciez q ē ex
 apate et ex mēbro. sed h qn dicit q medicus sit audacior in
 admistrādo ipz in carnosio itelligit qstū ad pseuerantiā et
 ptiuationē. qz plus possum pseuerare in carnosio ipz q
 in neruoso. pmo. qz minus nocet nāe ipsi. scō. qz mior ē
 ibi duricies rōne mēbri. vñ nō ita timem d puerfiōe ipsi

in lapideitatē ppter ptiuationē aceti in mēbro carnosio
 sic in neruoso. Et qnq lenif locus cu aceto. Dic Auic.
 qz dixit q admistratiōe aceti dz fieri eleniatio et iterpola
 tio ponit quēdā modū fm quē hoc fit. et dic. Et qnq lenif
 locus. s. sclirosis cu aceto et vapozaē cu eo. deide post talē
 vapozaionē aceti admistram epithima de oppoponaco
 et armoniaco q sunt empla resolutiua. qz talis vapozaio
 aceti icidit et rarificat mēbrū. vñ pparat ipm vt possit vir
 tus medicine resolutiue meli ipzimi in mēbrū. et ideo post
 ipaz dz sequi vtus medicine q resoluat: deide debem tūc
 postea post talē resolonē iterponere empla mollitiua ic
 piēdo pmo a debili mollitiuo donec fiat gradatio vsq ad
 forte mollitiuū. et postea debem admistrare acetū et alia
 empla resolutiua. et sic debem facere tales iterpolatiōes
 et resolones qusq tot hūoz resoluat. Deide cu dicit.

Et opz vt admistret sup apostema oleum
 lene in quo non est stipticitas et est magis q
 aqua et proprie oleum de aneto factum cum
 aneto humido.

Dic Auic. qz nō dixit q oz nos venire gradatis vsq ad
 lenificationē et oleū admistrat in sclirofi cā mollificandi
 ostendit incidenter q oleuz cōuenit in sclirofi. et patet qd
 dicit. Tunc sequitur illa pars.

Et illud duricie qd ē in neruis et chordis cu
 retur cum incisuiis.

In qua parte Auic. post ostendit quō diuersificat neces
 sitas medicinaz in fortitudine et debilitate virtutū earū
 fm diuersitatez duricie uehemētis et pauce ipsius scliro
 sis: licz ēt aliqd tetigerit de diuersitate mēbrozū. In isto
 .s. pncipaliter ostendit quō diuersificat tertia necessitas
 earū in virtutibus penes diuersitatē mēbrozuz et duricie
 et mollitie qui duo facit. pmo oñdit cu qbus localibus
 vniuersaliter debet curari sclirosis fm q est in membris
 spissis et duris. secūdo ponit medicinas in spali. 2o ibi (Et
 de curationibus bonis.) Dicit ergo pmo. Et id duricie. i.
 id sclirosis qd est i chordis et neruis curet cu incisuiis. i. cu
 retur et miscēdo medicinis pdictis incisua sicut acetum.
 Et ratio huius est. qz mēbra neruosa cu sint dura et spissa
 sit in eis apostema durū et spissuz magis q i mēbro carno
 so. sic q vt dictū fuit pus qn apa est uehemētis grossitiei
 nō est excusatio ab aceto. similr ēt eadē rō est qn apa est i
 mēbris duris. vñ eadem est ratio qstū ad diuersitatem
 medicinaz et fortitudinē et debilitatē virtutū eaz penes
 grossitiē uehemētez et pauca ipsi sclirosis et penes duritiē
 et molliciē mēbri. Et ex hoc apparet quō diuersificet etiā
 necessitas medicinaz in fortitudine et debilitate vtutum
 eaz penes diuersitatē mēbroz in duricie et mollicie: qz in
 mēbro neruoso et spisso ppetunt fortiores medicine q ille
 q cōpetit in mēbro carnosio et leni. sicut ēt dictuz fuit pus
 de apate uehemētis grossitiei. Deinde cu dic.

Et de curationib bonis ad illud est vapoza
 tio ex lapidibus ignitis lapide molēdini. et me
 lius quo fit vapozaio ab eo est cu aceto. et me
 lioz a quo fit vapozaio est marchasita: et opz
 vt ad banc pueniat sumaz in vapozaōe et suffu
 migādo donec appareat sudor: et qnq linif cu
 marchasita trita cu aceto et cōfert.

Dic pōit illas medicinas i spali. et duo fac. p fac h. 2o ostē
 dit qn et quō opz vti istis incisuiis sicut est acetū. vñ eodē
 mō pcedit hic sicut pcedit in pte piori. qz eadē est rō. 2o
 ibi (Et opz vt alleuiatio fiat) Dicit pmo. Et p3 marchasit
 ta. i. lapis marchasite. Deinde cu dicit.

*nota fecit dū p ueritate
 regula quod nō debet
 applicate spissa olea
 super apst. dicit ut
 dicit vbi dicit d. c. vñ
 magis aptū densati
 omi quē resolutioni
 ratione spissitatis
 et etiam frigiditatis.*

Sen .III.

Et opz vt alleniatio itez fiat in admistratiōe aceti vt nō separet subtile z iduret spissum: z vt nō corrūpat virtutē neruoz supflue z est in pncipio deterius z ponant admistratiōi eius interpolationes in qbus est lenificatio. cū ergo icipies: tūc vaporetur mēbruz cū eis que diximus: z leniatur tunc cum medicinis cōuenientibus z vt illud fiat in mēbro carnosō ē salui⁹.

Dic ostendit quādo z quō debz vti aceto. Dicit ergo. Et opz vt alleniatio fiat. **E**t rō hui⁹ p3 ex p3us dictis z ponant in admistratiōe eius. s. aceti interpolatiōes in qbus est lenificatio. cum ergo icipies. s. admistrare acetuz tunc vaporet mēbruz cū eis q diximus. s. cū lapide molendi ni z marcasite mediāte aceto: z leniat tunc. s. post talē vaporatiōē cū aceto cū medicinis cōuenientibus. s. cū epithimate de oppoponaco z armoniaco z silib⁹ fm q dictū fuit in pcedēti pncipulo. z postea post talē resolutionē iterponere emplastra mollitiua: z itez postea reuerti ad euaporatiōē aceti z resolutiua. z sic faciēdo tales reuolutiōnes z interpolatiōes aceti quousqz totus hūoz finiat fm ē qd dictū fuit p3us. qz eadē rō hic z ibi. z id. s. acetum in mēbro carnosō est saluius. s. qz in neruoso. z itellige h fm q dictū fuit p3us eodē mō nec plus nec minus.

De duritie iuncturaruz. CAP. XIII.

Quandoqz accidit in iūcturis durities p̄hibens moueri iuncturas cū facilitate: z nō destruit sensum. z quandoqz est neruus cū quo est stupor aliquis.

Et quandoqz est carnosior. z cura est cum eo quod sciūisti.

Superius Auicē. determinauit de apatibus duris que dicunt sephyros. In pte ista Auic. determinat de quibsdā duritiebus q fiūt in mēbris q reducunt ad apata p̄dicta. z in isto pmo caplo. Auicē. determinat de duritie iuncturaruz. z dicit. qnqz accidit zc. **E**t qnqz est neru⁹ cū quo est stupor aliqz. s. p̄hibēs moueri iuncturas cū facilitate. z qnqz est carnosior. i. qnqz est ps carnosā in q est durities vel stupor p̄hibēs moueri iuncturas cū facilitate z cura est cū eo qd sciūisti. s. in caplo scleriosis. puta. s. cū mollificatiuis z resolutiuis: sicut dictū ē in caplo scleriosis zc.

De eis q noiant almismar. CAP. XIII.

Almismar est nodus rotundus alb⁹ simillis capiti clauī. Et plm qdē accidit ex percussione z post exituras: z post curationē earū amplius multiplicant in corpore. Et plm accidit in pedib⁹ z digitis pedum z in inferioribus z ledit intellectū q p̄hibet incessum: qre opz vt sectio fiat super ipz z extrahat aut moneatur cū manu semper z annectatur ei plumbū. quādo taliter est q nō est possibile vt extrahatur. Et plurimū quidē ei⁹ cum nō curatur fit cancer.

In isto caplo Auicē. determinat de qdaz alia duritie q accidit i mēbris ad modū scleriosis. z vocat talis durities a vulgus callus. Et circa id caplm Auic. duo facit. p̄mo ostēdit qd est almismar z ex quacā fit. z ponit curaz ibi. (Quare opz vt fiat sectio) Dicit ḡ p̄mo. Almismar. i. callus. z patet. De scda pte dicit. (Quare oz fieri sectio z annectat ei plumbū). s. sicut fit nodis q nō possunt curari per

De almismar

incisionē p̄pter cās q dicte sunt p̄us. Et plm qdem ei⁹ qd nō curat est cancer zc. z signa ei⁹ sunt signa cācri. Intelligē aut circa istos callos q curant per incisionē sicut h̄ ponit Auicē. q bonū est anteqz cū ferro tangat z emplastra plib⁹ dieb⁹ cū maluis coctis in aq̄ z cōtritis cū axungia. qz id emplm mollificat ipsos. vñ tūc postea icidatur cū miori dolore z agilius: z id ego fui pluries exptus.

De cancro. CAP. XV.

Cancer est apostema melācolicum de melancolia adusta a materia colerica aut in qua est materia colica cū q cōbusta ē nō a pura feculenta.

Superius Auic. determinauit de quodā apate melico qd dicit sephyros. Dic determinat de alio apate melico qd dicit cācer. z diuidit ps ista in ptes duas. p̄mo dicit de cācro theorice. z p̄ practice. z ibi (Id qd opz caueri de cura eius) p̄mo ostēdit qd est cancer. in scda parte ponit differentiam iter ipm z sephyros z docet distinguere iter ambo p̄ signa. in tertia ponit distinctionē ipsi⁹ in suas spēs. in q̄ta ponit cām quare id apostema est nominatū cancer. z ibi. (Et differt a sephyros) tertia ibi (Et cancer qdaz est v̄hemētis doloris) q̄ta ibi (Et videt q hoc apostema sit nominatū cancer) Dicit ergo p̄mo. Cancer est apostema melācolicū de melancolia adusta a mā colerica. z hoc dat itelligere duos modos adustiōis melācolie. Cācer. n. est ex melancolia adusta. sed melācolia adusta q̄tus spectat ad presens p̄t esse duobus modis. vno mō per adustiōē colere subtilis vt qn colera rubea adurit z ei⁹ subtile resoluit: tunc remanet spissū terrestre ipsius adusti. z hec est colera maligna adusta per adustiōē colere. z ex tali melācolia adusta p̄t fieri cancer. z hunc modū adustiōis melācolie tangit cū dicit. De melancolia adusta a mā colerica. i. p̄ adustiōē materie colerice. Sed alio mō bene p̄t esse adustio melācolie per adustiōē melācolie nālis: vt quādo melācolia nālis misceret cum colera supflue: tunc melācolia illa naturalis adurit ab illa mā colerica sibi admixta. z ex tali ē melancolia adusta p̄t fieri cancer. z hunc modū adustiōis tangit cū dicit. aut supple fit cancer de melancolia in qua. s. melancolia est mā colerica. s. materia colerica cōbusta est. s. melācolia. **E**t itellige q licz sint plures spēs melācolie aduste q̄ iste: tñ iste due spēs sunt peiores fm q̄ apparet p̄ Auic. in pmo libro: caplo de humoribus. Et qz cancer est ex melancolia pessima: ideo Auic. solū tāgit istos duos modos adustiōis melācolie peiores nō a pura feculenta. hoc est q cācer: sicut dictū est fit ex mā melācolica adusta z nō a pura mā feculenta. melancolia enī pura vocatur feculenta eo q est fex sanguinis z residentia fm q̄ apparet per Auicē. in pmo libro. caplo p̄dicto. Et in hoc differt cācer a sephyros. qz sephyros z maxime purū fit ex melācolia pura feculenta. Cancer autē est ex melancolia adusta. Et ex hoc q dicit Auic. apparet q male dicit Brunus in qdaz diuisione canceri. Dicit enī q cancer diuidit fm diuisionē cause. qz qdā fit ex melancolia nāli que frigida est z sicca zc. nā fm q̄ apparet hic per Auic. cū Auic. diffiniat cancerū in ḡnali z diffō ḡnali cōpetit oibus spālibus nullus fit ex melācolia nāli cū nullus cancer fiat ex melancolia pura feculenta: sicut dicit hic Auic. Tunc sequit illa pars.

Et differt a sephyros p̄ se cū dolore z acuitate z pulsatione quadā z velocitate additiōnis pp multitudinē māei z inflationē: z pp illud accidit in illa mā de ebullitione cū ipsa venit

ad membrum. Et differt ab eo iterum per venas quas mittit in circuitu suo ad membrum in quo est quasi pedes cancri et non sunt rubee sicut in flegmone: immo declines ad nigredinē et obfuscationē et viriditatem: et iam diuersificatur ab eo: quoniam plurimum aduentus sui fit incipiendo et aduentus duri fit pmutado ex calido. et differt a sephyros: quoniam est ei sensus et illi non est sensus omnino: et plurimum quod accidit i membris raris: et illud est i mollioribus plus in epate et in membris neruosis iterum.

In qua parte ponit differentiam iter cancri et sephyros. et docet distinguere iter ambo per signū. Et diuidit hec pars in pres duas. In pma pte ponit signa ipsius cancri per que signa distinguit a sephyros. In scda pte cōparat ipm ad cognitionē nostrā. et ibi. (Et in pmissis cum accidit). Juxta primam pte est intelligēdū qd cancer et sephyros pueniūt in quibusdā et differūt in quibusdā. imo adeo pueniūt sephyros et cancer qd Aui. dicit in pmo. fen 2. ca. de egritudinibus cōpositis. qd non multū distat qn dñia iter cancri et sephyros existat ppter accētia inseparabilia: et nō ppter dñias subales: eo qd cancer et sephyros videntur fieri ex eadē mā subalr dñte solū fm supcalesationē et nō supcalesationē: qd qdē. s. calesationē et supcalesatio accētia sunt: aut nō diuersificāt spēm. et iō cancer et sephyros non multū videntur differre fm dñias subales. Dicit aut Aui. i p libro nō multū. qd credo sine dubio qd cancer et sephyros nō fiāt ex eadē materia: oio subaliter differētē solū per accētia. qd melia adusta et nō adusta non sunt oio idem subaliter. sed qd multū pueniūt et differunt minus qd faciāt diuersi humo. vt melia et sanguis. vel flegma et colera. ideo non videntur quasi differre substantialiter. licet non omnino sint idem substantialiter. et similiter et cancer et sephyros que differūt fm meliaz adustaz et nō adustā nō vnt multū differre subalr: sed solū fm quedā accētia inseparabilia. s. tñ credo qd nō sit oio idē fm dñias subales sicut dñm est et de melia adusta et non adusta. et iō credo qd Aui. in pmo li. dixit nō multū. Appet qd ex pdictis qd cancer et sephyros multū cōueniūt adeo qd non vident differre nisi penes quedā accētia inseparabilia. et iō qd sic multū cōueniūt ppter hoc hic Aui. maxime docet distinguere iter cancri et sephyros per signa. et assumūt illa signa ex illis accētibus inseparabilibus penes que differunt cancer et sephyros. Signa autem illa per que differt sephyros a cancro. et econtrario videntur esse qnqz s. qd extrahitur hic ex dictis Aui. Unde cancer videtur differre a sephyros in qnqz accētibus per que cancer distinguit in cognoscendo ipm a sephyros. nam cancer differt pmo a sephyros in dolore acuitate et pulsatione: eo qd ista sentiunt in cancro. non aut in sephyros. Et quomodo istud sit intelligēdū plane fuit expositum supra in caplo sephyros. Differt secūdo cancer a sephyros in velocitate additionis: qd cancer velocius auget qd sephyros ppter causam: quam ponit Aui. in lra. Differt etiam tertio in venis nigris et fuscis que sunt in circuitu cancri: nō aut sunt in sephyros. Differt quarto per originē: qd cancer vt plurimū fit incipiendo. sephyros aut pmutado ex apostemate calido. Differt quinto s. loco in quibus nascit. qd cancer vt plurimū fit in membris raris sicut in māmillis: et in epate: et in huiusmodi. et nascit iterum in neruosis: sephyros autem vt plurimū nascit in alijs membris qd in membris raris. et id signum quantum est magis largum qd aliqd predictoz. vnde illud est accidēs ei separabilis sed est magis strictum qd quartū. alia aut tria sunt accidētia ei inseparabilia. Per hec ergo que dicta sunt patz qd

vult dicere Aui. in hac parte. Intellige tamen vterius qd ista signa cancri que dixi: et que hic ponit Aui. signa cancri non vlcera sunt. qd talis cancer maxime cōuenit cum sephyros. et ideo cancri non vlcera est difficile ipsum cognoscere et distinguere a sephyros. et ppter hoc Aui. hic solum curauit ponere signa cancri nō vlcera. qd quādo est vlcera: tūc manifeste apparet differētia ipsius a sephyros. et signa cancri vlcera fm qd ponit Rasis est: qd ei vlcus est turpe malū valde hūs labia grossa viridia et foras iuersa ex quo currit sanies mala fetida. Deinde cū dicit.

Et in primis cum accidit est occulte dispositionis: et quando apparet cancer ambigit esse eius in primis cum apparet fm plurimū: deinde apparent signa eius. Et in primis cum apparet in principio est sicut faba parua durus rotundus fusci coloris in quo est caliditas qdā.

In ista parte Aui. comparat cancri ad cognitionē nostram. et docet cognoscere ipsum in principio quādo apparet. et patet quod dicit. Et idem qd dicit hic Aui. dicit Gal. i. 4. de ingenio sanita. Dicit enim qd sic accidit de cancro per respectum ad cognitionē nostram sicut accidit de nascentis terre. s. de herbis. nam dum herbe nascuntur: et adhuc sunt parue sunt difficilis cognitionis et nō cognoscuntur a malis herbolarijs. cum aut creuerint tūc facit: et ab omnibus cognoscunt. Tūc sequitur illa pars.

Et cancer quidem est vehementis doloris: et alius est parui doloris quietus et alius est qui perducit ad vlcera: quoniam est ex melancholia que est adustio sanguinis et adustio colere pure solius: et alius est siccus qui non vlcera: et quādoqz permutatur vlcera ad nō vlcera: et quādoqz reducit eum ad vlcera curatio eius cum ferro et ponit ei labia grossiora et duriora.

In qua parte Aui. ponit distinctionem ipsius cancri in suas spēs. Et ponit Aui. duplicē distinctionē ipsius cancri. vnā ponit ex parte doloris: et aliam ex parte vlcera. Ex parte doloris ponit distinctionem cancri Aui. cuz dicit. Et cancer quidem est vehementis doloris et alius est parui doloris quietus: id est non perambulans multum in membrum. Intellige autem circa istam distinctionē qd nullus cancer est sine aliquo dolore omnino: eo qd vt dictum est prius: et in hoc differt cancer vniuersaliter a sephyros. quia in cancro est dolor: in sephyros autem non. nullus ergo cancer est sine dolore. sed cancer quidam est cum vehementi dolore. et iste est ille cancer qui fit ex melancholia que generatur per adustionem colere pure. Alius est cancer qui est parui doloris. et iste est cancer qui fit ex melancholia que fit per adustionem melancolie naturalis. Causa autem propter quam pmo cancer est maioris doloris: ille aut parui est doloris est. quia fm qd apparet per Aui. in pmo libro. capitulo de humoribus: Melancolia que fit per adustionem colere solius est vehementis malitie et velocioris corruptionis qd quecūqz alia species melancolie: eo qd est magis mobilis. quia est magis calida et acuta: et ideo inducit fortiora accidētia et vehementiora. et ideo talis cancer qui fit ex tali melancolia est vehementis doloris. melia vō que fit per adustionē melancolie naturalis est tardioris impedimenti et tardius corrumpit. et hoc est. qd nō est ita mobilis. et ideo inducit debilioza accidētia. ppter qd et cancer qui fit ex ea est parui doloris respectu pmi. Tūc Aui. ponit aliam distinctionē cancri ex parte vlcera cū dicit

et alius est. scilicet cancer qui producit ad ulcerationem: quoniam est melancholia. scilicet ex qua fit iste cancer que est adustio sanguinis et adustio colere solius. et alius est. scilicet cancer ipse siccus qui non ulcerat. Intellige autem hic quod membra istius distinctionis respondent membris predictae distinctionis. nam cancer qui est vehementis doloris est ille qui producit ad ulcerationem. eo quod cancer qui est vehementis doloris est ex melia que est per adustionem sanguinis et colere pure solius. ut dictum fuit prius. talis autem melancholia est vehementioris et citioris corruptionis et ulcerationis eo quod est magis mobilis propter maiorem acuitatem quam habet. et ideo cancer qui est vehementis doloris est cancer qui producit ad ulcerationem. quia causa vehementis doloris canceri est causa est ulcerationis ipsius. cancer autem qui est parui doloris est cancer siccus qui non ulcerat. quia talis cancer qui est parui doloris fit non ex melia pura naturali sed quod brunus imaginatur ut dictum fuit prius. sed fit ex melia que generatur per adustionem melie. talis autem melia. ut dicit Avicenna in primo libro est tardioris impedimenti et tardioris corruptionis et ulcerationis eo quod est minus mobilis propter parvam acuitatem quam habet. et ideo talis cancer qui est parui doloris est cancer qui non ulcerat. quia causa parui doloris in cancro est etiam causa quare cancer est siccus non ulcerat. Ex predictis ergo apparet quod iste due distinctiones sibi invicem contradictent. Et quoniam permutat. Dicit Avicenna. quod dixit quod cancer quodammodo est qui producit ad ulcerationem: quodammodo autem est siccus qui non ulcerat. ostendit quod aliquando potest mutari cancer qui non est ulceratus in ulceratum. Dicit ergo. Et inveniuntur hic duplex species. Una species inveniuntur que dicitur sic. Et quoniam non ulcerat ad ulceratum: et tunc species plana est. quod erit dicere quod quoniam permutat cancer non ulceratum in ulceratum. et hoc potest contingere vel ex errore medici qui non ponit localia convenientia vel ex fluxu alicuius humoris acuti ad locum canceri ratione cuius cancer ulcerat. vel ex curatio ipsius cum ferro: sicut dicit in parte sequenti. Alia species inveniuntur hic que dicitur. Et quoniam permutat ulceratum ad non ulceratum. Et si ita dicat: tunc ego intelligo sic istam speciem. Et quoniam supple permutat locus ulceratus ad non ulceratum. scilicet locum. et hoc est quoniam cancer est mobilis et corrosivus pambulans in membris. et hoc est quoniam est ex materia acuta valde: sicut est ille qui est vehementis doloris qui fit ex melia generata per adustionem colere pure. Et quoniam producit eum. scilicet cancerum ad ulceratum curatio eius cum ferro: et ponit ei labia duriora et grossiora. Vel intellige etiam si curat cum medicina caustica. Dicit autem Avicenna. quoniam: quod non competit semper. aliquando enim potest cancer eradicari cum ferro ut si sit incipiens et parvus et sit in membro cuius abscissio tota est utilis. Si autem cancer sit perfectus vel antiquus: et sit in membro cuius abscissio non est utilis: tunc curare ipsum cum ferro vel medicina caustica non est aliud facere nisi cancerum non ulceratum producere ad ulceratum: et ad maiorem corruptionem quam prius esset.

Deinde cum dicit.

Et videtur quod hoc apostema sit nominatum cancer propter unam duarum rerum: aut propter suam tenacitatem cum membro sicut tenacitas canceri cum eo quod venatur: aut propter formam suam in rotunditate sua secundum plurimum cum dolore suo et egressione venarum que sunt sicut pedes eius in circuitu ipsius.

Dicit Avicenna assignat causam quare id apostema vocatur cancer. et per quod dicitur. Et intellige ut melius dicta Avicenna intelligant quod id nomen cancer equocatur ad duo. scilicet ad quoddam animal fluviatile quod est notum: et ad egritudinem que vocatur cancer que habet similitudinem ad id animal. et prima acceptio istius nominis cancer est propria. secunda autem est transumptiva. in omni autem transumptione est similitudo. quod omnes transferentes secundum aliquam similitudinem transferunt. Si similitudo autem ista est duplex. una est ratione forme vel figure

et alia est ratione adherentie. similitudo autem ratione forme et figure est. quod sicut id animal habet corpus grossum et rotundum et habet pedes furculatos. ita etiam iste morbus est grossus et rotundus: et habet et radices furculatas ad modum pedum canceri. quod venae que sunt in membro in quo est morbus iste sunt sicut radices ipsius. Est etiam similitudo adhuc ex parte forme. quod sicut id animal est quasi nigrum antequam decoquat: ita et iste morbus. quod fit ex melancholia adusta. similitudo autem ex parte adherentie est. quod sicut id animal multum adheret cum suis pedibus: imo tantum quod vix possunt ipsum cape venatores. ita etiam iste morbus multum adheret: quia radices eius ut venas que sunt sicut radices eius habet in interioribus et in profunditatibus membrorum. merito ergo potest id nomen cancer transferri ad istum morbum etc.

De cura canceri. CAPITULUM. XVI.

Quid quod oportet cavere de cura eius est: quoniam cum incipit fortasse est possibile ut prohibeatur ne addatur super illud quod ipse est: et conservetur ita quod non ulceretur: et accidit in quibusdam horis ut sanetur incipiens: confirmatur vero non.

Superius determinavit Avicenna de cancro theoretice. hic determinat de ipso practice. scilicet quantum ad curam. Et dividit hoc pars in partes duas. Primo ponit quam intentionem debemus habere in cura canceri. secundo persequitur curam ipsius. secunda ibi. (Et multoties quodammodo accidit etc.). Dicit primo illud quod oportet cavere de cura canceri. id est quod oportet intendere circa curam canceri est: quoniam cum incipit fortasse possibile est ut prohibeatur etc. Et accidit in quibusdam horis ut sanetur incipiens. id est quoniam cancer incipit et est parvus. firmatus vero non sanatur. Sic ergo tunc ex dictis apparet quod in cura canceri ut plurimum est intentio prohibendi ne augeatur et ne ulceretur. quod ista intentio in eo ut plurimum est possibilis. et raro est intentio in cura ipsius sanandi ipsius: quia ista est impossibilis nisi aliquando ut quoniam est parvus incipiens. tunc enim contingit quod aliquando talis cancer sanatur: sed non semper iste sanatur. Ad evidentiam autem maiorem dictionis Avicenne. nota quod cancer est duplex. quidam est incipiens et parvus. alius est antiquus et magnus. Modo tunc cancer antiquus et magnus siue sit ulceratus siue non: non est possibile ut sanetur nec per medicinas nec per incisionem: eo quod non est in membro profundatus usque ad sui interiora. et habet venas extensas et diuisas ad partes longinquas. et ideo non potest ab eo eradicari et euelli. Et hoc est quod dicit Albucasis capitulo de cancro. quando vero antiquatus et magnus est non oportet ut appropinques ei. Ego enim non potui ex eo sanare aliquem nec vidi alium ante me qui pervenerit ad id. Et hoc etiam dicit Hippocrates in illo afforismo. Quibuscumque canceri sunt absconditi secundum quod exponitur in parte sequenti. Si autem cancer sit parvus et incipiens: tunc si sit in membro ubi possibile est eius eradicatio et concavatio et sit in superficie in parte exteriori illius membri et non in interioribus illius membri possibile est ut sanetur. et hoc per incisionem et per causticationem. Si autem ille cancer sit in membro: ubi non est eius eradicatio possibilis: sicut est in gutture. vel sit profundatus in interioribus partibus membri: tunc non sanatur. et propter hoc Avicenna dicit. quod accidit in quibusdam horis ut sanetur incipiens parvus: non autem dicit semper. Dixi autem signanter quod possibile est ut sanetur talis cancer incipiens parvus per incisionem et per causticationem. quia cum medicinis localibus quas postea dicit Avicenna. credo quod nullus possit ex toto sanari. et hoc videtur esse ex intentione Almanforis. scilicet quod cancer non potest sanari per medicinas locales. Dicit enim Cancer est egritudo etc. Cui si ilico ex quo incipit succurratur et debet regatur forsitan stabit ut est nec augmen-

tabitur. Cum autem creuerit semper sic manebit. quod deterior erit si vlceret. Per hoc ergo quod dicit hic Almasor videtur quod nullus cancer potest ex toto sanari cum medicis localibus: sed conseruat per medicinas locales ne cancer augeat in ea dispositione in qua est. Quando ergo Auicenna dicit quod possibile est ut sanetur cancer incipiens paruus. Et hoc idem dicit Rasis capitulo de cancro. credo quod intelligit per icisionem vel causticationem: non autem cum medicis localibus. Verum est tamen quod Auicenna sequenti capitulo videtur ponere quod sit possibilis destructio canceri per medicinas. Sed tunc quando erimus ibi hoc exponemus: et melius etiam de hoc videbimus. Tunc sequitur illa pars.

Et multotiens quidem accidit cancer interius occultus: et est rectificatio in eo secundum quod dixit optimus Hypo. ut non moueatur: quoniam si mouetur fortasse perducit ad mortem. et si dimittitur et non curatur fortasse prolongat spaciuz cum salute quadam: et proprie quando rectificatur cibi et ponuntur de illis que infrigidant et humectant et generant materiam saluam sicut aqua ordei et pisces alregradu parui et vitelli ouorum sorbilibus et similia illis et quando est illic caliditas: tunc datur lac vaccinum statim cum extractum est butyrum: et colatur et quod sumitur ex oleribus humidis vsque ad cucurbitam.

In qua parte Aui. prosequitur et diuidit ista pars in partes duas. primo ponit curam ipsius per icisionem et causticationem. secundo ponit curam ipsius per medicinas. scilicet ibi. (Sumat in potu multis vicibus). Prima pars diuidit in tres duas. primo ostendit qui sunt canceri quibus non competit nec sufferunt incisionem et causticationem. secundo ostendit qui sunt canceri sufferentes incisionem et causticationem et curantur cum eis. secunda ibi. (Et fortasse sufferunt canceri parui). Dicit ergo primo. Et multotiens quidem accidit cancer interius occultus. et est rectificatio in eo. i. via curationis in eo secundum quod dixit optimus Hypo. in sexta particula afforismorum in illo afforismo. Quibuscumque canceri absconditi sunt non curare melius est: curati enim citius pereunt. non curati vero longum tempus perficiunt ut non moueatur. i. cum icisione vel causticatione: quoniam si moueat. et. Juxta istam partem intellige exponere afforismi predicti. quod exponere illi afforismi est exponere et declaratio istius partis. Intellige ergo quoniam Hypo. dicit quibuscumque canceri absconditi sunt quod canceros esse absconditos potest esse duobus modis et de utroque verificant afforismi. et id quod dicit Auicenna. vno modo potest dici esse cancer abscondit: quod sit in partibus interioribus corporis: ita quod nil de ipso ex apparet sicut est cancer qui est in epate vel in stomaco vel in matrice vel in ano interius vel in gutture. isti. n. dicuntur esse canceri absconditi. quod sunt in cavitatibus interioribus: quorum orificium non est in superficie exteriori corporis. Alio modo potest esse cancer abscondit: ut quod habeat radices profundas in interioribus membris et per totum. et dato quod eius orificium sit ex in superficie exteriori corporis: sicut est cancer antiquus perfectus in coxa vel in alio membro carnoso exteriori. talis. n. dicitur esse cancer absconditus. quod est profundus per totum membrum et vsque ad sui interiora. modo de utroque cancro abscondito habet veritatem quod Hypo. dicit. et hoc quod etiam dicit Auicenna. hic. Alterius intellige quod quoniam Hypo. dicit non curare melius est non intelligit quod nullo modo subueniat eis cum cura: imo bene debemus subuenire cum cura blandienti ex potibus et cibis et alijs medicis secundum quod Aui. ponit in lra. scilicet intellige non curare. i. non debemus eos coquere nec incidere secundum quod exponit Gal. in co. Curati. n. i. icisi vel combusti citius pereunt. Causa

quod isti citius pereunt propter icisionem et combustionem est. quod si icidit talis cancer absconditus: aut tu icidis ipsum radicitus: vel icidit ipsum icidere radicitus: aut non. si tu icidis ipsum icidere radicitus: tunc dico quod isti citius pereunt: siue tu icelligas per cancerum absconditum cancerum qui est in cavitatibus interioribus corporis: et de isto est magis manifestum. Siue tu icelligas per cancerum absconditum cancerum profundum in interioribus membri dato quod orificium extra appareat. quod si tu icidis ipsum icidere radicitus tunc fiet ibi duo reddentia vulnus dubium et mortale: eo quod oportet fieri vulnus maximum: et oportet quod sit vulnus: iuxta membra nobilia vel in membris nobilibus. ista sunt reddentia vulnus dubium ut ponit Gal. 2. regimis acutoz. Et quod oportet fieri ista duo appetit: quod si icidis ipsum icidere radicitus cum iste radices sint multum profundate et disperse: sequitur quod si debeant icidi omnes eius radices quod ibi fiat vulnus maximum. et ideo fiet maxima violentia ipsi nature. Iterum etiam fiet in membris nobilibus sicut in membris interioribus: si iste cancer sit in membris interioribus: vel approximabit membris nobilibus: dato quod iste cancer sit in membris exterioribus sicut in mamilla et coxa. quod oportet tamen cavere quod approximabit membris interioribus. sunt ergo ibi illa duo que reddunt vulnus dubium et mortale. Ex istis est concludendum quod si icendantur vel icidantur radicitus: quod sequitur nimia resolutio caloris et spiritus. et ideo vel statim moriuntur vel in principio. Item si icidantur vel icidantur radicitus sequitur aliud. scilicet quod est ibi nimia emorrosagia. ex ista autem nimia emorrosagia debilitatur virtus eorum et citius moriuntur. Iterum est ex hoc sequitur aliud periculum. quod cum ibi sint nervi magni si iciduntur vel icidantur sequitur ibi vehementis dolor. Ex tali autem icisione nervi et vehementi dolore potest consequi spasmus ad quem sequitur mors. Sic ergo nunc ex omnibus istis apparet quod si iste cancer icidatur radicitus quod citius perimit. Si autem tu non icidas radicitus: sed dimittas ibi radices: tunc adhuc citius perimit. quod si remanent ibi radices canceri. tunc reciditabit et regenerabitur cancer vlceratus qui est peior parte. et propter dolores etiam qui fiet per illam quassationem. et propter vacationem sanguis magis molestabitur natura quam si non icidantur. et per consequens citius pereunt. Item etiam si ille cancer primo non erit vlceratus tunc nil aliud facies per istam icisionem nisi quod de cancro non vlcerato facies vlceratum quod citius perimet. Ex dictis ergo appetit ratio afforismi. et istius partis Auicenna. scilicet quare tales canceri absconditos et occultos non oportet eos incidere vel coquere. Deinde cum dicit.

Et fortasse sufferunt canceri parui sectionem: nam si possibile est ut destruantur cum aliquo: tunc non est possibile ut destruantur nisi per incisionem vehementem: ut ex toto assumatur membrum inuadens quod est in circuitu eius: incidendo ipsum ex circundante apostema eraditando omnes venas que ibibunt ipsum: ita ut non remaneat de eis aliquid et currat post illud ex eis sanguis plurimus: et iam antecessit mundificatio corporis per solutionem ventris ex materia mala et flobotomiam. deinde conserua cum faciendo cum stare super cibos bone quantitatis et qualitatis et confortatione membri ad expellendum: quamvis incisio in pluribus addit ei malitiam. et fortasse indiget post incisionem cauterio. Et fortasse erit in cauterio timor magnus: et illud erit quoniam fuerit cancer prope membra principalia et nobilia.

In qua parte ostendit qui sunt cancri sufferentes incisio-
nem et causticationem et curantur etiam cum his. et duo fac.
Primo facit hoc. secundo addit quoddam quod accidit ex in-
cisione cancri narrando quoddam quod accidit ex incisione
cancri in mamilla. secunda ibi. (Et iam narrauit). Dicit er-
go primo. Et fortasse sufferunt cancri pni sectionem. **E**t iux-
ta quam partem intelligendum quod expositio et declaratio
istius partis habet ex predictis quod vnum oppositum dat in-
telligi per aliud. **E**t propter hoc Galienus in comento illi-
us affozismi. quibusdam cancri abscoditi. dicit quod Hippo. per
viam oppositiois intelligit canonem oppositum illi. scilicet quod
quibusdam sunt cancri exteriores et non profundati in interiori-
bus corporis: sed sunt in superficie exteriori: tunc curare eos per
incisionem vel incensionem melius est quam non curare: et hoc
intendit Aui. cum dicit. Et fortasse sufferunt cancri parui. i.
cancri incipientes et non antiqui nec profundati. sed existentes
in superficie exteriori sectionem id est incisionem. Dicit autem
Aui. fortasse. quod etiam cancri parui incipientes non sem-
per sustinent incisionem et incensionem ut si sint prope mem-
bra nobilia vel in membro in quo non possit fieri eradica-
tio ipsius sicut est in gutture vel in naso vel in ano vel in
tus in vulua. sed ad hoc ut possit curari per incisionem vel
incensionem oportet ut sit in membro in quo possibile sit ro-
ta eius concavatio sicut est in membro multum carnosum:
ut est mamilla et coxa et eis similibus. Et hoc est quod sub-
dit Aui. Nam si possibile est ut destruat cum aliquo:
tunc non est possibile nisi ut destruat per incisionem vehe-
mentem et ex toto assumatur membrum inuadens. i. ut ex
toto eradice et concave pars membri in quo est iuasio. et
concavando totum quod est in circuitu eius ubi sunt radices
et vene. et hoc non potest fieri in omnibus membris. sed solus
in membris qualia sunt coxa vel mamilla vel aliud simi-
le. Et hoc etiam dicit Albucasis in capitulo de cura cancri
et hec sunt verba sua. **E**t dixerunt antiqui quod quandoque can-
cer est in loco ubi possibilis est eius eradicatione sicut cancer
qui est in mamilla aut coxa aut eis similibus ex membris lo-
catis ad extrahendum totum eius: precipue quando est in-
cipientis parvus: et iam antecessit mundificatio. id est et de
antecedere istam incisionem mundificatio corporis. De
inde serua eam. scilicet istam mundificationem hoc est conserua
corpus sic mundificatum ut non regeneretur mali humo-
res per bonam dietam ut per cibos bone quantitatis et quali-
tatis. quoniam incisionem in pluribus horis addit ei malitiam
intellige in horis quando non competit incisionem: et hoc est in
predictis casibus qui dicti sunt. aliud quod Aui. dicit patet.
Et deinde cum dicit.

Et iam narrauit quidam primorum quod me-
dicus quidam incidit mamillam cancerosam
radicitus et cancerata est altera. Dico quod pos-
sibile fuit si fuit illud in via cancerandi: quoniam
inuenit illam egritudinem: et possibile fuit ut
esset secundum semitam permutationis: et est magis
apparens.

In ista parte Aui. narrauit quiddam quod accidit cuidam
medico ex incisione. Et dicit quod quidam priorum narrauit
quod quidam medicus incidit mamillam canceratam radicitus
et cancerata est altera. et ponit possibilitatem huius Aui.
duobus modis. potuit enim esse possibile vno modo ut si
altera mamilla esset in via cancerandi tunc potuit esse quod
incisa alia mamilla cancerata superueniret cancer illi ma-
mille que erat in via cancerandi. et si sic intelligatur esse pos-
sibile: tunc causa illius non fuit incisionem. sed fuit quod illa mamil-
la erat in via cancerandi. unde potuit ei superuenire can-
cer quando fuit incisa alia mamilla: sed non quod incisionem sit

causa illius nisi casualiter vel per accidens. Alio modo
potuit esse possibile per viam permutationis. ut quia mate-
ria illius mamille cancerate que fuit incisa fuit permuta-
ta ad aliam mamillam et cancerauit ipsam. et hoc est pos-
sibile: quia possibile est quod propter incisionem materia com-
moueat et ebulliat. unde potest permutari et effundi ad aliam
mamillam. **E**t simile huic quodammodo ponit Aui.
in tertio libro. sen. tertia. de egritudinibus oculorum. capitulo
de ruptura corneae. Ponit enim ibi Aui. quod eminentie
clauiali oculi que est per rupturam non est cura. Sed
dicit ipse. quodam peccant qui incidunt illam eminentiam ut
oculus videatur pulchrior. Nam dicit ipse rectius est ut non
moueat nec tangatur cum incisione. quia fortasse effun-
detur et permutabitur materia ad oculum alterum. Simi-
liter etiam hoc est possibile quod propter incisionem mamille
cancerate canceretur altera secundum viam permutationis ma-
terie de vna mamilla ad alteram. Et hoc maxime est pos-
sibile si cancer sit antiquus et profundatus ubi materia est
profundata. Et si sic intelligatur esse possibile: tunc causa can-
cerationis alterius mamille fuit incisionem illa ratione cuius ma-
teria fuit commota et effusa ad aliam mamillam. **E**t ad-
dit Aui. quod iste modus possibilitatis est magis apparens
id est magis manifeste verus. unde vterque modus est pos-
sibilis. sed iste videtur magis apparens verus. et ratio bre-
uius est. quia cum altera mamilla fuisset cancerata possi-
bilitatem mamille cancerate videtur quod causa cancerati-
onis alterius mamille fuisset incisionem. Et cum per se-
condum modum possibilitatis reddatur quod causa fuerit incisionem. non
autem est per primum modum. ideo secundus modus pos-
sibilitatis est magis apparens. **E**t intellige ultra quod
Aui. narrauit hic hoc et posuit hoc esse possibile ut osten-
deret per hoc inobedientiam cancri ad curationem per
incisionem. **E**t ideo Aui. dixit prius cum hac conditi-
one. et fortasse sufferunt cancri parui sectionem. et non dixit ab-
solute. scilicet sine hac conditione fortasse etc.

Rememoratio regimii soluendi ipsum. CAP. XVII.

Amat in potu multis vicibus inter
quas sunt dies pauci quaque vice qua-
tuor aureos epithymi cum aqua ca-
sei: aut aqua mellis: aut decoctiones
epithymi in syrupo aceroso. Et ei qui ex hoibus
est fortis de hiera bellebori.

Superius Aui. posuit curam cancri quantum ad
incisionem et incensionem. hic ponit curam eius que fit per
medicinas. Et diuiditur hec pars in partes duas. Primum
ponit curam ipsius per medicinas euacuantes corpus que
dicuntur vniuersales. secundo ponit curam ipsius per me-
dicinas locales. secunda ibi. (Per medicinas locales etc.) Di-
cit ergo. Et apparet quod dicit etc.

Rememoratio medicinarum localium ad cancerum.
CAPITVLVM. XVIII.

Et medicinas locales ad cancerum re-
quiruntur quatuor intentiones. scilicet de-
structio cancri penitus et est difficilis:
et prohibio additionis: et prohibio ve-
cerationis: et curatio vlcerei.

In isto capitulo ponit Aui. curam cancri per medicinas locales.
Et diuidit hec pars in partes duas. In prima parte ponit quod intentiones
habemus in cura cancri per medicinas. in secunda pro-
ponitur illas intentiones. secunda ibi. (Et in illis in quibus
ritur). Dicit ergo per medicinas locales requiruntur ad
cancerum quatuor intentiones: id est quod medicine locales
secundum quatuor intentiones ponuntur in cancro. nam quodam ponit

tur fm istam intentionem vt destruat cancer penitus. Et ideo p̄ma intentio est vt destruat cancer penitus. Et dicit Auicēna q̄ hoc est difficile. Quedam autem ponuntur fm istam intentionem vt prohibeatur additio canceri. Et ideo secunda intentio est prohibitio additionis canceri. Quedam autem ponuntur vt prohibeatur cancer vlcerari. Et ideo tertia intentio est phibitio vlcerationis. Quedam autem ponuntur ad curandū cancrum vlceratū. Et ideo quarta intentio est curatio vlcerati. ¶ Juxta istam partē itellige de istis quatuor intentionib⁹ que habent in cancro per medicinas locales. Et p̄mo itellige de p̄ma intentione. Nam Auicēna dicit q̄ p̄ma intentio est difficilis. Sed ego credo q̄ adeo est difficilis q̄ est impossibile. Credo enim q̄ impossibile est vt dixi supra. cancrū oīno destruere cum medicis localib⁹. Et hoc patet per intentionē Almanforis. vt dictum fuit pus. Iterū hoc videt esse de intentione Auicē. in predicto caplo. qz si aliq̄s cancer destrueret cum medicis localibus tūc talis cancer esset cancer parvus icipiens. sed de tali cancro dixit Auicēna in p̄cedenti capitulo q̄ si possibile est vt destruat talis cancer cuz aliquo. tūc non est possibile vt destruat nisi post icisionē vebementē vt ex toto assumat membrū inuadens qd̄ est in circuitu eius etc. videtur ergo per hoc quod dicit hic Auicē. q̄ talis cancer non possit destrui cum aliquo nisi per vebementē icisionem. destructio ergo canceri per medicinas locales est impossibile. p̄pterea si cancer destrueret per medicinas locales. tūc hoc esset per medicinas in quibus est resolutio: sicut dicit Auicē. sequenti pte. sed tūc hoc fieret: aut p̄ medicinas resolutivas fortes aut p̄ medicinas resolutivas debiles. s; p̄ debiles nō posset fieri: qz medicie debiles nihil resolverēt de mācāci. Cum mā canceri sit grossa difficilis resolutiois. Similiter etiam per fortes resolutivas nō pōt fieri. qz si tu ad ministras in cancro medicinas fortes: tūc cuz iste sint acute addit inflatio ipsius canceri: et tūc magis adurit: et per consequens augeat malitia eius. et hoc est qd̄ dicit Auicēna in sequenti parte. Quia id quod de medicis est forte addit cancro malitiam. ergo tūc nō pōt destrui nec per medicinas fortes: cum augeat malitiā ipsius: nec per debiles: cuz nil resolverēt de materia ipsius. Et hoc est quod addit Serapio capitulo de cancro. Et de natura huius egritudinis est q̄ per acuta medicamina inflamaat et debilia in ipsa nihil agunt. ¶ Sic ergo tūc apparet q̄ p̄ma intentio est impossibile. Et hoc credo etiam qd̄ sit intentio Auicēne. et credo q̄ in parte sequenti itendit hoc pbare sicut ibi videbit. s; id non faciat manifeste: sed occulte. ¶ De secunda autem intentione itellige q̄ possibles sunt vt ponūt omnes auctores: tamen sunt difficiles et non multum agiles. ¶ De quarta autem intentione itellige quādo Auicēna dicit. q̄ quarta intentio est curatio vlcerati q̄ non itelligit Auicēna q̄ quarta intentio sit curare cancrum vlceratū cum medicinis: ita q̄ destruat totaliter: qz hoc est impossibile: imo est magis impossibile q̄ p̄mū. Difficilius enim est curare cancrum vlceratū q̄ non vlceratū. Sed itelligit Auicēna q̄ quarta intentio est curatio vlcerati. i. administrare medicinas que valēt in cancro vlcerato non ad curandū ipsum oīno: sed ad p̄seruandū ne plus vlcereat. et hec intentio est etiā possibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et in illis quibus queritur destructio canceri penitus itur versus illud in quo est resolutio eius quod collectum est de materia mala et expulso eius quod preparatum est ad colligendum in membro de ea. et si fuerit vebementis virtutis et motionis: tunc dimittatur: nam illud quod de medicinis forte est addit cancro mali

tiam. et similiter oportet iterum vt alienentur in eis mordicativa: et propter illud sunt medicine bone ei in mineralibus ablutis: sicut tutia abluta: et misceantur cum ea quicquid de oleis: sicut est oleum ro. et oleum de keiri.

¶ In parte ista Auicēna prosequitur predictas intentiones. Et diuiditur pars ista in partes quatuor. In p̄ma parte p̄sequitur p̄mam intentionem ostendendo vt mihi videtur q̄ est impossibilis. In secūda parte ponit medicinas locales fm secundam intentionem. In tertia parte ponit medicinas locales fm tertiam intentionem. In quarta ponit medicinas locales fm intentionem quartam. secūda ibi. (Ad id vero quod prohibet additionem). tertia ibi. (Et illa quibus queritur prohibitio vlcerationis) quarta ibi. (De illis autem que in curatione vlcerati etc.). In p̄ma parte Auicēna intendit sic dicere q̄ medicine quibus queritur destructio canceri penitus oportet vt sint resolutivae vt resoluant qd̄ collectum est de materia in cancro. et sit etiam in eis quedam repercussio vt repellat id quod preparatum est venire et currere ad membrum. s. ille medicine locales que sunt vebementis virtutis et motionis id est vebementer resolutivae oportet vt dimittantur. qz medicina fortis addit cancro malitiam. Et similiter oportet vt dimittantur medicine mordicativae propter eandem causam: ergo medicine que debent administrari in cancro et sunt bone ei sunt medicine debiles et lenes sicut sunt medicine facte ex mineralibus ablutis vt est tutia abluta mixta cum oleo rosa to vel cū oleo de keyri. s; supple iste medicine nihil agunt in cancro ad resolutionem et destructionem ipsius. imo solum p̄servant ipsum vt non augeatur. ergo cum medicine fortes non possunt administrari in cancro et debiles nihil agunt in ipso quantum ad destructionem. est ergo p̄ma intentio impossibilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ad illud vero quod prohibet additionem peruenitur cum abscissione materiei et refectione cibi et confortatione membri et cum medicinis repercussivis notis. et administratione linimentorum mineralium: sicut linimentū fricationis lapidis molendini et lapidis cotis: et sicut linimentum factum ex fricatione eius quod resolvitur inter tabulam et manicham de plumbo in humiditate effusa super tabulam que est sicut oleum rosatum: et sicut aqua coriandri. et iterum emplastratio cum agresta trita est bona inuatiua.

¶ In ista parte Auicēna ponit medicinas locales fm intentionem secūdam que est prohibitio additionis canceri. Dicit ergo. Ad id vero quod prohibet additionem canceri peruenitur etc. Et administrationes linimentorum mineralium id est que sunt facta ex mineralibus sicut est tutia et plumbum vstum litargirum cerusa climia antimonius et similia. Et itellige q̄ omnia ista mineralia que hic ponuntur in medicinis canceri debent abluta esse vt nō mordicent. eo q̄ mordicativa addunt cancro malitiam. vt supra dictum est: et sicut linimentum fricationis lapidis molendini et lapidis cotis. ¶ Linimentum fricationis lapidis molendini est vnguentum quod fit quando voluitur rota ex fricatione ferrozum que sunt in ea iniecto ibi oleo. ¶ Linimentum fricationis lapidis cotis est linimentum quod colligitur in trūco vbi acuntur ferramenta in domo fabroz alio qd̄ dicit patet. ¶ Deinde cum dicit.

Et illa quibus queritur prohibitio vlceratio nis sunt linimeta predicta ad prohibendam additionem cum non fuerit in eis mordicatio: omnia enim ea sunt iuuatua et pprie quando miscentur cum fricatione predicta que fit ex pistello et tabulis plubeis: quando est confricata terra sigillata aut bolum armenum: aut oleum antiquum: et aqua sempuue et cerusa cum succo lactuce: aut mucillagine psilij et cerusa et plumbo: quoniam est compositio bona. Et de eis que sunt iuuatua est emplastratio cum caceris fluuialibus recentibus et pprie cum climia.

¶ Dic Aui. ponit medicinas secundum tertiam intentionem. et patet quod dicit. ¶ Deinde cum dicit.

De illis autem que in curatione vlcerati sunt bona est vt assidue panus lini infusus in aqua solatri super eum: et quoties fortasse exiccatur madefiat desuper cum aqua eius: aut sumat medulle tritici: et olivani et ceruse de plubo oium pondus. 3. i. et terre sigillate et boli armeni et aloes abluti omnium ann. 3. ij. aggregent ista et terant. et administrantur super humidum pulveres et super siccum emplastrum factum cum oleo ros. Et quandoque confert eis cinis cancri cum cerato cum oleo ros. et melius eo est cui admixtus est equale ei de climia: et quandoque confert i eo medicamen de tutia: aut tutia abluta cum aqua portulace: aut mucillagine psilij.

¶ Dic Aui. ponit medicinas locales secundum quartam intentionem. Dicit ergo. De illis autem que in curatione vlcerati sunt bona. scilicet quod non dimittat ipsa amplius vlcerari est vt assidue et. aut sumat medulla citrulli. scilicet hic iueni aliud exemplar quod dicit. als tritici. et vtraque lra est bona. Nam si dicat medulla citrulli: tunc planum est quod dicit. Et est bona ista medulla citrulli in cancro cum sit frida repcussiva et fortatiua membri ne recipiat. Si autem dicat medulla tritici tunc per medullam tritici intelligit accidit: et id etiam est bonum cum sit lenitiuum et trans calitate que est in membro. aloes abluti. dicit abluti vt remoueat illa calitas eius et non mordicet. administrant ista aggregata super humidum. scilicet cancrum. ille autem cancer est humidus qui est vlcerat eo quod talis cancer eicit humiditate. Vnde exponit admistret super cancrum humidum. i. super cancrum vlcerat: tum: plures et super cancrum siccum. i. supra cancrum non vlceratus supple administrat emplastrum. i. vnguetum factum. scilicet ex istis pluribus cum oleo ros. reliquum quod dicit Auicenna postea patet.

¶ De apatis ventosis et inflatibus lacertorum CAP. XIX.

De apostematibus ventosis aliud est quod fit a vapore leui: et similitur est uationi et currit cursu eius.

¶ Supius Aui. determinauit de apatibus flegmaticis et melicis. hic modo determinat de apatibus ventosis. Et diuidit pars ista in partes duas. Primo determinat de ipsis theozice. et practice. et ibi. (Illi autem quod est sile est uationi et). Prima pars diuidit in partes duas. In prima parte: ga apostema ventosum habet sub se duas species secundum quod habitum fuit supra in capitulo generali de apatibus fridis. et vna species apatis ventosi dicitur inflatio. ideo Aui. primo determinat de vna specie apatis ventosi que dicitur eleuatio. et determinat de alia specie

que dicitur inflatio. et ibi. (Et aliud est quod fit). Dicit ergo primo de apatibus ventosis aliud est quod fit a vapore leui. i. a ventositate mixta humiditati. et hoc apostema ventosum dicitur eleuatio. dicitur enim. fuit supra in capitulo de apatibus fridis. quod eleuatio fit non a pura ventositate mixta: sed a ventositate cum humiditate flegmatica. et similitur. scilicet ista species apatis ventosi: que dicitur eleuatio. excitationi. i. apati molli flegmatico quod vocatur vndimie. similitur enim. eleuatio apati molli flegmatico in accidentibus suis. quod sicut fit impressio digiti in apate molli: ita et fit eleuatio: sed et magis cedat tactui apostema molle quam eleuatio. vt supra dicitur fuit. Et hoc quod dicitur hic Aui. fuit melius declaratum in capitulo vndimie. et ideo hoc ibi regrad. Et currit. scilicet ista species apatis ventosi que dicitur eleuatio cursu eius. scilicet vndimie. Nam vt postea dicitur in secundo capitulo cura ista currit secundum curam vndimie. vnde quod hoc apostema et vndimie multum veniunt: sed quodammodo differant. ideo hoc apostema ventosum quod dicitur eleuatio currit cursu apatis molli. et quod ad curam et quantum ad alia. ¶ Deinde cum dicit.

Et aliud est quod fit a vapore ventoso: et nominatur inflatio: et est ei impulsio et vicissitudinaria accessio: et fortasse percutit percussione manus: et pprie quoniam inuenit spaciis ad quod aggregatur: sicut stomachus: et intestina: et quod est inter paniculos circundantes ossa: et inter ossa circundata lacertis: et inter lacertos: et similitur quod circundat chordas.

¶ Dic determinat de alia specie apatis ventosi que dicitur inflatio. et ista species est magis pprie apata ventosum quam prima. et ideo habet curam ppriam et distinctam a cura apatis molli: et non currit secundum cursum illius sicut prima species predicta. Et diuidit hec pars in partes duas. In prima parte notificat istam speciem apatis ventosi que dicitur inflatio: et per causam materiale: vnde fit: et per sua signa per loca in quibus fit. In seconda parte ostendit quod aliqui decipiuntur in cura etiam circa istam speciem apatis ventosi. ibi et. (Et quoniam estimat homo quod super membra eius et). Dicit primo. Et aliud est quod fit a vapore. i. a ventositate sola non admixta alicui humiditati flegmatice. et notat. scilicet id apostema ventosum inflatio et est ei impulsio: quia impellit tactum digiti: et non remanet ibi impressio sicut in eleuatione. et causa huius est. quod in inflatone ventositas est sepeata ab eo in quo stat et est aggregata in vno loco. et id impellit. in eleuatione vero ventositas est expulsa et mixta sub membris eo quod ventositas non est ibi pura: imo est mixta cum humiditate subtili flegmatica: et ideo cedit in tactui. sed in inflatone est impulsio et vicissitudinaria accessio: et supple et recessio. hoc est quod quoniam tangit et impellit cum digito vicissitudinarie decedit et accedit subito eo quod in eo non seruatur forma impressionis digiti. sed in eleuatione non est ista vicissitudinaria accessio et recessio. quod in ea seruatur aliquo tempore impressio digiti. vnde non fit subito ibi recessio et accessio sic fit in inflatone. ¶ Et fortasse percutit percussione manus. Exponit hoc sic. et fortasse supple inflatio percutit. i. sonat quasi ad modum tympani percussione manus. i. quoniam percutit cum manu pprie. scilicet sonat inflatio quoniam supple ventositas inuenit spatium ad quod aggreget. quia tunc quoniam ventositas aggregat in aliquo spatio vacuo extendit id spatium valde ad modum extensionis tympani. Unde si percutiat sonat sicut tympanus: tunc Auicenna connumerat illa spacia in quibus potest aggregari ventositas cum dicit sicut stomachus et intestina: et quod est inter paniculos circundantes ossa et inter ossa circundata lacertis. quod in omnibus istis est vacuitas in qua potest aggregari ventositas in spatio circundante chordas.

¶ Et fortasse non resoluit spacia: immo subtilia membra coniuncta et resoluit ea et generat in

is quod facit necessarium disrumpere ea: et ventositas remanet: et retinet propter spissitudinem suam: et propter grossitudinem suam: et propter spissitudinem eius quod continet eam et restrictionem pororum.

¶ Sic Avicenna. quia dixerat quod in inflatione est sonus ad modum tympani: et maxime si aggregatur ventositas in spatibus vacuis: ostendit hic Avicenna quod ventositas potest aggregari non solum in spatibus: sed etiam in aliis membris. et tunc non apparebit in tali inflatione sic manifestus sonus: sicut apparet in ipsa quando aggregatur ventositas in spatibus vacuis. Dicit ergo. Et fortasse supple ventositas que est in inflatione non resoluit spatia. id est non resoluit nec includit inter spatia vacua: imo supple aliquando subtiliat. id est separat membra coniuncta et resoluit ea: id est et dislocat ea et generat in eis scilicet in istis membris coniunctis id quod facit necessarium disrumpere. id est dislocare eo quod generat in eis extensionem propter quam extensionem remouetur membra a iuncturis suis. Et ventositas remanet et retinet. id est in istis membris sic dislocatis propter spissitudinem et grossitudinem suam. id est ventositatem. et propter spissitudinem eius quod continet eam et restrictionem pororum. ¶ Sic ergo apparet ex dictis ex quo generatur inflatio. quia generatur ex ventositate pura et in quibus locis potest aggregari ista ventositas. quia quandoque aggregatur in spatibus et in vacuitatibus. et tunc apparet ibi sonus: quandoque autem potest aggregari in membris coniunctis dislocatis a ventositate propter extensionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quandoque existimat homo quod super membrum eius sicut genu sit apostema indigens perforatione: quare perforat ipsum: et egreditur ventositas tantum.

¶ In parte ista Avicenna ostendit quod aliquando decipit homo in cura: circa id apostema ventosum quod dicitur inflatio. ¶ Dicit ergo Avicenna: quod quandoque existimat homo. id est medicus quod super membra. id est infirmi eius sicut genu sit apostema indigens perforatione quare perforat ipsum: et egreditur tantum ventositas et non sanies sicut estimauit. ¶ Juxta istam partem intellige quod ista estimatio erronea competit ex hoc quod aliquando ista ventositas in aliquo membro reducat ad modum redundancy saniei. Et ideo credit medicus quod in illo apostemate sit sanies quare indigeat apostema perforatione: et est ibi sola ventositas. Et intellige quod maxime conuenit ista estimatio erronea: circa apostema ventosum quod dicitur inflatio. quia in inflatione ventositas reducat plus quam in elevatione. quia in elevatione ventositas est expansa et non aggregata in uno loco: sicut est in inflatione. ¶ Ulterius intellige quod maxime competit etiam ista estimatio erronea: quando id apostema est super talia membra sicut est genu. quia in istis membris iuncturalibus quando aggregatur ventositas minus discernitur a sanie quam quando aggregatur in spatibus vacuis. quia quando aggregatur ventositas in talibus membris iuncturalibus: tunc reducat ibi ventositas ad modum redundancy saniei. sed quando aggregatur in spatibus vacuis: tunc non ita reducat: imo est sonus ad modum tympani: sicut dictum fuit prius. et ideo maxime discernitur ibi a sanie. et propter hoc signanter dixit Avicenna. super membra eius sicut genu. ¶ Ulterius intellige quod bene notes et confirmes id quod hic dixit Avicenna: quia ego iam fui in opere ubi hoc vidi. perforatum enim fuit apostema super genu crededo quod ibi esset sanies: et nulla sanies exiit sed sola ventositas.

¶ De cura. CAP. XX.

Llius autem quod est simile estuationi cuius augmento loci curatio est genus curationis eius.

¶ Superius Avicenna determinauit de apostematibus ventosis theoretice. Sic determinat de ipsis practice. id est quantum ad curam ipsorum. Et diuidit hec pars in partes duas. In prima parte ponit curam apostematis ventosi quod appellatur eleuatio. In secunda parte ponit curam apostematis ventosi quod dicitur inflatio. secunda ibi. (Inflationis vero cura etc.) Dicit ergo primo. Illius autem. id est apostematis ventosi quod est simile estuationi alias excitationi. id est apostemati molli flegmatico quod dicitur vndimia cum augmento loci scilicet quod facit id apostema ventosum quod dicitur eleuatio. unde id apostema ventosum est simile vndimie cum augmento loci quod facit maius quam faciat vndimia. facit enim maius augmentum loci quam vndimia. quia generat maiorem extensionem in membro ratione ventositatis que est admixta cum humiditate flegmatica. Curatio est genus curationis eius scilicet vndimie. dictum enim fuit supra. quod id apostema ventosum quod dicitur eleuatio currit cursu vndimie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In inflationis vero curatione est necessarium: quod cutem ingrediatur et resoluat illud quod est in ea: et sit possibile ut sit ei super locum mora spatij longi et est necessarium ut sit in fine subtiliationis ut firmetur subtilitas partium eius ex profundatione vltima. Et fortasse indiget positione ventosarum absque scarificatione ut carmine tur ventositas.

¶ In parte ista ponit curam apostematis ventosi quod dicitur inflatio quod habet propriam curam et distinctam a cura apatis mollis. et diuiditur hec pars in partes duas. nam inflatio potest accidere ex duabus causis. potest enim accidere a causa antecedenti: et a causa primitiua: sicut etiam dictum fuit prius de vndimia. et secundum diuersas causas diuersificatur cura et etiam accidentia. quia quando inflatio accidit ex causa antecedenti: tunc cum ipsa non est dolor de quo sit curandum quando autem accidit ex causa primitiua. tunc cum ea est dolor et attractio et secundum quod diuersificantur accidentia iam etiam diuersificatur cura. ¶ Primo ergo Avicenna ponit curam inflationis secundum quod accidit ex causa primitiua. et ponit curam ipsius put accidit ex causa primitiua. et ibi. (Et in eo quod accidit de inflatione). ¶ Prima pars diuiditur adhuc in partes duas. In prima parte ostendit qualis medicina: et cuius complexionis competit in inflatione secundum quod est in principio ex causa antecedenti. et ponit medicinas speciales secundum illam regulam. et ibi. (Et de medicinis localibus cuius) Dicit ergo primo. quod in inflationis cura necius est. id est medicamentum talis complexionis quod cutem ingrediatur. id est quod sit penetratiuum et subtilis substantie. et resoluit id quod est in ea. id est in cute. et sit posse ut sit ei super locum mora spatij longi. et hoc est ut melius carmine et respiret ventositas. Et est necius ut sit. id est medicina in fine subtiliationis ut firmetur subtilitas partium eius. id est in loco ubi est ventositas ex profundatione vltima. id est propter fortem penetrationem quam habet: sic ergo tunc medicina localis in inflatione debet habere istas proprietates quod sit penetratiua multum et subtilis sube. et fortiter resolutiua: et ut sit ei mora super locum spatij longi. Et fortasse indiget pone ventosarum sine scarificatione ut carmine: et respiret ventositas eo quod ventosis sine scarificatione vtimur aliquando. ut dicit Albucasis de ventosis: ut resoluam a membro ventositatem frigidam iuscata in membro: sic ponimus ventosarum super ventrem et vmbilicum. Ipsa enim rarificat membra et calefacit ipsum et remouet dolorem: propea quia resoluit ventositatem illam. Dec. n. sunt verba Albucasis. Est enim aliquando bona ventosa in isto apate ventoso cum habeat in se additiones quas debet medicina localis habere apatis. nam est resolutiua putrefactiua et apitiua pororum facies ventositatem respirare. ¶ Intellige tamen quod ventosa non debet apponi in loco nisi post corporis mundificationem. Dicit enim Albucasis in

predicto capitulo q̄ non oportet vt administratur ventosatio nec cum igne: nec sine igne in aliqua egritudine q̄ fiunt ex repletione nec in aliquo corpore repleto nisi p̄mo euacuetur corpus totum. Similiter etiaz intellige q̄ quāquam Auicenna hic non ponat expresse q̄ corp⁹ euacuet̄ p̄mo anteq̄ ponat̄ aliqd̄ locale. tamen intelligit Auicē. q̄ anteq̄ fiant remedia localia que ponit q̄ p̄us corpus euacuet̄ cum medicina cōueniēti. et postea apponāt̄ medicine locales. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de medicinis eius localibus sunt olea calida sicut oleum subtilium partium in quo decocta sunt sicut ruta: et cyminum. Et de seminibus subtiliantibus semen apij anisi: et ameos et qui simulant illis: et de emplastris resoluentibus et pprie ppter illud qd̄ cadit in membris chordosis et lacertosis est illud quod recipit sorditiem balnei que ponatur cum aqua in patela calcis non extincte s̄m quantitatē qua pueniat ex ea spissitudo luti: et liniant̄ euz eo: et quādoq̄ faciūt ex vino et calce emplastrum equale bonum. Aliud: sumat̄ yfopus sicca: et terat̄ et puluerizeat̄ super ceratū factum ex cera: et oleo anetino: et fiat ex eo emplastrū ad liniēdū.

¶ In pre ista Auic. ponit medicinas locales in spali s̄m p̄dictam regulā quā posuit. et p̄ qd̄ dicit. sicut oleū subtilium partium. oleū subtiliū partium est oleū antiquū. Sumat̄ yfopus sicca. per yfopū sicca intelligit Auic. herbā quam vocamus yfopum. et vocat̄ yfopus sicca ad differentiā yfopi humide. et qd̄ sit yfop⁹ hūida supra dcm̄ fuit. ¶ Deīn euz dicit.

¶ Et in eo quod accidit ex inflatione in lacertis ppter attractionem que accidit eis: oportet vt alienent̄ medicine calide valde et acute ne refugiant membra ex eis: et terant̄: imo quādo medicant̄ euz resolutiuis: tūc misceat̄ cū eis aliqd̄ de sedantib⁹ dolorem.

¶ In pre ista Auic. ponit curā inflationis s̄m q̄ accidit ex cā p̄mitiua et put cum ipsa est dolor. et diuidit̄ hec pars i duas. In p̄ma pre ostēdit qd̄ sit faciendū qm̄ cum inflatione est dolor. secūdo ostēdit qd̄ sit faciendū cessato dolore. secūda ibi. (Et qm̄ inuenit̄ aliq̄ eleuatio) Prima in duas. p̄mo ostēdit quales et cuius cōplonis debēt esse medicine quādo cū inflatione est attractio et dolor. et ponit illas mās. et ibi. (Et id est sicut curatio tua quam facis) Dicit ergo. Et in eo qd̄ accidit de inflatione in lacertis. i. in membris lacertosis ppter attractionē que accidit eis. et supple. et est cū ea adhuc dolor et attractio oportet vt alienent̄ medicine calide valde et acute. Et ratio huius est. qz regula est Auicē. i. p̄mo libro. fen quarta. caplo vltimo. q̄ qm̄ plures egritudines iungunt̄ adinuicē: tūc a curatione illius incipe debemus in qua existit vna triū pprietatū. vna est q̄ vna non pōt sanari anteq̄ alia sanetur: sicut est apostema et vlc⁹ euz coniūgunt̄: tūc debemus incipe a curatione apostematis. Alia est q̄ vna egritudo sit causa alteri⁹. Tertia est q̄ vna sit maior et molestior altera. Iterū Auic. dicit post q̄ quādo egritudo et accidens coniunguntur et accidēs superauerit egritudinē: tūc a cura accidentis incipere debemus. ppter rea q̄ consideramus egritudinē: modo hic sunt due egritudines sicut inflatio et attractio et est vnum accidēs: sicut dolor: nūc aut̄ cōtractio vel attractio habet predictas oēs pprietates respectu inflationis. eo q̄ inflatio non pōt curari nisi p̄us curet̄ contusio. Iteruz etiaz illa contusio est

causa etiaz illius inflationis. Iterū etiaz est egritudo molestior ppter dolorem quem inducit. huius etiaz dolor qui est accidēs est molestior q̄ inflatio. ergo debemus incipere a cura contusionis et doloris qui ppter attractionem est. nunc autem contusio et dolor qui est ppter contusionem s̄m q̄ apparebit in tractatu de cōtusione et attractione et c. curant̄ etiaz cum medicinis resolutiuis tepidis lenibus: et non cum medicinis resolutiuis et exiccatis fortiter. imo ista auerent̄ ibi dolorem. ergo oportet vt alienentur ab inflatione que accidit per attractionem materie calide et acute valde ne refugiant membra et terant̄ ex eis sicut ponit Auicēna in littera. sed oportet vt talis inflatio medicet̄ cum resolutiuis lenibus tepidis. Et hoc est quod subdit Auicēna cum dicit. imo quādo medicat̄ cum resolutiuis: tūc misceatur cum eis aliqd̄ de sedantibus dolorem sicut sunt illa que postea ponit Auicēna. et hoc etiaz quod hic ponit Auicēna: et optime Galie. dicit in. i. 4. de ingenio sanitatis. caplo de cura apostematis v̄tosi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et illud est sicut curatio tua quā scis cum eo quod est sicut rob concussum cum oleo in quo infusa est lana yfopi. Et si fuerit caliditas aliq̄: tūc cum oleo rosato infusa in eo lana yfopi et dissoluta in eo aqua yfopi humide. Et administrantur omnia illa tepida ad caliditatem declinua: et non pmittant̄ infrigidari: qm̄ frigus nocet huiusmodi. ¶ Et si fuerit illic dolor ex principio: tūc administrantur desuper olea in quibus est sedatio doloris cum prohibitione aliqua ex principio: sicut oleum violatum: et ros. euz virtute olei anetini.

¶ In parte ista Auicēna ponit medicinas speciales s̄m p̄dictam regulam positam. Ponit enim medicinas resolutiuas lenes tepidas. et ponit etiaz qualia olea debeant administrari ibi euz dicit: q̄ si fuerit illic dolor ex principio et totum quod dicit patet per ea que habita sunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādo inuenitur aliqua alleuiatio ponat̄ in medicinis illud in quo est additio virtutis ad resoluendum: sicut nitrum et acetum: deinde sicut cinis: et emplastra resoluētia: sicut emplastrum predictum.

¶ In parte ista Auicēna ostendit quid est faciendum in inflatione que accidit ppter contusionem et attractionem quando dolor est mitigatus. Et dicit. Et quando inuenit̄ aliqua alleuiatio scilicet in dolore ponatur in medicinis id in quo est additio virtutis ad resoluendum hoc est: tūc ageatur resolutio medicinarum. quia debent fortius ponit̄ resolutiua sicut nitrum et acetum. nitrum ponitur: quia de se est fortiter resolutiuum et exiccatiuum. acetum autem ponitur non quia de se sit fortiter resolutiuum: quia acetum est compositae virtutis: sicut ponit Galienus in quarto de ingenio sanitatis in capitulo allegato. est enim resolutiuum et repercussiuum. quia acetum est compositum ex duabus partibus calidis. nihilominus tamen in eo magis dominantur partes frigide. et ideo de se nō est fortiter resolutiuum. imo est valde debile. sed ipsum admixtum cum resolutiuis adiuvat ad fortiter resoluendū eo q̄ acetum est penetratiuum multum. et ideo facit penetrare virtutem aliarum medicinarum resolutiuarum. vnde melius et forti⁹ opant̄. et id dicebat supra Auic. q̄ medicie locales in inflatōe debēt eē resolutiue penetrates vt firmet̄ subtilitas

partium earum ex profunditate vltima. ¶ Deinde dicit ci-
nis et empla resolutiua. i. post administratōez nitri et aceti
debemus administrare cinerem et alia empla resolutiua
fortiora quasi velit dicere Auicē. q̄ sedato dolore debe-
mus pcedere ad fortiora resolutiua sicut ad cinerez et si-
milia. Et itelligit iuxta istā partē q̄ cura inflatiōis que fit
a causa anti et cura eius s̄m q̄ fit a causa p̄mitiua nō disse-
runt nisi in p̄ncipio rōne doloris. Nā inflatio quātum est
de se regit medicinas fortiter resolutiuas et subtiliativas
carminatēs v̄tositatē et faciētes eā respirare. et ideo si ibi
ponant medicie resolutiue debiles hoc nō est rōne infla-
tiōis: sed rōne doloris. sedato ḡ dolore. tunc medicie reso-
lutiue fortes cōpetunt. et ideo cura inflatiōis que fit a cau-
sa anti: et cura ipsius vt fit a causa p̄mitiua nō differūt nisi
in p̄ncipio rōne doloris q̄ est in inflatiōe facta a causa p̄mi-
tiua. sedato ergo et alleuiato dolore eadem est cura. et illa
medicamīa q̄ dicta sunt in cura inflatiōis facte a causa an-
tecedēti competūt etiā in cura inflatiōis facte a causa p̄mi-
tiua. Et ideo dicit Auicē. deide. s. in cura inflationis fa-
cte a causa antecedēti. et est id emplm qd̄ fit de calce et for-
dicie balnei quod prius dixit et̄.

De vena medene.

CAP. XXI.

St vt accidat sup partē corporis pu-
stula q̄dam inflans: deide vesicat: po-
stea egredit̄ ex eo q̄dam rubeū ad ni-
gredinē decliue: deide nō cessat plon-
gari et plongat̄: et fortasse est motus volunta-
rius sub cute: ac si esset motus aialis: et quasi i
veritate sit vermis donec existiment quidam
q̄ sit animal qd̄ generat̄. Et existimāt qd̄az q̄
sit ramus villi nerui p̄ vehemētīā grossitudis:
et plm̄ quidē accidit in crurib⁹. et ego iam vidi
eā sup manus et sup latus: et multiplicat̄ in in-
fantibus sup vtrunq; latus. et qnq; extendit̄: et
abscindit̄: et magnificat̄ in ea labor et dolor: im-
mo p̄ spatīū dolet. et si nō incidat̄.

¶ Superius Auicēna determinauit de apatibus frigidis
flegmaticis et melācolicis et v̄tosis. hic possumus dicere
q̄ determinauit de quodā apate cōposito frigido. Nā hic
determinat de quadā pustula q̄ d̄r vena medena vel vena
ciuilis. que quidē pustula fit ex melācolia mixta cum san-
guine vel colera rōne cui⁹ mixtionis melācolia et sanguis
vel colera adurunt̄: vel fit ex flegmate adusto cui⁹ colera
s̄m q̄ postea videbit̄. Diuidit̄ aut pars hec in ptes duas.
In p̄ma parte determinat de isto apate vel pustula theori-
ce. sc̄do practice. 2° ibi (Sollicitudo quidē eius et̄.) Pri-
ma pars diuidit̄ in partes plures. in p̄ma pte ondit̄ qd̄ est
vena medena et ponit signa ipsius: et ponit etiā in quibus
p̄tibus corpis maxime generat̄. In secūda pte ipse ponit
circa hoc opionē Hal. In tertia pte ipse pōit causas ipsius
ex q̄b⁹ generat̄ et ponit etiā illas causas s̄m dcm̄ Hal. In
quarta pte ondit̄ ipse in quibus corpibus minorat̄ genera-
tio ipsius et in q̄b⁹ terris multiplicat̄. 2° ibi (Et Hal. qd̄ez
dixit) 3° ibi (Et dixit q̄ causa eius) 4° ibi (Et minorat̄ in
corpib⁹ hūidis) Dicit ḡ p̄mo. Est. s. vena medea vel ci-
uilis pustula quedā inflans et̄. postea egredit̄ et̄. s. ex ista
vesica qd̄dā rubeū ad nigredinē decliue. s. ad modum cu-
iusdā vene. et ideo vocat̄ ista pustula vena: deide non ces-
sat plōgari. s. ista vena q̄ egredit̄ ex illa pustula. et plōgat̄
i. magnificat̄ plongando se s̄m lōgitudinez ad modū cu-
iusdāz vene: imo dicit Albucasis. caplo de vena medena
vel ciuili q̄ adeo plōgat̄ ista vena aliqñ q̄ egredit̄ ex ea

In quibusdam hominibus in lōgitudine sua qnq; palmo-
rum et decem. Et dicit vteri⁹ q̄ iam puenit ad eū vir ha-
bens talē pustulā ex qua exiuit talis vena in lōgitudine vi-
ginti palmoz. Et fortasse est ei. s. tali vene q̄ ex illa pustu-
la egredit̄ motus volūtari⁹ sub cute ac si esset motus ani-
malis et̄. donec existimēt qd̄az q̄ sit animal quasi sit ver-
mis q̄ generet̄. et estimant q̄ sit ramus villi nerui p̄ vehe-
mētiam grossitudis. i. p̄ vehemētiaz duricie ipsius: qz ta-
lis vena forte est dura ad modū villi nerui. vñ estimāt il-
li q̄ talis vena sit ramus villi nerui. Intellige aut̄ hoc q̄
esse istius vene ē valde dubiū. s. cognoscere vtruz sit aial
vel nō. Et iō Auicē. nullā istaz opionū quā ponit hic im-
probat nec affirmat. Sed ego credo q̄ p̄ma opio approxi-
met magis veritati q̄ secūda. Non. n. credo q̄ talis vena
sit ramus villi nerui: eo q̄ neruus est alterius coloris q̄
sit ista vena. qz ē coloris albi. Ista aut̄ vena est coloris ru-
bei tendēs ad nigredinē. Itēz etiā nō esset possibile egre-
di neruuz in tanta lōgitudine sicut egreditur ista vena.
et ideo p̄ma oppositio approximat plus veritati: sed tamē
credo adhuc q̄ ista vena nō sit aial sicut etiā ponit isti: s̄
credo q̄ solū sit humor putrefactus q̄ h̄z similitudinē aia-
lis. nā h̄z similitudinē ad vermes. nā ista vena sicut dicit
Albucasis generat̄ sub cute ex putrefactōe sicut accidūt
in corpe serpentes et v̄mes et ascarides et vermes generati
inter cutē et carnē. et ideo h̄z formā et figurā ipoz vermiū.
et p̄pterea videt̄ hoc esse aial et videt̄ habere motū volū-
tariuz qñ exit ex tali pustula: sed nō credo q̄ habeat vere
motū voluntariū: qz si haberet ipm̄ vere tunc nō eēt aial
vere. et p̄pter hoc dicebat Auicē. Et fortasse ei motus volū-
tari⁹. et nō dixit absolute sine hac p̄ditione fortasse: qz ista
vena videt̄ h̄re motū voluntariū: non tñ h̄z. et s̄l̄r etiā vi-
det̄ esse aial: nō tñ credo q̄ sit aial. et hoc videt̄ esse de intē-
tione Auicēne p̄ suū modū loquēdi id qd̄
dcm̄ est. ¶ Et plm̄ quidē accidit. Dic ostēdit̄ in quib⁹ lo-
cis corporis accidit maxie ista vena. et p̄z qd̄ dicit. Et qnq;
extēdit̄. i. incidit̄ magnificat̄ in ea et̄. imo p̄ spatīū dolet.
et si nō incidat̄. i. et quāuis non incidat̄: sed solum extēda-
tur. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et Halie. qd̄ dicit: q̄ nō fuit cōprehēsus: ex
esse eius aliqd̄ manifestū sup qd̄ sit inintendus: qm̄ ipse nō vidit eam omnino.

*gd̄. dixit se non
vidisse tale passio-
nem.*

¶ In qua parte ponit opionez Hal. circa eē istius vene et
eā improbat. et p̄z qd̄ dicit. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et dixit q̄ causa eius est sanguis calidus ma-
lus melācolicus aut flegma adustū adiuuatus
cū vehemētia siccitatis p̄plōnis.

¶ In parte ista Auicē. ponit causas p̄dicte vene. et duo facit.
p̄mo facit hoc. 2° addit qd̄dā. 2° ibi. (Et fortasse accidet)
p̄ma in duas. p̄mo ponit cām eius materiales intrinse-
cam. 2° ponit cām eius materiales extrinsecā q̄ sumit̄ ex
cibis et potib⁹. 2° ibi (Et fortasse generat̄ eā) Dicit ḡ p̄mo
qd̄ dixit. s. Hal. q̄ causa ei⁹ est et̄. ¶ Sed tu dices quomō
dixit Hal. cām eius cū p̄us dixerit q̄ nō fuit cōprehēsum
ex eē eius aliqd̄. ¶ Dcm̄ est q̄ h̄z ipse crediderit q̄ eē ei⁹
nō fuerit cōprehēsum: qz nō inuenit eā scriptā in libris
antiquoz alioz: posuit tamē causas eius s̄m q̄ inuenit tra-
ditū ab alijs auctoribus licz nō crediderit esse ei⁹. Unde
quantū ad hoc qd̄ hic dicit h̄z dicit: s̄z quantū ad id qd̄ di-
xit p̄us male dixerit. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et fortasse ḡnant eam quedam aque et ole-

ra cum proprietate que est in eis. et de cibis qui plurimum generant ea est ille q est calidus et sic cus: et quanto plus fuerit materia a qua generat acutior erit dolor vehemētior.

C Dic Auicē. ponit cām eius materialē extrinsecā. et satis pz qd dicit. **C** Deinde cum dicit.

C Et fortasse accidit i corpore vno in locis quasi quadraginta eius: aut quinquaginta ex qua ta men euadet cum curatione.

C Dic Auic. addit qddā et dicit. et fortasse accidit. s. ista vena in corpore vno: imo in locis quasi. 40. aut. 50. et hoc credo q fuit p illū modū fm quē ponit Albucasis q bec vena qñq; hz ramos multos p̄cipue qñ appet in iūctura pedis aut in pede ipso et accidunt ei ozificia multa et egrediē ex omni ozificio ramus. et fm istū modū puenit q bec vena aliqñ accidit in corpore vno in locis qñ. 40. aut. 50. ex qua trā. s. ista vena medena sic multiplicata etiā euadet. s. tale cōpus in quo est bec egritudo cū curatōe. i. cū purgatiōe hūoris q facit hāc egritudinē. et p solonē vētris et per flebotomiā et cū bono regimie cibi et potus. et cū alijs loca lib^o q postea pōit Auic. **C** Tūc segtur illa pars.

C Et minoratur in corporib^o humidis et assuetis balneationibus et cibis humidis et assuetis vino cum mensura. et plurimū qdem generat in medena. et pp hoc pportioat ei: et generat etiā in terra coarsceni et alijs. et multiplicat iterū in terra egypti et in terris alijs.

C In parte ista Auic. oñdit in qbus corporibus minorat generatio istius vene medene in qbus regioibus maxime multiplicat. Dicit g. et minorat in corporib^o humidis et assuetis balneatōibus et cibis humidis. Et ratio hui^o est: qz ista egritudo vt dcm̄ fuit p̄us generat ex hūorib^o adustis sic cis. in talib^o aut corpibus multiplicanē hūores tēperati et hūidi. et iō gnatio minorat in talib^o corporib^o. et p p̄ns habet q multiplicat in cōtrarijs istoz et in cōsuetis vino cū mēsurā: supple etiā minorat generatio vene medene. Et ratio huius est: qz vinū tempate bibitū expellit melancoliā et ipaz labere facit. vt dicit Auic. in lib. p̄mo. Et plm̄ qui dem generat in medena: et ppter hoc pportioat ei. i. ppter hoc accepit nomē ab ea q dī vena medena vel vena ciuilis ab illa ciuitate. s. name in qua maxime generatur. vñ ista pustula dī vena. quare ex ea exit aliqd simile vene. Dicit autem medena ab illa ciuitate in qua maxime generatur: et generatur rē.

C De cura.

CAP. XXII.

Sollicitudo qdē ei^o in terra in qua generat: et cibi ex qbus gnāt in qbus est materia q est causa eius illud ē cū euacuatōe sanguis mali flebotomādo ex basilica aut ex saphena fm locū et mundificationē sanguis cū eis q sunt sicut syrupus de mirabol. et decoctio epithimi: et potare pillulas cochias pprie et administratio trisere facte ex sene et fumoterre: et humectatio corporis cum cibis humectantibus et balneationes et reliquum regimen humectatiuum notum.

C Superius Auicē. determinauit de vena medena theorice. h̄ determinat de ipsa practice. s. ponēdo curā ipsi^o. Et diuidit ista pars in partes duas. In p̄ma pte docet prohibere generationē ipsius in terra in qua maxime generat.

De curavene medene

In secūda pte ponit curā ipsius qñ icipit apparere. et ibi (Vex cum apparet esse eius) Dicit ergo p̄mo. Sollicitudo qdē eius. supple in p̄hibendo eam in terra in qua generatur est supple cauere a cibis et potibus ex quibus generatur rē. Et id. s. ppter qd p̄hibet generatio ipsius est curā eūone rē. **C** Deinde cum dicit.

C Vex cum apparet eē eius in p̄mo appitōis ei^o. tūc rectū est vt admistret regimē mēbri cū emplis ifridantibus et humectatib^o sicut sunt succi fridi noti cū duobus sandalis et campbora post mundificationem corporis et administrationem iterū factam cum missione sanguisugarum super locū. Et de epithimatis bonis est epithima ex sandalo et aloē et cāphora aut myrra et psiliū et lac dulce.

C In pte ista Auic. ponit curā ipsius qñ iam incipit apparere. et diuidit ps illa in ptes tres. In p̄ma pte ponit curam ipsius qñ icipit apparere. vt. s. quādo in membro apparet feruor et iflatio. secūdo ponit curā ipsius qñ iā incipit ista pustula ambulare et vesicari et ē in p̄no ad hoc vt egrediatur vena ex tali pustula. 3° ponit curam ipsi^o qñ iam talis vena exiit ex tali pustula. ibi 2° (Si aut non separat) 3° ibi (Et silr in p̄ncipio cū egredit) Dicit g. p̄mo. Vex cum apparet esse eius in p̄ncipio apparitionis eius. vt. s. qz in mēbro incipiūt apparere feruor et iflatio. tūc rectū est vt admistrent rē. post mūdificatōez corporis sicut dcm̄ est p̄us. et supple post admistatōez itez factā cū intromissione sanguisugaz sup locū. nam sanguisuge in tali casu sunt bone ad curandū sanguinē malū melancolicum ex loco. Dicit n. Almanfor q sanguisuge cuz in locis ponūtur vbi est ipetigo aut saphati et vlcus malū et antiquū remediū afferūt sic h̄: qz est pustula ex q parat gnāri vlcus malū. et iō sanguisuge posite h̄ remediū afferūt. **C** Deīn cū dicit.

C Si aut nō separat: h̄ icipit cadere fortasse p̄hibet eaz et aufert eā et alleniat labores in ea si bibat paties eam fm continuitatem tribus diebus omni die pondus. 3. ij. aloes: aut bibat de eo i die. i. 3. 5. in scdo. 3. i. in tertio. 3. i. et. 5. trib^o dieb^o et liniat sup eā aloes: aut liniat sup ozificiū eius hūiditas aloes hūidi viscosi.

C In pte ista Auic. ponit curā vene medene qñ iā icipit locus vesicari et ampullari et est via ad hoc vt ex tali pustula vena exeat et dicit. Si aut non separat. i. nō recedit per ea q dicta sunt: sed icipit cadere. i. sed incipit ampullari et vesicari et est in via ad hoc vt ex ea exeat vena fortasse p̄hibet eam rē. **C** Tūc segtur illa pars.

C Et silr in p̄ncipio cū egredit si nō curat de ea et egredit: tūc rectū est vt pparet ei qd strigat eam et sup qd reuoluat cū facilitate paulatiz: donec egrediat visq; ad finē sui absq; icisiōe. et meli^o ē plumbū sup qd inuoluit: et sit sufficiētia sup grauitatez eius in attractōe eius: qm̄ attractū cum facilitate et nō abscedit.

C In pte ista Auic. pōit curā vene medene qñ iā egredit ex tali pustula et exit talis vena. et tūc cura ei^o nō ē nisi exbere talē venā. Et iō Auic. ponit modos extractōis istius vene. et ponit plures modos. p̄mo. n. pōit vnū modū extractōis istius vene cū plūbo. 2° ponit aliū modū extractōis istius vene p̄cisionē et pforatōez. 3° pōit aliū modū extractōis ipsi^o vene cū medicis. 2° ibi (Et si estimatio facit necium

vt pfozet. 3° ibi (Et si egressio ei⁹ cū extractōe p̄dicta nō fuerit facilis) Dicit ḡ p̄mo. Et silr in p̄ncipio cū egredit^r. i. cū incipit vena exire si nō curat de ea. i. si nō pōt p̄biberi qn egrediat. tūc rectū est vt p̄paret ei qd̄ stringat eaz. i. qd̄ extrahat eam extrahēdo eam ad exteriora p̄pter suā grauitatē. z. s. id qd̄ p̄parat ei vt extrahat eā extra sit talis sup qd̄ inuoluat. s. talis vena cū facilitate paulatiz donec egrediat vsq; ad finē sui. s. p̄pter ponderositatē illi⁹ absq; lisione. i. absq; q̄ icidas eā. Et id debet itelligi sicut dicit Almāsoz z Albucasis. Dicunt. n. q̄ si id qd̄ iam egressum est de vena medēa fuerit lōgū. tunc icide partē ei⁹ z iuolue residuū sup plumbū. obseruādū tñ est ne radicitus icidat: qz si sic factū fuerit p̄bet z itrabat carnē. z āpa putridū z vlcus malignū gnābit. Un̄ itelligit hic Aui. absq; icisione. s. radicitus. z meli⁹ est plumbū sup qd̄ inuoluat. s. ista vena. z hoc est q̄ plumbum est de se graue z pōderosum. Un̄ p̄ pōderositatē ei⁹ melius extrahit eā z sit sufficiētia sup grauitatē ei⁹ in attractōe: qz nō d̄ esse nimis magne q̄tatis ne extrahat vena subito: imo paulatiz: qz in extractione subita accideret dolor z tensio: imo d̄ esse talis q̄tatis vt sit sufficiēs grauitas in eo ad extrahendū eā paulatiz z q̄titatē pōderis ei⁹ nō ponit hic Aui. sed ponit eā Almāsoz z Albucasis. Dicit. n. q̄ talis cāna de plūbo sup quā inuoluat ista vena d̄ esse pōderis. 3. i. z Albucasis dicit q̄ pōdus d̄ ex. 3. keil. i. a. 3. i. vsq; ad. 3. y. qz qn̄ plumbū est talis pōderis. tūc ex̄bit vena tota cū facilitate z paulatim z nō abscondit in radice anteq̄ tota ex̄bat. Si q̄t eēt nimis graue tūc ex̄beret cū dolore z forte absconderet in radice anteq̄ extraheret z egredere cutes z generaret pessimū vlcus. vt d̄c̄m est p̄us.

Et sit studium tuum in allentatiōe egressiōis eius vt icipias z extenuēs membrum z rarifices ip̄m cū embrocis ex aqua cala z mucilaginibus infridantibus z oleis lenificantibus frigidis z subtilis caliditatis: z que currūt cursu eius vt facilis fiat exitus eius. Et fortasse non sit facilis per illud: immo idiget eis que sunt si cut linimentum cum oleo de keiri: imo sambacino: imo oleo de ben: z vt admistretur super ipsam emplastrum de pice.

Dic Aui. ponit qdā remedia q̄ debēt fieri ad hoc vt illa vena extrahat cū magna facilitate p̄ tale plūbū. z d̄c̄. Et sit studiu tuū. s. qn̄ ex̄bis venā cū tali plūbo i aliēatōe egressiōis ei⁹: qz tē accidet mior dolor. Et vt icipias z extenuēs mēbrū. i. icipias apire mēbrū. i. poros mēbroz. Et rarifices ip̄z cū embroca zc. z h̄ ē: qz qn̄ rarificat z apiūt porū mēbroz cū talib⁹ embrocis. tūc facili⁹ egredit tal vena z cū minori dolore. Et fortasse nō sit facilis p̄ id. i. fortasse nō sufficiūt p̄dicte embroce ad rarificādū z apiendūz poros mēbroz vt facilis fiat exitus: imo idiget eis q̄ sunt si cut oleū de keyri zc. qz adhuc ista magis apiūt z rarificāt poros mēbroz q̄ p̄dicte embroce. vñ reddūt ēt illā venā magis aptā egressiōi. Tūc seq̄t illa pars.

Et si existimatio fecerit necessariūz vt pfozet vt egrediat cū totalitate sua z nō fuerit qd̄ p̄bibeat pfozet z extrahatur.

In pte ista Aui. ponit aliū modū ex̄ctiōis vene ciuilis q̄ est p̄cisionē z p̄foratōez. Et si estimatio tua facit neciūz vt pfozet. z hoc est vt qz vel nō possit ex̄bi totalr cū plumbū: vel si p̄tigerit q̄ illa vena fuerit trūcata in extrahēdo eā cū plūbo z reigressa carnē. tūc. n. ēt si p̄tingit iste error oz p̄forare z mittere radiū in foramie eius z bñ apire do-

nec egrediat totū qd̄ est ibi fm̄ q̄ dicit Almāsoz z Albucasis. Et nō fuerit qd̄ prohibeat. s. vel nerui vel vene perforentur. s. vsq; ad radicem talis vene. Et extrahatur. s. totaliter. Deinde cum dicit.

Et si egressio eius cū extractōe p̄dicta nō fuerit facilis z p̄foratio ipsius non fuerit possibilis. tūc putrefac eā cū butyro: putrefiet. n. tota z egredietur. z caue ne admistres caia ex medicis: qm̄ fortasse puenit ad bestimentū.

Dic Aui. ponit aliū modū extractōis vene p̄dicte. z hoc ex̄bere ipsam cū medicis. Et p̄mo ponit vnū modū extractōis ipsi⁹ cū medicis putrefactiuis. z qz medicine putrefactiue sunt duplices. qdam sunt acute sicut calx z sapo q̄ putrefaciūt: qz mordicat p̄ suā acuitatē. qdā aut̄ sunt putrefactiue nō acute: s; putrefaciūt p̄ eaz vnetuositatē z hūiditatē nimia sicut est butyzz z assungia z h̄. iō Auicē. oñdit q̄les medicine putrefactiue debeant ēt admistrari z q̄les non. z p̄z quod dicit.

Et qn̄ assiduat sup posteriora ei⁹ fricatio cuz sale paulati: z illud fit retro cuz facilitate. z ex egressione eius cuz subtilitate egredit cū totalitate sua z p̄prie qn̄ scindit aut penetra qd̄ est post ipsam: z itromittit stilus sub ea illic z expellit z assiduat absterfio cū ipsa egredit cum sale paulati: z cū facilitate. nā cū illud fit cū ea egredit tota. Qz si icidat z redit nō erit excusatio qn̄ perforetur nisi iueniatur modus alius: deide egrediat cum facilitate z curet locus cura vulnerum.

Dic Aui. ponit aliū modū extractōis ipsius cū medicis cui nō itromisceat incisio. z p̄z satis qd̄ dicit si q̄ subtilr respiciat. z oñdit ēt cū hoc q̄ si iste modus nō sufficit cui ēt intromisceat incisio: qz tūc opz redire ad p̄forationē q̄ p̄foratur vsq; ad finē z totaliter curet postea locus cura aliorum vulnez. z hoc ostendit ibi cum dicit. Qz si incidatur z redit. Et patet quod dicit zc.

Et Quia Dinus non exposuit tractatū de lepra: ideo ad maiorem perfectiōem libri huius placuit ponere expositionem Gentilis de Fulgineo.

Tractatus tertius de lepra.

Quid sit lepra z causa eius.

CAP. I.

Lepra est infirmitas mala pueniēs ex sparsioē colere nigre in corpore toto. quare corrupit p̄plo mēbroz z forma ipsoz z figura eorum: z fortasse corumpit in fine eius ipsoz cōtinuitas: ita vt corrodant mēbra z cadāt casu q̄ sit ab vlceratōe. z est sicut cācer cōis corpori totū. fortasse. n. vlcera. z fortasse nō vlcera: z est aliqua que cū patiēte eam manet tpe longo valde.

Gentilis de fulgineo in tractatu de lepra Auicēne expō.

Determinauit de apatib⁹ zc. h̄ de lepra. z p̄mo ostēdit qd̄ sit z suas cās z diuisionē. z. pōit signa. 3. curā. ibi z^o (Qn̄) ibi. 3. opz) p̄ma i tres. p̄ diffinit. z. declarādo eā pōit suas cās z spēs. 3. mouet qōnē z soluit. ibi z^o (Et melia qd̄) ibi 3. (Et cū cācer) p̄ in duas. p̄mo ponit diffōnē. z. descriptōez. ibi z^o (Et est)

Dicitur Lepra e' rē. ¶ Dubiū cū alij auctores. vt Raf. 25. p'ntētis determinēt de lepra in cap. de corōis. q're. A. h. Dicendū q' lepra ē morb' corrosioni cōis. r' iō cadit i' 4° lib. r' q'uis possit poni in tractatu decoratōis: qz maxime deturpet hoīem: tñ qz māifeste ledit opōnes ponit in tractatu egritudinū: s' maxie iter apata: qz silitudinē hz cū apatib'. est. n. in lepra mala p'plo cōpositio r' solo p'ntinuitatis vt apparebit. cō. ex parte diffiniti lepra d' aleporia. i. erūna sine piculū. Simon Januēsis. Et ē. assimilāt cancro r' ponit digestione rē. Sequitur.

¶ Et melācolia qdē qñqz expellit ad membrū vnū: r' facit accidere duritiē: aut sephiros: aut cācrum s'm dispōnes suas. Et si fuerit subtilis dñans pueniet bestiomen'. r' si expellit ad superficiē cutis eueniet illud qd' nomiat' baras r' morphea nigra r' impetigo r' bis filia. Et qñqz spargit in corpe toto: r' tūc si putrefiat pueniet febris melica. r' si cōculcet r' nō putrefiat eueniet lepra. Et cā eius efficiēs antiquoz est malitia p'plonis ep'is declinīs valde ad caliditatem r' siccitatem. quare adurit sanguinē in melācolia: aut p'plo corporis totius aut sunt ambe ita q' faciunt sanguinē acqrere p' cās suas frigus. Et cā eius materialis sunt cibi melācolici r' cibi flegmatici: itez qñ componit in eis satietas nauseatina: aut opat' in eis calitas. quare resoluit subtile r' ponit spissuz melācoliaz r' replones. Et comestioēs sup satietatez sunt ad banc eādē intētionē. Et cause eius iuuatiue sunt oppilatio poroz. quare p'focat' calor inatus r' infridat' sanguis r' igrossat': r' p'prie qñ splen est oppilatus debilis nō attrahit neqz pōt mūdificare sanguinē ex humore melancolico: aut est virt' expulsua in viscerib' debilis ab expulsione illi' in venas ani r' matricis r' sunt pori stricci. Et qñqz adiuuat illud totū corruptio aeris in seipo: aut p'pter vicinītatē leprosozum: qñ egritudo est iuadēs. r' qñqz accidit p'p hereditatē r' p'p p'plonē embzionis ex qua creatus est in se p'pter p'plonē q' est ei: aut acq'itam in matrice p'pter dispōnez q' ē ei: sicut si accidat ei vt sit cōceptio in dispōne mēstruoz. r' qñ aggregat' caliditas aeris cū malitia cibi r' ei' essentia ex genere pisciu' r' carne salita r' carne grossa: r' carnibus asinoz r' lētibus p'culdubio est vt eueniat lepra sicut multiplicat' i alexādria.

¶ Dic declarat diffōnē. p'mo hoc q' dixit q' causa est colera nigra. 2° hoc q' dixit q' vlcera. ibi 2° (Et hec qdē egritudo) p'ma in. d. p'mo ex hoc iuestigat cās. 2° spēs. ibi 2° (Et hec egritudo vocat' p'ma in duas. p'mo ponit cās pncipales. 2° coadiuuatiuas. ibi 2° (Et cāe) p'ma in tres. p' ponit causas cōiunctas. 2° aītes. 3° p'mitiuas. ibi 2° (Causa efficiēs) ibi 3° (Et causa mālīs cen.) ¶ P'uo dubitat: qz dixit si fuerit subtilis pueniet bestiomenuz. 3. qz bestiomenu' pōt fieri a materia oppilātē: s' talis ē grossa. Itē exponēbat q' nisi esset p'p grossitiē non adbereret rē. Dōm q'

logtur de eo q' fit ex corrosiōe cōiunctōis mēbri: regritur aut duo. s. subtilitas vt ad vnam penetret r' venenofitas siue multa corruptio vt mortificet. r' iō ibi dicit. dominans rē. Et ideo qdā credunt: q' melancolia in cancro sit adusta: sed in bestiomeno sit putrefacta: vel dōm q' apata cala plus oppilant p' acciēs p'p maiorē tumorē r' multarū materiez tractus q' frida rē. Uel dōm q' est subtilior q' cancrene r' grossior q' albaras. Uel conuenit bestiomenus fieri a grossa: q' ex hoc intus r' si' albertili q' etiam intus p'fundat'. ¶ 2° dubitat' vtrum mā lepre fit putrida. videt' q' sic: oīs humor derelictus a regimine n're est putridus vel opz q' fiat putridus. 2° de d'ntys feb. sed in lepra melācolia derelinqtur rē. ¶ In d'riū. A. dōm q' melācolia putrefieri pōt duplr itelligi. vno mō q' putrefiat p' trefactione p'prie dicta q' est cū quadā ebullitōe p'ducēte ad icinerationē: r' cū motu siue latōe: r' sic non putrefit: qz in omni lepra eēt quartana feb. alio mō putrefactiōe improprie dicta q' est quedā extraneatio in qua nō fit incineratio p' ebullitionē nec dilatatio: sed cōculcatio in membrīs. r' vt sic putrefit. Et causa ei' efficiēs. Lō. antiquoz: q' causa antiquādi r' iueterandi eam: vel qz p'cedit eaz ante ei' manifestatōez. 2° cōsideranduz. alie sunt ambe. duplīciter exponit. ambe. i. p'plo ep'is r' p'plo corrosioni ita rē. qz sunt fride. vt Aui. inuat q' nō solū mala p'plo cala epatis: sed ēt frida. Alio mō pōt expōi q' mala cōstitutio cala r' sicca p'ducūt ad infridationē p'pter h' cōsumptionē: vt in tegni. decidēte ita. 3° cō. q' soluit' questio an mala p'plo sit causa lepre. Et dōm q' est causa: qz est generans malos hūozes. r' h' generati gnānt ēt malaz p'plonē. g' in lepra ē duplex mala p'plo. Et ideo qdā p' malā p'plonem eam notificant vt Sal. de malitia cōstitutionis diuerse. Et causa eius materialis. Lō. q' de cibis melancolicis absolute dixit. Sed de flegmaticis dixit. quando cōponitur rē. r' fit oppilatio rē. Et cause ei' adiuatiue. p'mo has causas. 2° ponit summā causarū a g' maxime puenit lepra. 3° pōt quedam modū generatōis lepre a melancolia. ibi 2° (Et qñ) ibi 3° (Qñ) p'ma in duas. p'mo pōt causas coadiuuantes q' reducunt ad aītes. 2° q' reducunt ad p'mitiuas. s. v' oēs vel plures. ibi 2° (Et qñqz adiuuat) Lō. q' dixit. adiuuat: qz p' multa media faciunt. r' ideo nō dixit aīcedētes. 2° q' ille sunt q' tuoz cause. s. oppilatio poroz: oppillatio splenis: debilis attractiua: debilis expulsua. Et qñqz adiuuat cause. s. corruptio aeris ex se. hitas aparentibus loziosis. p'plo embzionis mala in se. s' pater nō sit leprosus nec mater: sed hoc sp'ma fit hui' virtutis rē. 4° causa ē mala p'stitutio ex matrice sicut rē. ¶ Dubitat' non v' q' p'ceptio tpe menstruatōis sit cā lepre: qz si hoc esset. tunc eēt p'pter ifectōez: sed tunc qlibet eēt leprosus: qz sperma retinet mēstruū. ¶ In d'riū oēs. dōz. q' si tpe mēstruatōis fiat p'ceptio fiet leprosus. iz: āno. si 2°. iz. āno vsqz ad. 24. si 3°. 26. ad. 36. si. 4°. 37. alia. 48. si. 5°. fiet albaras ita vsu raui' pōit. ¶ Dubitat' q' si si mulier coeat cū leproso nō fit lepra: s' hi q' cū illa coeunt: qz p'pter fricationē nō remāet ifectio in muliere: s' in viro sicut rē. Et qñ in alexādria: qz comedūt asinos: vt p'mo alimētoz. caplo de ferūto. r' bi sunt asini. 3° alimētoz. p'mo caplo.

¶ Et colera nigra quando permisceat sanguinē adiuuat paz eius ad generandum multū ipsi': qñ p'culdubio igrossat' ex duob' modis: quorum vnus est p' subam suam grossam. r' secundus p' frigus suuz congelans. r' qñ ingrossat' p' partez humiditatis sue: tunc est exiccatio eius p' caliditatem corporis facilior.

¶ Dic ponit quedā modū gnātōis lepre. r' p'mo facit hoc.

2° quoddam dictum declarat. ibi 2° (Et iam) prima in duas. primo facit quod dicitur esse. secundo remouet dubium. ibi 2° (Et quando igrossat) dicitur primo quod colera. scilicet nigra permisceat sanguini. patet eius. scilicet colere nigre. adiuvat ad generandum multum ipsius. scilicet melie facte per igrossationem sanguinis vel multum ipsius. scilicet lepre: quoniam proculdubio igrossat. scilicet sanguis ex mixtione melancolic: quia melancolia est grossa et frigida etc. sequitur etc. Et quoniam igrossat. Remouet dubium. di. alias tu iam dixisti: quia sanguis ingrossatus propter frigiditatem et per caliditatem quere ro a quo facilius igrossat. Respondit quod a caliditate: et dicitur quoniam igrossat sanguis. per partem humiditatis sue. id est sanguine: quia fit humiditas grossa et non frigida. tunc est exiccatio. scilicet igrossatio ei facilius a caliditate corporis. Re. e. duplex. primo quia caliditas est magis paratus exiccare quam frigidum cum sit actiuus et siccitas sit simul magis cognata quam frigiditati. secundo quia sanguis ingrossatus per subam humiditatis sue. scilicet sanguine est calidus et non frigidus. et ideo magis est aptus calefieri: et exicari a calore. et per quoniam non infridat ut quod sit talis comparatio sanguis de se grossus coniunctus calido corpori facilius igrossat. scilicet plus quam sit quam si coniungitur frigiditati corporis et dicitur per partem humiditatis sue. id est per partem grossam quam tunc est sanguis: quia partem grossam quam esset melancolia frigida haberet dubium: si citius igrossaret a calido vel frigido: hanc reme repit lra alia que dicit. et est etc. in qua solum vult ostendere quod quoniam sanguis de se est grossus et siccus: et admisceat sibi humiditas melancolica facilius puenit sanguinis ingrossatio: et hoc est quod dicit. et quoniam igrossat sanguis per partem humiditatis. scilicet melancolie. et est exiccatio ei sanguini per substantiam corporis. id est in eius compulseta est siccus: tunc illud. scilicet igrossatio sanguinis est facilius: quia concurrunt aptitudo patientis et agens etc. Sequitur.

Et iam peruentus est ex grossitudine sanguinis leprosoz ad hoc ut egrediat in flebotomys eoz quoddam quod est sicut arena.

Declarat quoddam. scilicet quia sepe dixerat sanguinem melancolicorum ingrossari ideo dicit etc. et ut ex hoc probare igrossatio tunc a calido: quia arena non fit a frigido in nobis. aliter posset expoi. habet plus de violentia tunc magis videtur conformari menti. A. et auctoz: ut dicat quod. A. vult ostendere quod colera rubea potest facere lepram amixta sanguini: quia ex hoc facit ingrossando sanguinem: et hoc est quod dicit. et quoniam colera. scilicet rubea permisceat sanguini patet eius. id est colere. iuuat ad generandum multum eius. scilicet melancolie per ingrossationem sanguinis: et cum dicitur quoniam proculdubio probat quod colera rubea potest igrossare sanguinem: et primo permittit modos quibus sanguis igrossat. secundo declarat quod colera rubea posset igrossare sanguinem. ibi 2° (Et quoniam igrossat) dicitur primo quod sanguis dupli igrossatur vel a siccitate: et hoc est quod dicit per subam suam grossam. scilicet siccitate vel frigiditate congelante. et hoc est quod dicit et ha. Co. quod ille sermo non debet referri ad ingrossationem. a colera: sed ad ingrossationem absolute. Co. quod. A. innuit tres qualitates igrossantes. scilicet siccitatem caliditatem et frigiditatem. siccitatem et caliditatem per hoc quod dicit. Quorum vnus est per substantiam suam grossam. scilicet a siccitate: siccitas autem fit a sicco et calido: Sed tu di. eodem modo etiam fridum igrossat exiccando: et ex primedo humiditates ut apparet. 4. methauroz. Dicitur quod siccitas et caliditas magis sunt per se et directe causa exiccationis quam sit frigiditas. et ideo habet utrobique concurrat exiccationis: tunc distinguit ingrossationem factam a sicco et calido contra ingrossationem factam a frido et vocauit illam ingrossationem per subam suam siccam quasi subale exiccationem et magis per se. Et quoniam igrossat. Dic ostendit que colera igrossat sanguinem: et dicit quoniam igrossat sanguis propter humiditatem sue. scilicet colere. tunc est exiccatio. id est igrossatio facilius per caliditatem corporis. scilicet colere quasi dicat. habet colera sit calida. et sit

sicca facilius igrossat sanguinem calore quod siccando: et hoc est conforme ei quod dicit. quorum vnus est per subam grossam. scilicet a siccitate quam siccitas fit a sicco vel calido. Ita expoi aparet modo al. potest morderi propter duo. primo quia dicitur quoniam colera. nome. n. habet colera absolute plata significat rubeam: ut in commento affo. vii. particule. Quibuscumque colerice hypostasis. 3° de iterioribus. 5. cap. secundo per hoc quod dicit. et hec egritudo ut est log de lepra colerica sanguinem corrumpentem etc. Sequitur.

Et hec egritudo nominatur leonina. et dicitur quod non nominatur ita: nisi quoniam plim accidit leonibus. et dicitur quoniam terribile facit faciem patientis eam et ponit eam in forma leonum. Et dicitur quoniam rapaciter tenet quod capit rapacitate leonis. et de hac egritudine que est debilis difficilis est curationis. et de curatione fortis non fit spes. et incipiens quidem est susceptibilior et confirmata est magis inobediens. et facta ex melancolia colere est magis feda et pluris nocumeti et difficiliorum accntium et vehemētius adures: sed est susceptibilior curationis. et facta a fece sanguinis est saluoz et quietior et non vlcera. et facta a melancolia adusta similitur colerice in suis accntibus: sed est tardius suscipiens curationem.

Dic inuestigat spes lepre. et habet tres sicut tres inuestigat spes. 2° ibi (Et facta a fece) 3° ibi (Et facta) Co. quod prima pars potest dupliciter expoi primo quod notificat lepram factam a melancolia colerica siue de colera adusta siue sanguine cui colera etc. et notificat eam primo ex parte nominationis. leonina. secundo gradus aut fortis aut debilis. 3° teporis incipiens. 4. accium etc. secundo modo potest expoi quod per notificat oem lepra per no. et hec egritudo. id est quecumque lepra etc. et in illa parte. et facta ex melancolia colere. incipit distinguere spes: et causa est nota eoz que ponit etc. Sequitur. Et facta. Causa quia melancolia talis est minus maligna etc. Et facta a melancolia. Sed est tardius propter grossitatem etc. Dubitatur an spes lepre sint sufficienter enumerate. ut quod non: quia alij auctozes ponunt quattuor spes ellefantiam leoninam allopitiam et tiriam. Item omittit lepra de melia flegmatica. Itz tot sunt spes lepre quot cancri: scilicet cancri sunt due spes alia a colerica aut in qua est colera etc. supra. Itz propter has spes sunt spes compositae. Dicitur quod spes lepre potest distingui primo ex parte materiei mala nec sic mala. secundo ex parte modi inherendi ut fixa non fixa. et ex parte cause: et sunt quattuor simplices sibi de colera melancolia leonina: de sanguine ellefantia de melancolica quod ellefantia quidez tiria: et illa de fecali vel adusta. et 4° de flegmatica quod tiria quodaz ellefantiam vocant non fecit mentionem de flegmatica: dicitur quodaz: quia raro accidit: quia raro accendit et comburitur: contrarium huius ponit gilbertus. Vel dicitur quod dedit intelligi ex sepe dicitis etc. Sequitur.

Et hec quidem egritudo non cessat corrumpere portionem membrorum per qualitatem contrariam qualitati conuenienti vite. scilicet caliditati et humiditati donec puenit ad membra principalia. et illic interficit. et incipit in primis ab extremitatibus et membris leuibus. et illic cadunt pili ab ea et alteratur color eius. et fortasse puenit ad vlcera dum: deinde vadit paulatim in corpore totum. nam quoniam prima generatio eius fit in visceribus:

in primis vestigiis eius est in extremitatibus: quoniam sunt debiliores: verumtamen quoniam moriturus patiens eam antequam convertatur malitia eius apparet super viscera et membra principalia: et est mors illius cum attractione et propter malitiam personis illius. Et cum cancer qui est lepra membrum unum sit de illis quibus non est sanatio: tunc quod dicemus de lepra que est cancer corporis totius. verumtamen in lepra est res una. et est quod egritudo spiritus in totum corpus: et quoniam admistratur curaciones fortes sustentant egritudinem et non agit super membra simplicia et in cerebro non est ira.

C Dic declarat aliam partem diffinitionis. scilicet corruptio pro membro et primo hoc scilicet remouet errorem. ibi et (Verumtamen) Dubitatur: quod in aliqua lepra est calor. Dominus. quod in omni est frigiditas per viam assumptionis humidum quod est calidi sustentaculum et. Segitur. Verumtamen in lepra. Dic dubitatur quoniam potest mori antequam convertatur et in vltima parte. Communiter dicitur quod materia sparsa minus grauat et ledit quam unita si gnium de lorica portata in manu et in dorso ut dicitur medicis: et ideo materia canceri magis ledit: sed in lepra fortes melancolicie sustentant. id est prohibent et. hic esset locus speculationis: et vide quod non est oino file quod lepra sit cois cancer. Cancer enim possidet membrum et. cancer non curatur hinc vlcera vel non vlcus et venas fixas et et. et sic lepra est illi similis: sed lepra que curatur est quoniam melia est calcata nec hinc radices et.

De signis.

CAP. II.

Quando incipit lepra incipit color fieri rubeus tendens ad nigredinem. Et apparet in oculis obfuscatio ad rubedinem decliuis. et apparet in anhelitu strictura. et in voce raucedo cum nocumeti pulmonis et canne eius et multitudo in sternutatioe. et apparet in naso gaueta: et fortasse fit strictura in naribus et casamum: et incipiunt capilli in subtilitate et paucitatem puenire. et apparet vene in pectore et parte faciei. Et est odor corporis et proprie in sudore et odor anhelitus ad fetorem decliuis. et apparet mores melancolici et mali et dolosi. et multiplicant in somno somnia melancolica. et sentit in somno quasi super corpus suum sit grauedo maxima: deinde apparet sparsio in capillis et casus in eis ex toto proprie in pilis que sunt in facie et tribus eius: et quoniam dislocat locus pilorum. et finduntur vngues. et incipit forma fieri feda. et facies fit terribilis. Et color denigratur. Et incipit sanguis cogelari in iuncturis et putrefit. Et addit constrictio anhelitus donec puenit ad difficultatem vehementem et disiniam magnam. Et puenit vox in fine raucedis. et ingrossant labia et denigrantur. Et apparet super corpus additio glandulosa similis aiali quod grece noiat sacos: deinde incipit corpus vlcerari quoniam lepra est non geta. Et corrodit cartilago nasi: deinde cadit nasus et extremitates et currit virus ferens et redit vox ad occultationes. et tunc iam non remanent pilis et denigratur

color valde. Et pulsus quidem leprosi est debilis propter debilitatem virtutis et paucitatem necessitatis: cum egritudo sit frida et tarda non veloci propter debilitatem frigoris: et sit necessaria spissitudo cum non sit velocitas neque magnitudo.

Ponit signa: et primo varia signa sumpta a qualitate et actione mutationis. scilicet spaliter a pulsu. ibi et (Et pulsus) prima in tot et. vel primo ponit signa lepre non confirmate nec fortis. scilicet signa confirmate et fortis. ibi et (Deinde apparet) Dubitatur vtrum color incipiat fieri rubeus. Dominus. quod hoc proprie in sanguinea: vel dominus. quod in principio cuiuscumque lepre vel plurimam lepram: quod materia adusta caliditate trahit materiam ad nigredinem per materiam melancolicam in oculis et. cum est non cum nocumeti. scilicet ex vaporibus multis illuc pertingentibus et ipsa melancolia et multitudo in sternutatioe. propter vapores melancolicos eutes ad caput et nares. gaueta. id est quoniam dicitur per nares: tunc est locutio impropria. ut dicit. A. tertio canonis. Sen 9. et cum est strictura narium ex siccitate melancolica. Et fortasse fit strictura. et casamum. id est strictura apoli: quod materia melancolica illuc expulsa facit quoniam additioe carnosas ut verruca siue ut papilla. capilli et. Corra quod fuit a sicco vapore. Dominus. quod dicit esse siccitas non corrosiua: vel pauci quod corrosione vaporum corrodunt radices: vel consumit nutrimentum: vel in calculatione melancolie fit opilatio pororum. Subtiliter: quod paucum est in eis bonum quod possit conuerti in pilum: vel quod stringunt porum. apparent vene: quod replent humore melancolico quem membra renouunt: et est odor et. per corrosione humorum in eis: mores et. p. Dissolutio locus. id est mutat formam: vel. id est in diuersis locis fit: vltima alia lra casus pilorum. findunt vngues. multa siccitate. Dubitatur. quare non possunt signa fieri vnaquaqueque spiritum. dominus quod intelligunt ex premissis cap. Dubitatur. quare non ex vna. dominus quod diuersificat sed materiam sanguineam colericam et. Hilbertus dicit quod est tenuis. Ld. multa signa ponuntur a Hilberto si apparet pustule in gila: a Hilberto si sal non potest solui in sanguine calido: quod significat siccitatem. Si acerum positum super sanguinem non miscet sibi: alij dicunt: si circa spondiles colli perforent non sentiunt cum acu.

De cura.

CAP. III.

Portet ut incipiat in ea cum estionibus et mundificatione antequam ingrosset egritudo. et cum tu verificaueris quod illic sit sanguis plurimus corruptus: tunc oportet ut incipias et flebotomes flebotomia vltima: et si non aliunde saltet ex manibus. Et si non verificaueris illud tunc non flebotomes. flebotomia. n. ex venis magnis quoniam plus nocet quam sit eius iuuamentum. Vex fit securitas cum flebotomia eius ex separationibus venarum paruarum si timeat flebotomia magnarum. Et scias quod sanguis frigidus est in eo quod apparet. quare fit illud magis vltimum quam ventose et sanguifuge: et minus nocet visceribus: et ille sunt sicut vene frontis et nasi. Et non simpliciter flebotomia est necessaria in curacione huius egritudinis. Et de illis que vocantur ad illud est restrictio anhelitus eius et difficultas ipsius. et forte est necesse flebotomare guidez apud vehementias raucedis vocis et timorem profocatiois. Si ergo flebotometur oportet ut gescat hebdomada vna: deinde

euacuetur cum eis que sunt sicut hieralogodion
 & hiera de pulpa colloquintide. Et euacuetur
 cum apozumaribus & pillulis factis ex epithi-
 mo & sticados & polipodio & mirabola. ni. &
 kebulis. & belleboro ni. & lapide lazuli & lapi-
 de armeno. Et non nocet si misceatur eis pul-
 pa colloquintide & scamoea etiam pprie qua-
 do illic est colera & adiungatur eis aloes & cu-
 cumer asininus & theodoricon est bonum eis.
 Et byerapigra iterum & pprie quando fit for-
 tis cum scamoea est de illis solutiuis que sunt
 bona leprosis. & p̄cipue quando odorat odora-
 mentum bellebori: aut ponit cum ea lapis ar-
 menus. Et in estate op̄z vt exiccet & non vl-
 timetur in decoctione fortiter vt non spargat
 & multiplicet. Decoctio ad leprosos. Rec. mi-
 rabola. citrinoꝝ & nig. amboꝝ ana. ʒ. x. ameos
 ʒ. v. albit boni. ʒ. ʒ. passulaz enucleataru mi-
 neaz. ʒ. ʒ. decoquantur cum tribus eberie aque do-
 nec perueniat ad tertiam & exprimat & miscea-
 tur in ea de aqua mellis pondus. ʒ. v. & det̄ in
 potu. Et vngat corpus ei⁹ ex butyro. & sedeat
 in sole donec frigatur aut ambulet septuagita
 passibus: & conuertat super dextram & sinistra
 & dorsum & ventrem: & comedat cappares cu
 melle. sumat in potu hanc medicinā fm̄ q̄ nar-
 rauimus seprez diebus & renouetur decoctio
 eius omni die. Et nō sufficit in curatione istoꝝ
 q̄ nō sunt cōfirmati euacuatio vna: immo for-
 tasse est necessaria euacuatio in mense bis: aut
 in omni mense semel fm̄ q̄ testimonium facit
 esse necessarium: & illud cū medicinis tempera-
 tis: & quandoq; soluit omni die cum facilitate
 ascellatōe vna aut duabus ascellationibus cuz
 eo qd̄ soluit illud de potōibus iunatiuis ex me-
 dicinis predictis quadragita diebus. Fortes
 vero valde sicut belleborus & ei similia: & que
 sunt multi ponderis sufficiunt in anno semel in-
 vere: semel in autūno: aut plus hoc. Et op̄z vt
 veniatur super cerebra eozuz cū mundificatio-
 ne cum eis que sunt sicut gargarismata predi-
 cta in ca. egritudinum capitis: & cū caputpur-
 gijs notis. Descriptio caputpurgij. Rec. ma-
 cropiperis & chelidonie & capsie & nasturtij &
 burūgi oium ana. ʒ. j. nucis muschate pullegij
 amboꝝ ana. ʒ. ʒ. succi agnicasti cotilas. iij. olei
 silamini cotilas. iij. misceantur & decoquantur
 donec consumatur aqua: deinde coletur & ser-
 uetur in vitriata: & fiat caputpurgium in nari-
 bus quantum capiunt: deinde sequatur quan-
 do illud multiplicatur cum caputpurgijs bu-
 mectantibus predictis.

Primo ponit curam non confirmate. secūdo confirma-
 te. tertio cibaria. ibi secūda (In flobotomia) tertia ibi.
 (Libaria) prima in duas. primo ponit curam per medici-
 nas. secūdo per cibaria. ibi secūda (Et lac) p̄ma in duas
 p̄mo premitit. secūdo exequitur. ibi secūda (Et) & hoc
 in duas. primo per flebotomiam. secūdo per materias.
 ibi secūda (Si ergo flobotomatur). Dicit primo r̄c. Re.
 quia egritudo est materialis de materia multa. Conside-
 randum q̄ supponit digestionem materie cum euacuare
 intendis. Considerandum euacuationibus per fleboto-
 miam & farmaciā. mundificatione. per leniores medici-
 nas: vel mundificatione per solutiua: euacuationibus.
 per flebotomiam r̄c. Et cum. innuit plura. primo quando
 competit. secūdo q̄ est nocumentum. tertio quarum ve-
 narum flobotomia r̄c. Si ergo flebotomatur. primo per
 solutiuas. secūdo per vncioes. tertio reuertitur ad cau-
 sam in solutiuis. & alyis. ibi secūda (Et inungatur) ibi ter-
 tia (Et non sufficit) considerandum odorat. s. vera & poni-
 tur odor sine virtus: sicut si poneretur parum de ellebo-
 ro vel poneretur aliquid de raphano in quo stetit ellebo-
 rus. In estate oportet vt exiccetur: idest leuiter euacua-
 retur. q̄ autem euacuatio lenis vocetur exiccatio appa-
 ret supra de cura putridarum in generali. Et non vltime-
 tur fortiter in decoctione: idest non sumatur fortis deco-
 ctio solutiua: vt nō spargatur. scilicet materia. & multipli-
 cetur scilicet agitata: quia virtus nō regulabit euacuatio-
 nem. aliter exponitur. In estate oportet vt exiccetur. s. el-
 leborus. & non vltimetur in decoctione fortiter: idest non
 multum decoquatur: vt non spargatur. s. ellus: & multipli-
 cetur: scilicet virtus in decoctioe vel exiccetur. s. ellus in
 sole nō in vmbra r̄c. Et oportet vt veniatur. primo ponit
 cau. in euacuatioe. secūdo in caputpurgijs. tertio in exer-
 citio: & vncionibus. quarto in coitu. quinto in medicinis.
 ibi secūda (Et op̄z vt p̄hibeatur) ibi tertia (Et oportet
 vt) ibi quarta (Res vero r̄c.)

Et op̄z vt p̄hibeantur ab omni quod eric-
 cat et resoluit humiditatem innatam. et super
 eos interdantur labor et angustia et vt p̄mu-
 tetur de aere ad aerem qui cōtrarius est ei. Et
 dentur ei in potu post mundificationem olea.
 sicut oleum de amigdalibus cum eis que sunt si-
 cut exp̄ssum vne. et illud quādo euacuati sunt
 multotiens. Et op̄z vt exercitetur omni mane
 post expulsionem superfluitatum ab intestinis.
 & precipiantur eleuare vocem altaz. Et saliat
 & luctentur: deinde fricentur. cum ergo suda-
 uerint. tunc sumant potum & post illud inun-
 gatur oleis temperatis in calido & frigido bu-
 mectantibus fm̄ plurimuz confortantibus in
 primis. ipsi enim indigent in primis confor-
 tantibus sicut mirabolant iterum & galle cum
 aceto. & quādoq; administratur super eos in-
 unctio ex oleo cum lacte mulieris. Et simili-
 ter op̄z vt fiat eis caputpurgium cum eo quan-
 do multiplicatur siccitas & quando commo-
 uetur in eis nausea caueatur. Et melius quidē
 est vt balneetur: deinde inungantur. & quan-
 do balneati sunt: tunc eozum inunctiones sunt
 sicut oleum myrtinum & masticinum & oleuz.

de summitatibus vitium ⁊ darsisaban ⁊ oleū
 de costo super extremitates: deinde ille qui de
 eis est medicatus quiescat media hora: ⁊ pre-
 paratur vomitui cum penna: deinde sumat in
 potu aliquid de absynthio. ⁊ fortasse est neces-
 sarium inungere eos in balneo cum subtiliati-
 uis resoluentibus in quibus cadunt nitrum ⁊
 sulfur ⁊ bacce lauri ⁊ glutinum carpentario-
 rum: immo synapis ⁊ origanū ⁊ piper ⁊ ma-
 cropiper ⁊ piretruz ⁊ staphisagria ⁊ synapis
 ⁊ aloes ⁊ calamentum ⁊ emplastrare eos su-
 per iuncturas eorum: immo fortasse est neces-
 sarium quod est sicut euforbiz: ⁊ illud quan-
 do precipitur eis vt balneetur propter resolu-
 tionem superfluitatum eorum: ⁊ ppter sudo-
 rem ipsorum. inunctio enim eorum est canon in cu-
 ratione ipsorum. ⁊ quandoq; inunguntur frican-
 do cū tyriaca ⁊ scellite ⁊ alesangine. ⁊ fortasse
 est necessariū inungere cum huiusmodi in so-
 le calido. ⁊ melior ablutio eorum in balneo
 est aqua in qua decoquitur fenugrecum cum
 sapone bono. Et opz vt alienes leprosus a coi-
 tu penitus. isres vero que in potu tribuuntur
 multe sunt. nam de melioribus medicinis est
 tyriaca minor facta cum carnib; vipere. ⁊ ty-
 riaca diatesseron ⁊ alasmenam ⁊ diasulfur. ⁊
 quandoq; fit caputpurgium cum istis etiam.
 ⁊ vt in potu sumant de trociscis tyri etiam so-
 lis aur. i. i. s. vini grossi aut passi ⁊ trociscis sgl
 le itez. Et scias q; caro vipere ⁊ illud in quo ē
 virtus ei⁹ est de nobilibus medicinis ei. ⁊ nō
 opz vt sit vipa de luto aut littozalis aut de lo-
 cis humidis: quoniā in ea sū plurimū est paz-
 suamēti. Et de illis q; plurime est malitie est
 illa que sitim facit euz qua est perditio: immo
 eligat montana precipue alba. ⁊ abscindant
 capita earuz ⁊ caude vice vna subito: ⁊ tunc si
 multiplicat cursus sanguinis: ⁊ remanent vi-
 ne: ⁊ agitantur agitatione plurima tēpore lon-
 go: tūc iste sunt bone ⁊ si non dimittant. Et q;
 ex eis sunt conueniētes sunt ille ex quibus plu-
 rimus currit sanguis: ⁊ q; sunt plurime agita-
 tionis: ⁊ post decollationem mundificent ⁊
 decoquantur sicut dicemus tibi. ⁊ comedatur
 ex eis ⁊ iure ipsaz. Et ex potatione quidez vi-
 ni in quo morit vipera aut viuūt iā sanati sunt
 quidam accidentaliter aut intentione interfi-
 ciendi ex eo q; in potu tribuit vt moriat ille le-
 prosus ⁊ qescat: aut qescat ab eo: aut sit illud
 obediendo somno: aut visioni. ⁊ sal vipere in-
 uatius est itez. Eliratio aut vipere est vt su-
 mat vipera abscissis extremitatib; mundifica-

ta a visceribus: deinde elixetur cum porris ⁊
 aneto ⁊ cicere ⁊ sale pauco: decoquatur cum
 aqua plurima donec dissoluatur: ⁊ sumantur
 ossa eius tunc ab ea ⁊ mundetur caro ipsius:
 ⁊ detur ad comedendum caro eius: ⁊ sorbea-
 tu ius ipsius. ⁊ ponantur ossa eius tūc super
 micas panis de simula: ⁊ fortasse projicitur cū
 ea aliquid de pullis columbarum donec bo-
 na fiat. Et huius quidem regiminis iuuamen-
 tum fortasse non apparet in principio: deinde
 apparet subito: ⁊ fortasse antecedit sanitatem
 separatio rationis diebus aliquot. Et signum
 apparitionis iuuamenti eius: ⁊ applicatio ad
 horam in qua oportet vt abstinenceatur ab admi-
 nistratiōe ei⁹ est vt incipiat leprosus inflari. qua-
 re inflatur: deinde fortasse permiscetur ratio
 eius: postea excoziatur: deinde sanatur. Cum
 ergo non patitur scotomiā neq; inflatur. tunc
 iteretur super eum regimen vice alia. Et de il-
 lis que narrata sunt ad illud est vt sumatur ser-
 pens niger excoziatus ⁊ sepeliatur donec in eo
 fiant vermes ⁊ extrahatur cum vermibus sū-
 is ⁊ ericetur ⁊ detur in potu illi super quem
 superfluit lepra ex eo tribus diebus omni die
 pondus. s. i. cū syrupo de melle. Et inunctio
 iterum cum eo in quo est virtus vipere est iu-
 uamentum et sicut oleum in quo decoquitur.
 ⁊ sicut hoc medicamen. Sumatur niger ex-
 coziatus ⁊ ponatur in olla ⁊ fundatur super
 ipsum de aceto forti. s. viij. ⁊ de aqua. s. i. ⁊ de
 capsia humida ⁊ radice dracontee de vno-
 quoq; s. ij. decoquatur totum super ignem le-
 uem donec dissoluatur serpens: ⁊ coletur aqua
 a serpente ⁊ fricetur cum ea post abrasionem
 barbe ⁊ capitis. fiat illud tribus diebus. Et
 eis quidem accidit ex administratione medici-
 narum viperarum excoziatio cutis corrupte:
 ⁊ permutatio carnis ⁊ cutis sane: quamvis
 inunctio leprosi cum humectatiuis tempera-
 tis in caliditate est ex illis que cōferunt in quib-
 usdam horis: cum yebementior sit siccitas.
 Et similiter facere caputpurgium cū eo quod
 est sicut oleum vio. ⁊ sit in eo parum olei de
 keiri. Et iterum sicut adipēs rapaciz ⁊ bo-
 um ⁊ volatiliū: ⁊ sicut cum oleo de costo
 aut darsisaban. ⁊ oleum de lilio seruat extre-
 mitates: ⁊ illud post mundificationem ⁊ an-
 te mundificationem non inungatur omnino:
 quoniam oppilat poros. Et de eis que bibun-
 tur ⁊ conferunt eis est alimurigilz ⁊ medica-
 men asclideni. Et lac est de puenientibus qb;
 curat ⁊ proprie apud constrictionē anbelina

et difficultatem eius et raucedinem uocis eius et in temporibus que sunt inter eisiones. Et oportet ut bibatur in dispo[n]e qua mulgetur lac: et lac ouium est de rebus magis conuenientibus eius: et oportet ut bibatur de eo quantitas que digeratur. et si sint contenti eo solo si possibile est erit inuatius valde. Et si fuerit necessarium non addatur super ipsum aliquid si possibile est preter panem mundum et aliffi debegi cum carnibus arietis et que illis sunt similia de illis que dicemus. Et quando anhelitus redit ad rectitudinem: tunc melius est ut dimittatur lac et conuertatur super res acuti saporis ut vomat cum eis non propter aliud nisi illud: et euetur cum eo quod diximus: deinde si nece fuerit redire ad lac fiat usque ad terminum predictum. et oportet ut sit hoc regimen in anno multotiens. In flobotomia vero eorum que confirmati sunt non oportet ut sit occupatio neque in solone ventris eorum cum medicina forti: quam superfluitates in eis mouent et non separantur: imo fiat alleviatio in declinando materias eorum ad intestina: et administretur de foris quod carminet et resoluat. Et de potibus conuenientibus eis est ut sumatur acori. 3. i. 5. et nitri tantumdem et succi caulis agrestis usque ad. 3. iij. et misceatur totum et bibatur mane et uespere. Et ut sumatur eis de limatura eboris podus. 3. sacraiat. et detur eis in potu in. iij. 3. vini et butyri: aut sumatur albit cum melle quantitate nucis: aut sumatur de squilla quantitas decem sacraiat cum syrupo squille inspissato sicut loboc: aut sumatur cymini. 3. 5. et mellis quantitas qua inspisset sicut loboc: et succus calamiti est eis valde bonus ex tribus obolis usque ad. vi. Et oportet ut utantur piscibus salinis in quibusdam horis sicut utuntur medicina. et allevientur ab acutis nisi propter vomitum et nisi habent semitam albecikir in eo in quo sumuntur. et quandoque medicantur cum cauterio disprito super membra eorum sicut sinciput et summitas capitis: et super radicem epiglottis et duo tempora et collum et iuncturas manuum et pedum. Et dixerunt quidam: oportet ut cauterizentur in principio timoris lepre cum cauterio in anteriore capite ut conferat caluarie et alio inferiori illo: et apud locum in quo capilli tudentur et super supercilia: unum deinde in dextra capitis: et aliud in sinistra: et unum posterius super nuccam: et duo apud duas commissuras corticales et unum super splenem: et sint cocture ille cum cauteriis lenibus minutis. et quando cauterizantur super caput oportet ut pueniat usque ad os donec excoiet os saltim vicibus pluribus postquam conseruatur applicatio illius ad cerebrum secundum suas conrumpentem complexionem eius. Nam stolidi quandoque interficiunt cum hoc cum non alle-

niantur manus ipsorum.

De modo medicinarum conferentium compositarum. Caplin. III.

De quibus sunt albedarungi et albes quod stat in loco carnis uipe in hac egritudine. et de illis est medicamentum alsulendati: uerum bedarungi habent descriptionem magnam quam dixerunt indi et expti fuerunt ipsum. Et de eius modo est ut sumantur mirob. nigroz et scenitaragi indi amboz. 3. r. macropipis. 3. 5. been albi. 3. ij. 5. terantur et liniantur cum butyro vaccino et conficiantur cum melle: et sit portio ab. i. aur. usque ad. ij. 3. post mundificationem corporis. Si autem sumatur de eo cum equali mensura sui de dyamuscho non timebitur eius malitia: quam ipsum est eius bezabar.

De modo confectionis nominate bederantia maioris. Caplin. V.

Est almebaran conferens lepre et baras et morphee et ipetigini et aqua citrine et pruritu et scabiei antique et confirmat rationem et destruit obliuionem: et est bonum conseruationi conferens sincopi. Et hoc medicamentum fecerunt sapientes indi regibus suis. Recipe miro. belliricorum et emblicorum et capsie oium an. 3. iij. nucis muscate et corticum thuris et men et seu. et pipis et macropiperis et fel gamonati et narchaisar et neremisch et condisi et succi squille et folij idi oium ana aur. viij. et albes narij boni aur. iij. terantur medicie et cribellentur et terantur albes solij. Et qui terit ipsum oppilet nasum suum et nares suas et iungat eas ante illud cum butyro vaccino: et ueniat eius trituratio super medicinas. et sumantur de penidijs alarmu et alsaban emine. ij. 7. 5. de baldac: terantur et proieciantur in ollam nonam: et proieciatur desuper de aqua cum mensura qua soluantur. et quando liquefiunt remoueantur ab igne et puluerizentur desuper medicine et conficiantur cum eis bene: deinde fiant ex eis forme similes auellanis: quarum unaqueque sit unus aur. et detur in potu omni die: idest in ieiuno cum aqua tepida aut uino.

De modo perfectiois alsulendati. Cap. VI.

Est medicamentum indum magnum in uia albe de ranilui: et ipsum profert iterum ad casum palpebrarum et albedinem capillorum et asma et tremorem cordis et temperat appetitum et fluxum ventris superfluum et hydropisum et icteritiam et paucitatem seminis et fistulas et canitiem senum: et confert pruritu et vlceribus. Recipe alsulendati mundate ablute ducentos sexaginta aur.

Sen .III.

Et alsulendati qdem est vrina bircozum mon
ranoru. ⁊ illud est quoniam ipsi mingunt die/
bus estnationis sue sup er lapides in monte q
noiatu alsulendati: ⁊ denigrantur lapides: ⁊
fit sicut p̄x pinguis subtilis. ⁊ myrob. ⁊ belliri
corum ⁊ emblicorum ⁊ piperis ⁊ macropipe
ris ⁊ lauri ⁊ nucis muscate ⁊ cinami ⁊ macis
⁊ xilaloos ⁊ darkele ⁊ spodij ⁊ attemet ⁊ bu
rungi ⁊ merenis oium ana aur. iij. bdelij. cc. ⁊
.lx. aur. ⁊ zuccari tabarseth. cxxiij. aur. ⁊ au
ri rubei ⁊ argenti meri ⁊ eris rubei ⁊ ferri ⁊ al
lobonoc ⁊ alfelud oium ana. aur. c. comburā
tur mineralia: ⁊ terantur ⁊ triconizentur cum
medicinis ⁊ misceantur oia cum melle ⁊ buty
ro ⁊ reponantur in vitreata viridi: cuius dosis
sit duorum aureorum cum lacte caprino aut aq̄
repida. ⁊ addantur in eo de melle dispumato
aur. xxxvij. ⁊ butyri aur. xxxiij. quoniam eius
decoctio erit bona: verumtamē crescit ⁊ perue
nit ad finem in .xxi. die.

De modo adustionis alfelud. Cap. VII.

Malleando fiant lamine de ferro: dein
de decoquantur myrabolani bellirici
⁊ emblici ⁊ coletur aqua eorum ⁊ po
nantur in vas eris ⁊ accēdatur sub eo
ignis leuis ⁊ calefiat alfelud donec rubeat ⁊
ignitū submergatur in illa aqua: deinde redeat
ad ignem ⁊ rubeat. cum ergo rubuerit submer
gatur iterum in illa aqua ⁊ fiat illud. xxi. vice:
deinde coletur aqua illa ⁊ sumatur sex in qua re
sidet aliquid de felud: deinde reducatur vas su
per ignem ⁊ ponatur in eo vrina vacce ⁊ ignia
tur ferrum ⁊ submergatur in ea iterum. xxi. vi
ce. ⁊ sumatur iterum sex eius donec remaneāt
de fece eius aur. viij. ⁊ similr fiat de ere donec
compleantur ex eo iterum. viij. aur. Argentuz
vero limetur cū lima donec fiat sicut terra: de
inde decoquatur cū aqua salis in coctario fer
reo donec aduratur bene. si autem non aduri
tur proijciatur in coctariuz parum sulphuris
citrini qm̄ comburetur: ⁊ sumantur de eo. viij.
aur. ⁊ totum illud sit trituz ⁊ cribellatuz. Au
ri vero combustio est ita: oportet vt aurum li
metur donec fiat simile terre ⁊ fit cū eo aure⁹
vnus ex amioch ⁊ remaneat cum auro donec
liquefiant vtracq̄ simul: deinde dimittatur per
horam vnā: deinde limetur iterum ⁊ addat
super ipsum aur. vnus ex alamioch: ⁊ limetur
iterum cū lima: deinde frigatur in coctario ⁊
fundatur super ipsum aqua salis: ⁊ ferueat do
nec consumatur aqua ⁊ remaneat auruz ⁊ ala
mioch: deinde teratur in mortario bene donec

De cura lepre

fiat sicut puluis. ⁊ misceatur cum medicinis.
Abundificatio autem alsulendati est s̄m hunc
modum: sumatur de aqua alasce ⁊ vrina vac
ce: proijciantur ambe super alsulendati in vase
notio in tanta quantitate q̄ submergant ipsuz:
⁊ ponatur in sole calido hora vnā: deinde frice
tur vebementer ⁊ colet aqua ab eo in vase no
uo ⁊ ponatur in sole tribus diebus: deinde co
letur ⁊ sumatur sex eius spissa: deinde sumant
aqua albasce ⁊ vrina super alsulendati ⁊ pul
uerizetur sicut puluerizata fuit prius: ⁊ fiat il
lud tribus vicibus: deinde ponatur in sole. xxi.
die donec igrossetur: ⁊ fiat similis melli ⁊ de
nigretur sicut p̄x.

De modo alsulendati minoris. Ca. VIII.

Tiuamenta eius sunt sicut iuuamē
ta maioris. Re. alsulendati colate par
tem vnā ⁊ alcor partes. iij. teratur
alcor ⁊ misceatur cum eis quātuz est
pondus eorum de melle et quātuz ipsum est
de zuccaro et quantum est medietas mellis de
butyro vaccino et reponatur in vitreata. et do
sis eius sit aur. i. cū lacte vaccino tepido. Ado
dus medicamenti cōferentis lepre. Re. myro.
nigrozum mundatorum et myrobola. citrino.
mundatorum et. 33. omnium ana. 3. r. ameos
. 3. v. albit borribus de guarich: aque de guar
rich et aldeguarich est quatuor lib. debaldach
donec cōsumantur due tertie et remaneat: de
inde exprimatuz et coletur et proijciatur super
colatuz de melle quod sufficit ei et detur in po
tu de eo lib. i. et inungatur super totum corpus
infirmi butyrum vaccinz: et sedeat in sole do
nec sudet: et precipiatuz vt ambulet post illud
lxx. passibus. et iaceat aliquādo super latus suū
dextrum: et aliquando super latus suū fini
strum: et semel super ventrem suū: et semel
super dorsum suū. et cibetur pane et melle
quantitate abbreviata. viij. diebus ita vt linian
tur ei medicine omni die.

De modo epithimatis lepre. Cap. IX.

Sumatuz serpens niger excoziatus et
decoletur et ponatur in vas et fundan
tur super ipsum de aceto forti. 3. viij.
aque. 3. i. et alsetaragi humidū et radi
cum dragontee ambozum ana. 3. xij. decoqua
tur super ignem lenem donec decoquatur ser
pens: deinde coletur cū panno et separentur
ossa a carne: deinde ponatur sex in vase vitreo.
Cum ergo volueris curationem p̄cipe ei vt
radat pilos superciliorum et caput et lini desu
per ex illo tribus dieb⁹. Adodus epithimatis

alterius. Recipe staphisagrie et mirabolanoꝝ nigroꝝ mundatoꝝ et emblicorꝝ oꝝ ana partes vnaꝝ frigantur cuꝝ oleo antiquo et liniatur cuꝝ eo locus postquaz abluatur cuꝝ decoctione senticis curionꝝ et balaustie. Et iteruꝝ comburantur myrabolani et galle et liniantur desuper cuꝝ aceto. Cibi autem eorum sunt omnia que sunt velocis digestionis boni cibi sicut carnis volatiliuꝝ notoz: scilicet eoruꝝ issedebegi et pisces humidi leuis carnis cuꝝ speciebus que sunt necessarie. Et melior cibus eoruꝝ est panis de simila mundus et panis candarusi et sorbitiones facte ex eis et olera humida et est necessarium vt permisceantur cuꝝ eis que sunt sicut sicla et raphanus et porri. Et noꝝ oportet vt negligatur administrare incisua et proprie ante mundificationem: sicut capparisi et feniculuꝝ et porri. ista eniꝝ mundificant eoruꝝ cibos a superfinitatibus et preparant superfinitates expulsionem. Cuꝝ ergo administraueris medicinas laudabiles: tunc administra etiam hoc regimẽ: et pisces saliti in hoc capitulo sunt valde boni eis et nos promptiores sumus super ista cuꝝ volumus vt faciamus eos vomere aut ventrem eorum soluere. Et caulis confert eis cum proprietate sua: et panis cuꝝ lacte et melle et ficus et vna et passule et amigdale torrefacte et carthami et pinee: et que sunt ex istis conferunt eis. Et oportet vt comedat in die bis sꝫ mensuram digestionis. Nam semel comedere nocet eis. Et non bibat vinum cuꝝ excitatur egritudo nisi parum. et cuꝝ quies est egritudinis bibat de subtili quod non est antiquuꝝ quantitate temperata consueta. Et quando cadunt pili supercilioꝝ ex supercilij et similiaꝝ tunc fiat curatio cuꝝ cura alopitie: et reliquoꝝ que dicemus in libro decorationis.

De modo epithimatis alterius. Ca. X.

Stantur staphisagrie et mirabolanoꝝ nigroꝝ mundatoꝝ et emblicorꝝ omniuꝝ ana pars. i. et frigantur cuꝝ oleo omphacino et liniatur cuꝝ eo locus postquam ablutus est cum decoctione senticum et balaustie. Modus alius: comburantur myrabolani et galle et liniantur cuꝝ aceto desuper.

¶ Sen quarta de solutione continuitatis et est preter id quod pendet cuꝝ fractura et algebra. Et quattuor tractatus.

¶ Tractatus primus de vulneribꝫ in mebris.

¶ Sermo vltis de solone pꝛinuitatis. Ca. I.

¶ Am ostendimus in libro primo species solutionis continuitatis secunduz modos qui necessarij fuerunt in loco simili illi.

¶ In pꝛecedente sen determinauit Auic. de apatibꝫ et curis ipsoꝝ. In ista sen 4° determinat Auic. de solone pꝛinuitatis et cura ipsoꝝ. et determinat in ista sen Auic. de oꝝ solone cōtinuitatis que accidit mebris preterquam de fractura ossiuꝝ et algebra. i. dislocatione. De istis enim solutionibus continuitatis que sunt fractura ossium et dislocatio ipsoꝝ determinat Auic. in sen sequenti et de curis ipsoꝝ. et diuiditur sen ista quarta in qua determinat de omni solutione cōtinuitatis preterquaz de fractura et dislocatione in quattuor tractatus. In pꝛimo tractatu determinat de vulneribus et curis ipsoꝝ. In scdo determinat de vlceribus et eorum curis. In tertio determinat de solutione continuitatis que dicitur attractio et contusio et similia. In quarto tractatu determinat de solutione pꝛinui que accidit in neruis. Tres tractatus spectant potius ad solutionem cōtinui que accidit in membris carnosus. quartus autem tractatus spectat ad solutionem cōtinui que accidit in membris neruosis. secunda pars ibi vbi incipit secundus tractatus. ibi (¶ Itaz sci uisti in libro primo que sit intentio contusionis.) tertia pars vbi est tertius tractatus incipit. ibi (¶ Ulcera generantur a vulneribus.) quarta pars vbi est tractatus quartus incipit ibi. (¶ Neruis enim ppter uehementiaꝝ sensus etc.) ¶ Prima pars diuiditur in duas. In pꝛima parte Auic. ponit quendaꝝ sermoneꝝ vlem de solutione cōtinui in oꝝ membris. in secunda parte exequitur in spali de solutione cōtinui que est vulnus. scda ibi (¶ Membra in quibus cuꝝ cadit vulnus.) ¶ Prima pars diuiditur in partes duas. In pꝛima parte volens pꝛinuare ea que dicuntur hic ad ea que dicta sunt in pꝛimo libro ostendit quid dictum sit de solutione cōtinui in libro pꝛimo. In scda parte ostendit quid opꝫ dici hic de solutione cōtinui vlr anteqꝫ loquatur de ea particulariter et sꝫ curam. scda ibi (¶ Et volumus nunc inuenire.) Dicit ergo pꝛimo. Itaz ostendimus in libro pꝛimo. s. sen. 2°. cap. de egritudinibus solutionis cōtinui generaliter species solutionis cōtinuitatis sꝫ modos qui necessarij fuerunt in loco simili illi. s. sꝫ modos generales et vles: qꝫ in libro primo. ea que traduntur: tradunt vniuersalia et modo vniuersali. ¶ Intellige autem hic qꝫ noꝝ soluꝝ Auic. in pꝛimo libro fuit locutus de solutione cōtinuitatis qꝫtum ad suas species in vli. sed etiaz fuit locutus de ipsa qꝫtum ad curam in vli. et hoc fecit in quarta sen. cap. 18. de medicationibus solonis cōtinuitatis gnaliter. ¶ Alterius intellige qꝫ per hoc quod dicit hic Auic. dat intelligere qꝫ illum qui vult scire et intelligere ea que hic dicuntur oportet pꝛimo redire ad ea que dicta sunt in libro primo de solutione cōtinuitatis taz theozice qꝫ practice. sicut etiaz Auic. dixit supra in principio tertie sen de apostematibus. dixit enim qꝫ illum qui vult intelligere ea que ibi dicuntur particulariter opꝫ pꝛimo redire ad ea que dicta sunt de apostematibus in vniuersali. Et sꝫ etiam qui vult intelligere ea que hic dicuntur oportet pꝛimo redire ad ea que dicuntur in primo libro de solutione cōtinuitatis generaliter. Et ratio breuiter huius est. quia sꝫ qꝫ habetur ex doctrinis philosophicis. vniuersalia sunt sicut pꝛiora. specialia autem et particularia sunt sicut posteriora. nunc autem posteriora non possunt sciri nisi pꝛius sciatur pꝛiora. ergo ea que hic dicuntur et in alijs libris particularibus noꝝ possunt sciri nisi pꝛius sciatur et intelligantur ea que dicta sunt in primo libro cum sit liber vniuersalis. ¶ Sed anteqꝫ vltorius procedamus vt melius intelligantur ea que dicuntur

breviter oportet notare duo que eliciuntur ex dictis Auicē. in primo libro. fen secūda. Primum quod oportet notare est de diffinitione solutionis cōtinui . secundum autem quod oportet notare est de causis eius. Circa primum intellige fm q̄ potest extrahi ex dictis Auicē. in libro pmo. fen secūda. capitulo secūdo. de diuisionibus dispositionū solutionis cōtinuitatis sic potest diffiniri. Solutio cōtinui est morbus simplex communis qui communiter potest accidere omnibus membris tam consimilibus q̄ officialibus. hec enim diffinitio bona est. quia denotat essentiam diffiniti et separat ipsum ab alijs morbis . nam in eo quod dicitur est morbus simplex tangitur genus ipsius. et per hoc distinguitur et separatur solutio cōtinui a morbis qui sunt alterius generis sicut a morbis cōpositis. In hoc autem q̄ dicitur communis tangitur differentia specifica ipsius diffiniti. et per hoc distinguitur et separatur a speciebus que sunt contente sub illo genere. s. ab egritudinibus complexiōis et ab egritudinibus cōpositis. est ergo diffinitio que dicta est perfectissima.

Sed forte aliquis

obiciet contra hoc quod dicitur q̄ solutio cōtinuitatis est morbus communis qui cōmuniter accidit omnibus membris. nam etiam mala complexio accidit omnibus mēbris cōmuniter. ergo mala cōplexio erit etiam morbus communis. Ad solutionem istius dubitationis est intelligendum q̄ forma membrorum ponitur a medicis esse triplex. quedam est forma propria membrorum consimilium. quedam autem est forma membrorum officialium propria. quedam autem est communis utriusq̄ in qua ambo communicant. Forma propria consimilium membrorum est complexio. naz prima complexio est in membris cōsimilibus eo q̄ membra consimilia sunt immediate cōposita ex elementis ex quorum actione et passione resultat complexio pma in ipsis membris consimilibus. et si etiam sit complexio in membris officialibus tunc nō est nisi per complexionem membrorum similium ex quibus componitur officialis. et ideo complexio membrorum officialium vocatur complexio secūda. quia resultat ex complexione prima membrorum consimilium. et ideo pprie et principaliter cōplexio est forma membrorum consimilium. forma autem propria membrorum officialium est compositio. nam compositio componit ipsis mēbris officialibus. quia componuntur ex diuersis partibus. et propter hoc etiam membra officialia vocantur membra composita. Forma autem communis membrorum consimilium cū officialibus est vnitas. naz vnitas reperitur taz in cōsimilibus q̄ in officialibus. vnumquodq̄ enim membrum est vnu. modo tunc fm istas tres formas et naturas membrorum accipiuntur distinctiones omnium egritudinum. quia omnis egritudo aut fit fm peccatum complexionis aut fm peccatum compositionis aut fm peccatum vnitatis vt quia dissoluatur vnitas membri. modo egritudo que fit fm peccatum complexionis est egritudo propria membrorum consimilium. quia et si accidat mēbris officialibus hoc est per membra cōsimilia. quia complexio prima competit consimilibus et secundo officialibus. et ideo talis egritudo vocatur consimilis. Egritudo autem que fit per peccatum cōpositionis est propria membrorum officialium nec accidit membris consimilibus nisi inquantū ipsa sunt in officialibus. vnde si accidat mēbris cōsimilibus hoc est per officialia. et ideo vocatur talis egritudo officialis. egritudo autem que fit per peccatum in vnitate est egritudo cōmunis et officialibus et cōsimilibus. quia non accidit officialibus per consimilia sicut mala complexio. nec accidit consimilibus per officialia sicut egritudines compositiōis. sed utraq̄ potest accidere per se et equaliter quia fit in natura cōmuni utriusq̄. et ideo solutio conti-

nui optime vocatur morbus cōmunis. et per hoc quod dictum est patet solutio ad dubitationes predictas. quia et licet mala complexio accidat omnibus mēbris tamē quia non fit equaliter sicut solutio cōtinui. ideo nō dicitur morbus cōmunis. Circa secundum autem quod pposui etiam ostendere scilicet de causis solutionis cōtinui notandus breuiter fm q̄ potest extrahi ex dictis Auicē. fen secūda. capitulo de causis solutionis cōtinui q̄ cause solutionis cōtinui. quedam sunt intrinsece et quedam sunt extrinsece. intrinsece autem sunt aut humor aut ventositas. humor autem est causa solutionis cōtinui aut ratione quantitatis qua extendit cōtinuus et ipse dissoluit. aut est causa ipsius ratione male qualitatis puta caliditatis frigiditatis humiditatis vel siccitatis. Ventositas autem est causa solutionis cōtinui. aut ratione sue nimie extensionis. aut ratione motus scindentiū. Cause autem extrinsece sunt sicut ensis lapis et similia. Tūc sequitur illa pars.

Et volumus nunc inuere summas de speciebus earum quas oportet nobis esse notas ante illud quod volumus declarare.

In qua parte Auicē. postq̄ ostendit quid locutus est de solutione cōtinui vniuersaliter in libro pmo ostendit hic quid oportet dici adhuc de solutione cōtinui vniuersaliter anteq̄ loquatur de ea specialiter et fm curam. Et diuiditur hec pars in duas. primo ostendit quid oportet adhuc dici de solutione cōtinui vniuersaliter. secundo exequitur. ibi secūda. (Dico ergo q̄ nos conamur.) Dicit ergo pmo dictum est quid iam ostendimus in libro pmo de solutione cōtinui. et volumus nunc. s. hic inuere summas de dispositionibus earum. i. specierum solutionis cōtinui. et intellige summas speciales fm diuersitatem membrorum. vnde sunt speciales respectu illarum que tradite sunt in primo libro. sed sunt generales respectu illarum que traduntur hic in ista fen. Et ille summe quas oportet inuere sunt an cōtinuitas redeat in omnibus membris vera. aut in quibusdam mēbris redeat vera et in quibusdam per contactum: quas. s. summas oportet nobis esse notas ante id qd volumus declarare. i. oportet p̄s scire anteq̄ determine mus specialiter de solutione cōtinui fm curam. Deinde cum dicit.

Dico ergo q̄ nos conamur in quibusdam mēbris quorum cōtinuitas est soluta vt redeat eorum cōtinuitas sicut fuit et illud sicut in carne et conamur in quibusdam eorum vt remaneat contactus eorum cum cōseruatione: licet nō redeat ipsorum cōtinuitas et illud in ossibus nisi in ossibus puerorum et infantium. In eis enim quandoq̄ speratur reditus ille. De nervis vero et venis dixerunt quidam medicorum q̄ non redeunt cōtinuitate: immo fortasse remanet in eis contactus conglutinationis cōseruatione currente super eos et contingit eos. et dixerunt quidam q̄ illud non puenit nisi in arterijs solis. Gal. vero iaz contradixit eis istud et dixit. immo quandoq̄ incarnantur arterie per testimonium experientie. et euz concessione ratiocinationis. Testimonio vero quoniam nos iam vidimus arterias que est sub basilica et caput arterie temporis et cruris incarnari. et concessione que est ex ratiocinatione. quoniam os-

Duo maxime aduertenda
in vulneribus. primum
in diffinitione in causis
ad primum dicitur
Solutio cōtinui
est morbus
simplex communis
qui communiter
potest accidere
omnibus membris
tam consimilibus q̄
officialibus. hec enim
diffinitio bona est.
quia denotat
essentiam diffiniti
et separat ipsum
ab alijs morbis.
nam in eo quod
dicitur est morbus
simplex tangitur
genus ipsius. et
per hoc distinguitur
et separatur
solutio cōtinui
a morbis qui
sunt alterius
generis sicut a
morbis cōpositis.
In hoc autem
q̄ dicitur communis
tangitur differentia
specifica ipsius
diffiniti. et per hoc
distinguitur et
separatur a
speciebus que
sunt contente
sub illo genere. s.
ab egritudinibus
complexiōis et
ab egritudinibus
cōpositis. est ergo
diffinitio que
dicta est
perfectissima.

complexio
membrorum
consimilium
est complexio
prima
complexio
membrorum
officialium
est complexio
secunda
complexio
communis
est complexio
tertia

membrorum
consimilium
est complexio
prima
membrorum
officialium
est complexio
secunda
membrorum
communis
est complexio
tertia
complexio
membrorum
consimilium
est complexio
prima
membrorum
officialium
est complexio
secunda
membrorum
communis
est complexio
tertia

Caro pp molliorem in ossibus
generatur sicut quod videtur
vnde quae sunt modis
nunc proprie saltem in
vulneribus carnis

membrum commune
complexio
membrorum
consimilium
est complexio
prima
membrorum
officialium
est complexio
secunda
membrorum
communis
est complexio
tertia
complexio
membrorum
consimilium
est complexio
prima
membrorum
officialium
est complexio
secunda
membrorum
communis
est complexio
tertia
complexio
membrorum
consimilium
est complexio
prima
membrorum
officialium
est complexio
secunda
membrorum
communis
est complexio
tertia

Tractatus .I.

est extremitas in duritie et non incarnatur nisi parum in infantibus. et caro que est extremitas in lenitate incarnatur. sed vene et arterie sunt medie inter ossa et carne. quare oportet ut sit earum dispositio inter carne et ossa. ergo sunt minus recipientes incarnationem que caro. et facilius insipientes ea que ossa: et incarnantur quando sectio est minima et parua: et corpus est humidum et lenne. et non incarnatur in diversificatione ab eo. Et hic est modus disputationis rethorice vel theoretice. et illud in quo confiditur est experimentum.

In parte ista persequitur de quo modo proposuit esse determinandum ante omnia alia. et duo facit. Primo ostendit in quibus membris restauratur et redit continuitas vere et in quibus non. sed solum redit ibi continuitas secundum contactum metaphorice pro sarcoide. et hoc dico quod ostendit in membris de quibus non est dubitatio apud antiquos. secundo ostendit hoc in membris de quibus sunt diverse opiniones. scilicet ibi (De nervis autem et venis.) Dicit primo et per se. scilicet pars dividitur in partes duas. quia primo ponit opiniones quorundam circa quedam membra. scilicet eas improbat per dicta Galeni. scilicet ibi (Galienus vero iam contradixit eis.) Dicit primo et per se. Tunc Avicenna improbat illas opiniones per dicta Galeni. Et dividit hanc partem in partes tres. In prima parte improbat illas opiniones Galeni per experientiam ad sensum. scilicet improbat eas per rationem. tertio comparat experimentum et rationem ad invicem cui sit magis credendum. scilicet ibi. (Et concessio que est ex ratiocinatione.) tertia ibi (Et hic est modus disputationis) In primis duabus partibus. quod dicit per se. De tertia parte dicit. Et hic est modus disputationis secundum quem modo dixit Galenus. theoreticus. id est ratiocinativus quia est per rationes. et id in quo confiditur. id est per quod magis confidenter credimus est experimentum. Sed tu dices videtur quod id quod dicit hic Avicenna. sit falsum. sed magis sit credendum et credendum experimento que rationi. Nam secundum Galeni in commento affo. in primo. Experimentum fallax est quod non ratione firmatur. Si ergo experimentum firmatur per rationem magis erit credendum est rationi que experimento. Sed dicitur quod aliquid potest dici notius et magis credendum duobus modis. Uno. secundum quid et quo ad nos et cognitione sensitiva. Alio. potest dici aliquid notius et magis credendum simpliciter. Si loquimur primo modo sic experimentum est magis notum. scilicet quo ad nos et quo ad operationem et cognitionem sensitivam. quia operatio et cognitio sensitiva habent fieri circa singularia sicut et experimentum. et ideo quo ad hoc est notius experimentum et ei magis creditur. Sed simpliciter autem ratio est notior quia est notior quo ad intellectum cuius cognitio simpliciter prior et notior est cognitione secundum sensum. Iterum etiam ratio facit cognoscere propter quid. Experimentum autem facit cognoscere quia cognitio autem propter quid simpliciter et secundum naturam reipsum est notior et prior et magis credendum cognitione. quia et id ratio simpliciter est notior et magis credenda experimento. Sed quo ad nos et secundum quid experimentum est notius et magis ei creditur. et hoc est quod dicit Galenus in tertia. quod per se natura rerum iudicandum est a causis que iudicatio secundum rationem est. sed secundum cognitionem naturam iudicandum est a signis que est iudicatio secundum sensum et experimentum. Quia ergo tu dices quod Avicenna dicit hic quod magis credimus experimento. possumus dicere quod intelligit hic quantum ad cognitionem naturam sensitivam et secundum quod non autem simpliciter. Vel possumus dicere quod hic comparat experimentum ad rationem debilem. Unde si computetur verum experimentum et certificant omnes conditiones eius ad rationes debilem tunc magis credimus experimento. si autem comparemus rationem bonam et forte ad experimentum debile tunc magis credimus rationi ut planum est de se. Si autem accipiatur utrumque simpliciter suo potentissimo esse ut experimentum verum et forte et ratio

In membris

ne vera et forte tunc distinguendum est ut prius dixi etc. CAP. II.

Embria in quibus cum cadit vulnus magnificatur eius nocumentum et interficit secundum plures et fortasse non interficit nisi raro sunt sicut vesica et cerebrum et renes et intestina minuta et epar quibus sit possibile ut salvetur super ea cum est leve. In corde autem non sperat salus cum in eo accidit vulnus. Et plurimum ille cui accidit vulnus in ventre suo cum accidit ei nausea aut singultus aut solutio ventris moritur.

Superius Avicenna posuit quedam sermonem generalem de solone continui. In parte ista persequitur in speciali de solone continui que est vulnus. Et dividit per ista in partes duas. In prima parte Avicenna ponit quedam summam de vulneribus que est de indicibus mortis et periculi vulnerum secundum quod accidunt in quibusdam membris. in secunda parte persequitur de cura vulnerum. et ibi (Vulnus carnosum.) Prima pars dividitur in partes duas. In prima parte ostendit in quibus membris vulnera indicant mortem et periculum. In secunda parte: quia sunt quedam alia indicia vulnerum quibus conicant ulcera ostendit quod observanda sunt et talia indicia que dicta sunt in capitulo de viceribus in quibus indicibus conicant ulcera et vulnera. et ibi (Et oportet ut tu observes.) Prima pars dividitur adhuc in duas. In prima parte ostendit in quibus membris vulnera indicant mortem absolute. et ostendit in quibus membris vulnera indicant mortem non absolute secundum quod vulnera sunt: sed cum quedam conditione iuncta. et ibi (Et quando vulnus est in loco.) Dicit ergo per se membra in quibus cum cadit vulnus etc. Et fortasse non interficit raro. id est fortasse vulnus exitus in talibus membris non interficit aliqui que velit dicere Avicenna. quod per se plures vulnus exitus in talibus membris interficit: aliqui tamen potest esse quod non interficit: et tunc Avicenna connumerat illa membra in quibus cum accidit vulnus interficit secundum plures dicens sicut vesica et cerebrum etc. et id quod Avicenna dicit hic Hippocrates optime ponit in quodam afforismo sexte particule cum dicit. vesica icisaz habere aut cerebrum aut cor aut dyafragma aut renes aut intestinorum aliquid gracilius aut ventrem aut epar mortale. Et intellige quod hoc non solum est verum si vulnus accidat in istis membris. sed etiam hoc est verum de pulmone. quia si vulnus deventerit usque ad pulmonem etiam est mortale secundum quod ponunt omnes auctores. Intellige autem circa istam partem primo de signis significantibus vulnus esse in tali membro. quia Avicenna non videtur ponere signa significantia esse vulnus in aliquo istorum membrorum nisi quando vulnus accidat in ventre cum dicit. Et plures quidem ille cui accidit vulnus etc. ponit enim ibi quod si vulnus accidit in ventre et sequatur nausea aut singultus aut solutio ventris quod tunc ille moritur. quia tunc significat vulnus esse in stomaco sicut si accidit nausea vel singultus: aut in intestinis si accidat solutio ventris. sed etiam solutio ventris possit accidere quando vulnus est in stomaco. de vulneribus autem aliorum membrorum signa non ponit. Et ideo intellige quod signa significantia vulnus esse in predictis membris sunt. quia si vulnus est in vesica tunc urina egreditur ex eo. Si autem vulnus est in cerebro tunc signa eius sunt sorda vberemes et scotomia et vertigo et rubedo in oculis et inflamatio et rubedo lingue et spasmus et permixtio intellectus et vomitus colere. et fortasse egreditur sanguis ex naribus vel auribus. Et fortasse absceditur sermo et egreditur ex loco vulneris humiditas alba similis pulci. et hoc est quando cerebrum iciditur aut exit ex eo simile aquo statim carnis. et hoc est maxime quando iciditur panniculus. et hec omnia signa maxime apparet quando vulnus est oio mortale. Si autem vulnus accidat in corde tunc signa eius sunt vulnus

vulnera in membris in quibus ubi dicitur in periculo etc. quia in corde etc. etc.

duo signa quibus in vulnere etc. etc. etc.

aquezito de carne etc. etc. etc.

est ppe māmillam sinistra z currit ex vulnere sanguis ni-
ger. z seqtur id frigus extremitatū z sudor frigidus z sin-
copis. z si tale vulnus sit a sagitta q̄ ifigatur in eo tūc sen-
titur q̄si ipsa sit ifixa in re dura nō in vacua. z fortasse mo-
tus sagitte ē silis motui pulsus. Si autē est in dyafragma-
te tūc pcussio est facta ppe costas paruas. z anhelitus erit
spissus z magnus cū dolore vehemēti z suspirio z motio-
ne vtriusq; humeri. Si autē vuln^o est in stomacho tūc cib^o
indigestus emittit p eius vulnus. z accidit aliqñ nausea z
singultus maxime qñ oīo est mortale sic dicit Auic. si autē
vulnus est in intestinis tūc egestio exit p vuln^o z aliqñ egre-
dit^r intestinū aut cirbus. z aliqñ ēt seqtur solo vētris pp de-
bilitatē intestini nō potētis continere. Si autē vulnus est in
renib^o tūc vuln^o est a pte posteriori z egredit^r aq̄sitas vri-
nalis mixta cū aquositate sanguinea. Si autē vulnus est in
epate signū est multitudo sanguis flux^o z q̄ vulnus est in
parte dextra z loco vbi situat^r epar. Si autē est in pulmo-
ne tūc signa sunt egressio anhelitus p vuln^o z q̄ sit anbeli-
tus frequēs z spissus z exitus sanguis spumosi subalbidū.
z mutatio coloris patētis z vasa. i. vene q̄ sequunt^r colluz
apant^r z expirat ifirm^o anhelitū magnū altuz. z querit at-
tractionē aeris fridi. hec ḡ sunt signa significātia vulnus
in talib^o mēbris. ¶ Oz autē te vltēri^o itelligere z: de cā q̄
re vuln^o i talib^o mēbris raro sanat^r s; vtplm interficit. Cā
aut hui^o p maiori pte reddi^t a Hal. in cō. pdicti affozismi.
z reddi^t ab eo ibi duplex cā. Una spālis z alia generalis.
Spāles qdem cāe sunt. qz si vuln^o sit in vesica de difficili
aut raro cōsolidat^r. qz vesica ē subtilis z nervosa z sine san-
guine. be aut sunt due cause repugnātes icarnatiōi vulne-
ris fm qd̄ manifeste apparet. Si aut icarnat^r vulnus eius
sic videmus qñ icidi^t vesica vel lapis de ipsa extrahat^r. B
est qz sit icisio in collo ei^o qd̄ carnosuz ē. nō aut sit icisio in
pte nervosa. Et si fieret ibi icisio nō cōsolidaret^r. sic ḡ vul-
nus qñ ē in sui pte nervosa qz de tali pte eius itelligit h̄ vt
plz nō sanat. pole ē tñ forte vt aliqñ sanet^r sic si sit scissura
parua z in etate puerili z in p̄lone hūida in talib^o pole ē
vt aliqñ icarnet^r vuln^o eius sic etiā est de alyz mēbris ner-
uosis. Si r̄ ēt si vulnus accidat in cerebro vtplm ē mortā-
le cū cerebro sit vñū de pncipalib^o mēbris corporis i quo
est pncipiū sensus z mot^o. z ē pncipiū oīuz neruoz. Un̄ ad
vulnus ipsi^o seqtur ppati oēs neruos corporis. z p̄ oīs to-
tū corp^o spasmari. vñ mortalis. cū spasm^o in vulnere moz-
tale: vt Hyp. dicit. pole est tñ vt aliqñ sanet^r fm q̄ Hal. di-
cit in cō. pdicti affo. Dicit. n. q̄ vidit quedā magne z cōca-
ue icisuz cerebrū bre: z tñ mortē euadere: qd̄ p̄tingit: vt di-
cit rarissime. Un̄ dicit ipse q̄ dicūt icisionē magnā z p̄fora-
tionē in ipso eē mortale veri sunt. Si. n. vuln^o p̄tingit vsq;
ad vētriculos cerebrū pculdubio est mortale. Et ex h̄ ap-
paret q̄ incredibile est id qd̄ dicunt qdā cyrugici se vidisse
iā de vulnere exire quādā pte cerebrū z tñ ifirmuz euade-
re. qz nedū ipossibile sit q̄ pars sube cerebrū exeat: imo i-
possibile est vulnus sanari dūmodo p̄tingat iferi^o vsq; ad
vētriculos cerebrū: vt Hal. dicit. S; qz forte qñ vulnus ē
in capite cū fractura ē p̄tingēs vsq; ad cerebrū expellitur
aliqñ p vulnus qdā humiditas viscosa q̄ est coadunata in
ptibus cerebrū. q̄ hūiditas assimilat^r sube cerebrū credunt
illi cyrugici qd̄ sit qdā pars sube cerebrū exiens p vulnus.
Iterū etiā hoc pōt esse qz aliqñ virus z putredo a supiori-
bus ad iferiora descēdit z ibi actione nālis calozis digeri-
tur. Deide nā mirabilis ipsam p mediū rupturē foras ex-
pellit quā vidētes medici iperiti cerebrū medullā esse esti-
mant s; decipiunt cū hoc sit ipossibile pp cām q̄ dicta est.
Apparet ḡ q̄ vulnus si sit in cerebro vtplm ē mortale. ali-
qñ tñ est possibile sanari maxie si sit parū non p̄tingens
multū ad iteriora ipsi^o. Si aut vulnus sit in corde tūc oīo
est mortale z nō sperat^r in eo salus fm qd̄ dicit Auicē. z rō

h^o est qd̄ pōit p̄hs 3: de ptibus aialius. ibi ipse pbat q̄ cor
nō pōt pati solonez cōtinui. nec apā in sui suba remanente
vita. qz facta pmutatiōe in p̄n^o: z si sit pauca maxima fit p̄-
mutatio in pncipiatis ortis ab hoc. eo q̄ pmutato z corrup-
to p̄n^o: nō est amplius ex quo fiat auxiliū alyz ex hoc or-
tis. Nūc autē cor est pncipiū vite z fundamentū torius cor-
poris vt plane oēs p̄hi cōcordāt. ḡ facta corruptiōe in ipso
z dissolone facta in ipso fiet dissolō z corruptio in toto cor-
pore cū nō amplius fiat ei auxiliū ab illo mēbro. z ideo si
fiat magnū vulnus in corde z pfundū statiz mori^t hō. Si
āt fiat in eo parū z supficiale pōt viuere p vñā diē vel p
vñā noctē. Sic ḡ vulnus in corde oīo est mortale z nunq;
sanat^r. ¶ Ex hoc apparz d̄ria vulneris qd̄ fit in corde z in
alyz mēbris q̄ hic ponit Auic. qz vulnus in corde nullo
modo pōt sanari. in alyz aut mēbris pōt aliquādo sanari
vt cū vulnus est leue: vt Auic. ponit z ēt dcm est. ¶ Si
aut vulnus fiat in dyafragmate. z itellige: vt dicit Hal. qz
fit in partibus neruosis dyafragmatis sicut sunt partes q̄
sunt in medio eius. partes enī laterales sunt magis carno-
se. z ideo citius recipiunt cōsolidationē: tunc tale vulnus
qd̄ fit in oibus partibus neruosis ipsius raro cōsolidatur
ppter duo. Primo qz tales partes neruose sunt: z ideo de
difficili consolidantur. ¶ Iterū etiā qz dyafragma semp
est in motu motus aut impedit cōsolidationē. z ideo vt
plm vulnus in eo nō sanatur. aliquādo tamen sanatur sicut
si sit parū z in etate puerili z cōplone humida. ¶ Si
militer etiā si vulnus sit in stomacho raro sanat^r. ¶ Est tñ
distinguidū: vt dicit Hal. qz si incisio nō sit cōcaua bene
solidatur ppter carnositatē maiore ex parte exteriori. Si
aut sit cōcaua penetrās ad latus aliud tunc rarissime con-
solidatur cū sit membrū neruosuz. z maxime ex pte iterio-
ri. Et est etiā alia cā ppter cibuz qui ipm aggrauat. Un̄ si
icisio penetrat vsq; ad latus intrinsecū ipedit^r a cōsolidatio-
ne. aliqñ tñ pōt cōsolidari sicut in pdictis cōditionibus q̄
dicte sunt in alyz. ¶ Si r̄ etiā isto mō: vt ibi dicit Hal. cō-
uenit in renibus. qz si penetret vulnus vsq; ad latus aliud
rarissime cōsolidat^r ppter decolationē v̄zine que fit in re-
nibus que qdē decolatio ipedit cōsolidationē. ¶ Intelligi
tñ: vt dicit Auic. in 3: q̄ vulnera que fiūt in renib^o sunt
facilioz sanatiōis q̄ illa que fiūt in vesica: qz renes sunt
magis carnosi q̄ vesica. ¶ Si r̄ etiā si vulnus sit in itelli-
nis subtilibus raro sanatur ppter neruositatem eoz. In
grossis aut intestinis bene cōsolidat^r z nō solū in etate p̄-
rili verū etiā in alyz etatibus ppter carnositates eozum.
Et ideo signanter dixit Hyp. aut aliq̄d̄ itestinozum grac-
ilium. ¶ Si aut vulnus sit in epate tūc est mortale ppter
fluxū sanguis qui seqtur: vt dixit Hal. Un̄ patientes mo-
riuntur anteq; vulnus solidetur. z hoc fit: vt dicit Hal. cū
sue vene icise sunt. z ideo dicit ipse. Arbitroz q̄ verum ov-
cunt qui dicūt q̄ vulnus epatis possit sanari cū icisio non
puenit ad cōcauitatē eius. z hoc est qz tūc nō seqtur tātus
fluxus sanguis. Si aut icisio pueniat ad cōcauitatē tūc
vtplm mori^t patēs ppter fluxū sanguis anteq; vulnus
solide^t. aliqñ tñ bene pōt solidari eo mō: sicut dictū est in
alyz. ¶ De vulnere aut pulmonis est sciēduz q̄ vulnera-
tio pulmonis aut est recēs aut antiq; si vulneratio eius est
recēs anteq; sanies in eo fiat. Tūc dico q̄ solidari pōt s;
qd̄ ponit Hal. in 5° pticula de i. g. sani. Et pōt solidari siue
fiat a cā exteriori. s. ex vulneratiōe facta cū lancea sine a-
cā iteriori. ¶ Dico tñ q̄ etiā de difficili cōsolidat^r. qz vul-
nus pulmonis de difficili cōsolidat^r. z hoc est ppter motū
pulmonis. Membra aut vulnerata ad hoc vt cōsolident^r
necesse est vt quiescāt. qz ex motu ptes vulneris elongan-
tur z diuidunt^r. Cū ḡ pulmo sit semp in motu. ideo vuln^o
eius difficulter cōsolidatur. Si aut vulneratio eius sit an-
tiqua vt qz iaz in ea sanies colligatur tūc talis vulneratio

insignis vulnere
cordis Avic. cels.
et glg. cum g. iud.
comemina

se vulnere signat
vni d. r. p. v. a. g. n.
an d. s. s. l. o. h. m.
ho m. e. u. y. q. i. a. o.
o. i. e. f. e. r. e. s. s. e.
q. r. i. l. l. e. p. a. r. i. u. l. u.
o. m. a. t. e. z. o. r. i. m.
h. t. r. a. d. e. x. a. n. t. u.
o. m. o. n. o. i. r. o. m. a. g.
h. i. a. n. e. s. e. q. u. i. b. u.
m. o. n. i. s. s. u. m. a. r.

aliquando exit ex
rebro humiditas
aliquando exit
stantis.

Cap. qd̄ vulnere cordis mortale qd̄ cum sit
p̄n^o ap̄m v̄tē dcm̄ p̄n^o v̄tē oīa
bro novezo v̄tē dcm̄ p̄n^o v̄tē

Duo dubia sicut in xij An...
60...
vulnere in...
dolor...
apate...

pulmonis appellat p'risis et hac impossibile est sanari sine...
fiat a ca interiori sive a ca exteriori sicut ponit oes aucto...

Et quando vulnus est in loco in quo o3 vt ve-
hemens fiat dolor et apa sic s' capita lacertoz et
posteriora eoz et p'rie illoz qui sunt nervosi
et non accidit apostema significat illud nocu-
mentum intrinsecum ad quod conuertunt ma-
terie: et no pueniunt ad vulnus.

In pre ista Auic. cu ondit in gbus mebris vulnere sunt
piculosa et mortalia s3 q vulnere. h ondit in gbus mebris
vulnere sunt piculosa et mortalia supposita qdaz coditioe
cu dic. Et qn fiat vehemens dolor. i. ad qd vuln' qn e in ta-
li mebro dz seq vehemens dolor et apata. i. tumores i p'rib'
circustatib' vulneris. sic sunt capita lacertoz et posteriora
eoz. i. sic sunt vulnere sca in capitib' lacertoz et finib' eoz.
i. p'pe. s. in capitib' et finib' illoz. s. lacertoz q sunt ner-
uosi. i. in qb' sunt multi nerui. qz qn vulnere fiut in talib'
mebris tuc ad ea dz seq vehemens dolor pp subtilitate me-
bri et no accidit apa. i. et no accidit tumor in p'rib' circustat-
tib' vulneris isto3 mebro3 significat id. s. no accidere tu-
more in vulnere taliuz mebro3 nocumetu itrisecu ad qd
conuertunt maie. i. significat B qd hu'iditates et virulentia q
debet venire ad vuln' disp'gu' p mebra iteriora sic p ner-
uos. et p nris pnt iducere spasmu p mixtionem ronis et febrez
q in vulnere mortalia sunt. sunt g bec vulnere q accidunt
in bis mebris mortalia sca hac suppone. s. q no accidat tu-
mor in vulnere q dz accidere i ipso qn est in talib' mebris

Sed circa istam (sic sunt capita lacertoz et.
pre pot cadere duplex dubi-

tatio. Una dubitatio e q sint vulnera in qb' o3 vt fiat ve-
hemens dolor et apa. et qre in bis debeat fieri vehemens do-
lor et apa. Alia dubitatio e. vtru istis vulneribus accidere
apa sit bonu sic dic Auic. et arguit ad B. qz videt q apa ac-
cidere in talib' vulnerib' sit malu. p'rio qz Auic. dic in lra
q vulnera in gbus dz tumor apparere sunt illa q accidit
in finib' lacertoz maxie neruoz. p B vt inui q e maxi-
me in vulnerib' q accidit in mebris neruosis. Tuc autez
Aly. in dispone regali. ca. de vulnerib' neruoz dicit q qn
vuln' in neruis ceciderit aut illis prima no oportebit car-
ne supinducere donec multi traseat dies et ab apate secu-
rus fueris. si eni neruis apa acciderit secur' no eris a spasi-
mo q ad cerebrum attinget et patiet' pdet. g videt q hoc di-
cat Aly. q apa accidere in talib' vulnerib' est pnciosus.
Iteru etia hoc ide vult Auic. ca. de vulnerib' neruoz. di-
cit eniz q tota itentio in talibus vulnerib' est in sedando
dolor' qz dolor et apostema pnt ee ca spasmu. g ista supue-
nire i tali vulnere e malu. Auctores ponit q qn aposte-
ma iungit cu vulnere vt cu vlcere tuc apa ipedit curatio-
ne vulneris et vlceris et pus o3 curari apa q3 vlcus vel vul-
nus. curato aut apate curat vlcus vel vulnus. g tuc apo-
stema supuenire vulnere vel vlceri est malu cu ipedit cu-
ra eius. Ampli' aut due egritudines naz magis molestae
qua vna. Lu g qn apa iungit cu vulnere sint due egritudi-
nes. magis g molestae na a vulnere et ab apate q3 si ibi eet
solu vuln' e g no bonu supuenire apa vulnere vel vlceri:
imo malu. Ad pma dubitatione est o3m q vulnera in
gbus o3 q vehemens fiat dolor et apa sunt vulnera que ca-
dunt in extremitatib' et in finib' lacertoz neruoz: sicut
Auic. dicit. et talia vulnera q cadunt in extremitatib' lacer-
toz sunt sic vulnera q fiut in fine qsi iuncturaz: sic sunt il-
la q accidit trib' 3. supra genu vel infra genu et sic sunt illa
q accidit supra iunctura manus. et sic de alijs osimilibus.
Itē etia vulnera in gbus o3 vt vehemens fiat dolor sūt
illa q accidit in neruis sic punctura in neruo et icisio ipsi'
p trāuersum et etia vulnera q cadunt in mebris in qb' sunt
nerui et chorde vel in mebris vicinis bis mebris. Iteru et
talia vulnera sunt vulnera q fiunt in capite cu cōtusione
et fractura ossis. Ca aut qre in oibus istis dz fieri vehe-
mens dolor est rōne sensibilitatis membri. na qto vulnus
fit in mebro sensibiliori tato psequitur ipm maior dolor. rō-
ne aut maioris doloris psequ' apa magis in bis q3 in alijs.
qz dolor exacuit reuma. et d' a Hal. in teg. et d' et in illo de
igenio sani. q nihil est causa apatis sic dolor. Sic g appet
q in bis vulneribus dz sequi vehemens dolor et apostema.
Ad scō3 aut qd qrit. s. vtruz apa accidere in vulnerib'
taliu mebro3 sit bonu. Dōm e q duplr pot itelligi q apa
supueniat vulnere isto3 mebro3. Uno: pot itelligi q apa
supueniat vulnere B e q totu vulnus apat ita q ptes me-
bri in q e vuln' itrisece et extrisce et et circustates apent.
Et si sic itelligat sic dico q apa supuenire vulnere vel vl-
ceri e malu p via signi. et p via cae. Per via signi qz signifi-
cat ma3 disp'gi p neruos. B aut e malu. Iteru et e malu
p via cae. qz rōne apatis ibi gnat maior molestia et gnatur
et ibi extētio i neruo et repto. Un pot cari spasm'. B aut est
malu in vulnere. et de tali apate arguunt argumeta p dca
q no e bonu ipm supuenire vulnere sic appet subtilr itue-
ti. Alio: pot itelligi qd apa supueniat vulnere B e q tumor
apparet in p'rib' circustantib' vulnere et id apa appere in
vulnere taliu mebro3 e signu bonu. et ip3 no appere est si-
gnu malu. Dico tñ signater i vulnere taliu mebro3. qz
i vulnere canoso simplici qcuqz tumor appeat ibi no e bo-
nu: eo q ipedit cura simplicē ei. s3 i vulnere taliu mebro
ru talis tuor apparēs e signu bonu. Naz tal tuor qn appet
i p'rib' exteriorib' circustantib' significat ma3 et hu'iditates
venire ad ptes exteriores et no disp'gi p mebra iteriora. vñ

De colly...
vulnerib' p'prie...
ingere malum...

significat securitatē spāsmi et p̄mixtiōis rōnis. et etiā signi-
ficat securitatē ap̄atis in neruo in quo ē maxim⁹ timor. et
iō tale ap̄a apparere in vulnere est bonū. Et hoc est qđ di-
cit Hyp. in vna pticula affo. Quibuscūq; tumores in vul-
neribus apparēt nō valde spāsmant neq; īfaniūt rē. Quā-
do aut talis tumor nō apparēt tūc significat nocumētū i-
trinsecū ad qđ ouertunt m̄ae et nō pueniūt ad vuln⁹: vt di-
cit Auic. Et iō tūc est dubiū de spāsmo et p̄mixtiōe rōnis et
ap̄ate nerui et alijs malis acc̄tib⁹. p̄pter qđ talē tumorēz
nō apparere in vulnere est malū. Et hoc est qđ dicit Hyp.
in eadē pticula. Si in vulnerib⁹ magnis et fortibus tumor
nō appareat magnū malū. laxa bona. cruda mala. Et d̄ ta-
li ap̄ate itelligit Auic. cū dicit qđ ip̄m nō apparere est ma-
lū. Argumēta aut in hui⁹ arguūt de ap̄ate itelligendo alio
modo: vt dictū est. Deinde cum dicit.

Et o3 vt tu obserues illud qđ dicemus in ca-
pitulo vlcere. de iudicijs in qbus cōmunicant
vulnera et vlcera. et post posuimus ea vsq; il-
lud attēdetes ad illud qđ est cōueniens.

In pte ista Auic. postq; posuit qđā indicia mortis et picu-
li vulnerū put fiunt in qbusdaz mēbris oñdit hic qđ qđaz
sunt etiā alia indicia vulnerū obseruāda que qđē indicia
qz cōia sunt vlcerebus et vulneribus postposuit ea dicēda
in tractatu vlcere. sunt ḡ ibi regrenda. Que aut sint ista i-
dicia in qbus cōicēt vlcera et vulnera apparebit in tracta-
tu vlcere. nā multa sunt indicia de vlcereb⁹ que qdez pos-
sunt applicari vulneribus et quo ad theorica et quo ad pra-
ctica fm qđ ibi apparebit. Dicit ḡ Auic. Et opz vt tu obser-
ues rē. et post posuimus ea. s. vsq; ad tractatū de vlcerebus
attēdetes ad id qđ est cōuenientius qz magis pueniens
fuit ea tradere ibi qđ hic. et hoc ideo qz forte magis erat ne-
cessariū declarare illa iudicia in vlcerebus qđ in vulnerib⁹
vel forte qz illa iudicia magi appropriant vlcereb⁹ qđ vul-
neribus licz etiāz possint applicari vulneribus: et ideo con-
uenientius fuit ea tradere ibi qđ hic. hoc aut totū meli⁹ ap-
parebit qñ exponem⁹ illū tractatū si deus voluerit.

Sermo v̄lis de cura vulnerū. CAP. III.

Vlnus carnosus non effiatur quin aut
sit sectio plana recta aut sectio rotūda
aut h̄is latera: aut sectio cuz diminu-
tione aliq̄stule carnis. et qñq; est pro-
fundū penetrās et qñq; discoopertum.

Supius Auic. posuit quādā sūmā de iudicijs mortis et pi-
culi quorūdā vulnerū. In ista pte exequit de vulneribus
spāliter ponēdo curaz p̄dictoz. et in isto ca: p̄ncipalr itēdit
ponere curā vulnerū carnosoz nō penetrātū. Is aut Auic.
hic faciat aliquā mētionē de vulnerib⁹ q̄ fiūt in neruis: tñ
h̄ nō facit p se hic: cū postea de vulnerib⁹ neruoz Auic. fa-
ciat quēdā tractatū. Diuidit aut id capl̄z in pres duas. In
p̄ma pte Auic. ponit curā cōplete vulnerū carnosoz nō pe-
netrātū in qb⁹ vulneribus nō est magnus timor. In sc̄da
pte Auic. tāgit aliqd de cura vulnerū mēbroz neruoz
in qbus. est magn⁹ timor licz h̄ faciat Auic. icidentalr et nō
p se vt dictū est. 2⁹ ibi (Et de vulnerib⁹ sunt qđā habētia
timorē.) Circa p̄mā pte Auic. ponit curā vulnerū carnosoz
rū. Et duo facit. qz p̄mo ponit quādā distinctionē vulne-
z carnosoz. in 2⁹ pte exegitur curā illoz. 2⁹ ibi (Et vnicuiq;
est regimē.) Dicit ḡ p̄mo vlnus carnosus rē.

Sed circa istam pte sunt tria itelligēda. Pri-
mū est itelligēdū circa rubri-
cā Auic. **Nā** Auic. dicit in sua rubrica qđ iste sermo est
sermo v̄lis de cura vulnerū. Nō enī iste sermo videt v̄lis
cū Auic. tangat hic in spāli curā oīum vulnerū carnosoz
et nō facit amplius in sequētibus aliud capl̄m spāle de cu-
ra ipsoz. Dōm est ad hoc qđ qñ Auic. dicit qđ iste sermo est

v̄lis nō d̄z itelligi qđ sit v̄lis. vt qz postea faciat alia capl̄a
spālia de cura istoꝝ vulnerū. et istud capl̄m sit soluz sicut
v̄le ad illa. imo itelligendo illo mō ille sermo est spālis de
cura vulnerū carnosoz. et p̄pter hoc dixi in diuidēdo itel-
ligēdo isto mō et qđ Auic. exequit hic de cura vulnerū spe-
cialiter. sed pōt itelligi qđ iste sermo est v̄lis. qz in isto capi-
tulo Auic. tangit de cura oīum vulnerū carnosoz. et etiāz
tangit aliqd de cura vulnerū neruoz. qz ergo tangit ali-
quid de cura oīum vulnerū carnosoz et etiā aliquid de cu-
ra vulnerū neruoz. ideo pōt dici iste sermo v̄lis. qz de
omnibus vulneribus tāgit aliqd licz nō tractet de eis so-
lūmodo v̄l: imo tractet etiam de eis modo spāli. **Uel**
posset dici iste sermo v̄lis. quia qđq; Auic. in isto capitulo
determinat specialiter de cura vulnerū carnosoz. nihil o-
minus tamen Auic. etiam in isto caplo ponit quandam
curam cōm omnibus vulneribus carnosoz. et nō solū est
cōis omnibus vulneribus carnosoz: imo etiam oibus vul-
neribus fm qđ post statim videbitur. qz ergo hic Auic. po-
nit canones generales curationis vulnerū et speciales. iō
potest dici iste sermo vniuersalis fm qđ dicit rubrica Auic.
Sed qđ est itelligendū circa istam partē est
de diffinitione vulneris. Circa hoc autem breuiter itelli-
ge quid est vlnus. nam vlnus est solo continui manife-
sta ex recenti tempore facta. In hoc quod dicitur solutio
continui tangitur genus ipsius vulneris. in hoc autēz qđ
dicitur manifesta tāgitur differētia vulneris per quā dif-
ferret ab attractiōe et cōrūsiōe et similibus. nam attractio
et cōrūsiō et similia sunt solutio cōtinui ex recenti tempore
facta. sed nō est in eis solutio cōtinui manifesta. imo quan-
do fit in eis solutio cōtinui manifesta dicimus qđ est ibi
attractio cuz vulnere. bene ergo dictū est vlnus est solu-
tio cōtinui manifesta. in hoc autē qđ est ex recenti tempore
facta tāgitur differētia ipsius vulneris ad vlcus. nam vlcus
bene est solutio cōtinui manifesta: sed nō ex recēti tē-
pore facta. imo quādo vlnus antiquatum est et nō cōlo-
lidatur: sed iam facit saniem et pus tunc nō amplius dicit
vlnus sed vlcus. et ideo vlcus dicitur plaga putrida. vlnus
autē d̄ plaga recēs. Apparet ḡ dictā diffōnē assignari
esse bonā. **Tertiū** qđ est itelligēdū circa hāc pte est de
distictiōe vulnerū. **Propter** qđ itellige qđ vln⁹ pōt di-
stingui et diuidi multis modis. Nā vno: distinguit vln⁹
ex pte sui. alio: distinguit put cōparat ad mēbrū. Distin-
guit autē ex pte sui isto mō. qz vulnerū aliud est simplex
aliud est cōpositū. Vln⁹ simplex est: vt dicit Gal. 3: de ige.
fani. cui nō associat alius morb⁹ vel aliud acc̄tis: vel alia
causa. Vlnus autē cōpositū est cui associat alius morb⁹
cui est vlnus cui associat ap̄a aut mala cōplo aut p̄rūsiō
aut diminutio carnis vel cutis. vln⁹. n. qđ ē cū diminiōe
ne carnis vel cutis ē vln⁹ cōpositū. et in eo duplex itētio
curādi sic appet p̄ Gal. in reg. 23: de ige. fani. aliō acc̄tis sic
est vln⁹ cui associat dolor. Alia cā sic vln⁹ qđ iā ē altera-
tū ab aere. Nā statū qñ vln⁹ alterat ab aere fit cōpositū et
nō ampli⁹ curat vln⁹ vt simplex: imo curat vt vln⁹ cō-
rūsiū. s. p̄ cū emplis digestiuis donec fiat pus: et postea cū
mūdificatiuis saniei: et vltio cū exiccatis sic appet p̄ Albu.
ca: de vulnerib⁹. Dec ē ḡ distictio ex pte sui. s. qđ vulnerū
aliō ē cōpositū et aliō simplex. **Intellige** qđ ista distictio
vulnerū ē magi cēntial et ḡnalis oī alia et ad ip̄az oēs spēs
vulnerū reducūt. **Distiguit** at vln⁹ alio: i cōparatiōe ad
mēbz. Et h̄ ē dupl̄r. v̄l cōpando ip̄z ad diuersitatē mēbro-
rū et rē distiguit vln⁹. qz vln⁹ aliō ē neruosū. aliō ē cāno-
sū. aliō ē ossuosū. et aliō ē qđ fit i mēbr̄ exteriorib⁹. aliō at
ē qđ penetrat vsq; ad mēbra interiora. **Uel** distiguit vul-
nus i cōparatiōe ad vnū mēbz. Et h̄ ē mltipl̄r. qz qñz distin-
guit rōne figure quā recipit i mēbro. Nā qđā ē vln⁹ qđ
est sectio plana recta. aliō ē vln⁹ rotūdū. aliō at h̄is late-
ra. qñq; autē distinguit rōne ei⁹ qđ auferit. i. a membro nā

quoddā est vuln^o qđ est cum diminutiōe carnis vel cutis. qñq; aut distinguit rōne supficiēi vel pfunditatis mem- bri. nā vulnus qđdaz est in supficie mēbri discoopertum; qđdaz est pfundū z cōcauū in mēbro. De ergo sunt disti- ctiones z diuisiones quas pōt recipere vuln^o. ¶ Auicē. tñ hic nō ponit oēs istas diuisiones vulneris. s; p̄supponit p̄i- mā diuisionē. s. q vuln^o aliud est simplex aliud est cō- positū. z p̄supponit et scđaz diuisionē q̄ est penes diuersa mēbra. s. q vuln^o aliud est carnosuz z aliud ē ossuosū zc. Et tunc istis diuisionib^o p̄suppositis diuidit Auic. vulnus carnosum penes alias diuisiones. diuidit ḡ p̄mo vuln^o car- nosum a pte figure quā recipit in mēbro dicēs. vuln^o car- nosum nō euacuat qn aut sectio plana sit recta. per sectio- nem planā rectā itelligit sectionē q̄ p̄cedit in longuz fm rectā lineaz; aut sectio rotūda. per sectionē rotūdaz Auic. nō itelligit sectionē q̄ fit rotunda per ablationē carnis z cutis z ex vulnere s; figurā rotūdā; sed itelligit p̄ sectio- nem rotūdā quādo labia vulneris ita elōganē abinuicēz q̄ figura vulneris sit rotūda. vñ z hec sectio rotūda pōt fieri sine diminutiōe carnis. qz fit solū per multā elonga- tionem labiorū adinuicē. Et q̄ hoc sit de itentioe Auicē. apparebit meli^o. postea qñ p̄sequē de specieb^o istoz vul- nerū. aut habēs latera per sectionē habētē latera itelligit sectionē q̄ est fm figurā triangularē vel q̄drangulārē. vel fm aliā figurā q̄ nō est circularis. Et s̄lr itellige q̄ Auic. itelligit hic sectionē h̄re latera nō p̄pter diminutionem carnis; sed ē p̄pter elōgationē labiorū dato q̄ dimiutio nō sit vel sit pauca de qua nō sit curādū. Et iō nota q̄ la- bia vulneris aut multū elōganē abinuicē z vtrūq; elōga- tur ab alio; z tūc vulnus fit figure rotūde. qz labia p̄pter multā elōgationē abinuicēz arcuant^r; vñ fit figura rotūda. aut labia vulneris nō multū elōganē; z tūc fit ide figura lateralis. Aut sectio cū dimiutiōe aliquātule carnis. Dic Auic. innuit aliā diuisionē vulneris carnosī rōne eius qđ auferē ex mēbro. Innuit. n. q vulnus qđdaz est cū dimi- nutiōe carnis z qđdaz est sine dimiutiōe carnis. Et expo- ne id qđ dicit cū diminutiōe aliquātule carnis. i. cū dimi- nutiōe alicui^o q̄ritatis carnis. Et itellige q̄ tāta q̄ritas sit ablata vt reddat vulnus cōpositū. qz si esset parū abla- ta de qua nō esset curādū; tūc vuln^o nō p̄ hoc dicerē cō- positū; imo ēt curare vt simplex. s. ligādo z suēdo; vt po- stea diceē. ¶ Et videē ēt Auic. per id qđ ponit hic cū non ponat nisi vñū mēbrū istius diuisionis dare itelligere q̄ oia mēbra p̄dicte diuisionis q̄ est fm figurā vulneris reponan- tur sub altero mēbro istī^o diuisionis. s. sub vulnere simpli- ti qđ est sine dimiutiōe carnis. ¶ Et qñq; est pfundū pe- netrās. Dic Auic. ponit aliā diuisionē vulneris carnosī q̄ attendit penes supficiē z pfunditatez mēbri. Dicit ḡ. Et qñq; est. s. vuln^o pfundū penetrās. ego nō itelligo hic pe- netrās ad mēbra iteriora. qz in isto caplo nō d̄rmiat de vulnerib^o penetrātib^o cū in sequētib^o faciat qđdā caplm speciale de ipsis. s; itelligo penetrās; vt qz vuln^o penetret multū in pfunditate mēbri sic sūt vulnera p̄caua pfūda vel sit vuln^o abscofuz latēs sic sūt vulnera q̄ fiūt abscon- sionū z cauernaz. Et qñq; ē discoopertū. i. apparatus exis in superficie mēbri. Tunc segtur illa pars.

¶ Et vnicuiq; eoz est regimē. z cōicant oia in retentioe sanguinis currētis z iaz posuim^o ad illud ca. z fortasse cursus sanguis quātitate tē- perata cōfert vulneribus. z p̄hibet apostema z oppilationē z febrē.

¶ In q̄ pte Auic. postq̄ posuit qđdā diuisiones vulnez car- nosoz exegē curā illoz. Et diuidit hec ps i duas. in p̄ma pte ponit qđdā curā in ḡnali respē oīuz p̄dcōz vulnerū. in 2^a pte ponit curā vulnerū p̄dcōz i spālī. z^a ibi (Luz ḡ ē

sectio plana recta) p̄ria ps diuidit in ptes duas. in p̄^a pte ponit id regimē qđ ē v̄le oib^o vulnerib^o. in 2^a parte p̄bat qđdā suppositū. z^a ibi (Naz de meliorib^o) Dic ḡ. Et vni- cuiq; eoz. i. p̄dictoz vulnerū carnosoz ē regimē. i. ē cura p̄pa quā dicit postea Auicē. Et cōicāt oia zc. i. z canō cōis cure oīuz vulnez ē restringere sanguinē decurrētē ex vul- nere. Ista ḡ itentio q̄ ē restringere sanguinē ē cōis in oi vul- nere. ¶ Ulteri^o ex B segē cū ista itentio sit cōis z cōis itē- tio p̄cedat spālē q̄ p̄^a itentio in vulnere ē restringere sāgui- nē currētē. Et iā posuim^o ad istud. s. ad restringēdū sangui- nē caplm p̄p̄iū. s. in 2° tractatu seq̄nti. nō ḡ ē neēiuz h̄ po- nere medicinā ad p̄strictionē sāguis; s; i ca^o. p̄po regrat. Et fortasse cursus sanguis. Dic Auic. modificat z distinguit magis p̄dictū canonē dicēs. Et fortasse cursus sāguis zc. q̄si velit dicere q̄ cū dc̄m ē q̄ p̄^a itentio in vulnere ē restrī- gere sanguinē. id dz sic itelligi q̄ p̄^a itentio ē restringere sā- guinē si supfluerit. si at nō supfluerit; tūc nō dz restringi; imo flux^o ipsi^o p̄fert vulnerib^o. qz p̄hibz āpa z opilonē zc. z B ē ēt qđ Hal. dic i li^o de ige. nā si ex vulnere manauerit sanguis vuln^o z circūstātie vulneris mioris erūt timozis. Et ex B qđ dicit h̄ Auic. appet q̄ qñ d̄r q̄ p̄^a itentio z cōis in vulnere ē restringere sāguinē id dz modificari cū B ad- dito. s. p̄hibere āpa statim mūdificat B q̄ dico restringere sanguinē. nā dz sic restringi vt nō oriat āpa. Vñ nō dz re- stringi nisi fluat nimis. nā flux^o ipsi^o nō mltū nimis p̄fert vulnerib^o eo q̄ p̄hibz āpa. Appet ḡ ex B q̄ cōis itentio z p̄^a in vulnere ē restringere sāguinē z p̄hibere āpa. Restri- ctio aut sanguis fit cū medicis suis dc̄is in ca^o suo. p̄hibi- tio aut āpatis fit cū cūone sāguis ex toto corpe p̄ flomiaz spālī si ex vulnere pauca sāguis manauerit. z nō solū suffi- cit flomia; imo aliqñ oz vuln^o scarificare vt egrediat san- guis ibi retent^o ne faciat āpa. fit ēt cū dieta tenui z absti- nētia a carne z vino z cibarys grossis. z declinet cib^o eius ad acetositatē sic dic^r Rasis. Sit ēt p̄hibitio āpatis cū me- dicinis localib^o q̄ p̄hibēt z repellūt mām ex loco sicut al- bugo oui. z fit ēt cū his q̄ mitigant dolozes. qz nihil est cā- āpatis sic dolor; vt d̄r in de inge. sani. Sic ḡ si dolor est in vulnere p̄ solonē cōtinui dz mitigari ne oriat āpa. s; nō dz mitigari cū pultib^o mollitiuis sic facit secta stolidozuz cirurgicoz q̄ i oi vulnere idifferēter has pultes ministrāt. Quidā. n. stolidi medici dicūt nullā medicinā vtiliozē fo- re vulnerib^o his pultib^o mollitiuis. qm dicūt isti iste pul- tes digerūt z mitigāt dolozes atq; cōfortāt z mūdificāt z p̄solidāt. z vulnera ēt cōcaua replēt. S; hoc qđ ipsi dicūt falsissimū est z erroneū. qđ maxie appet p̄ Hal. in regni. z ēt in de ige. sani. q̄ oē vuln^o in q̄tū vuln^o exiccari opz z p̄- medicinas exiccātes curat. Ypoc. ēt dicit q̄ nulluz vuln^o in q̄tū vulnus idiget humefieri z q̄ siccū est vicinū sano humidū vero nō sano. tales ḡ pultes mollitiue si admini- strenē in vulnerib^o q̄ sola vulnera sūt nihil aliud faciunt nisi q̄ putrefactōez in eis ḡnant. Itēz ēt si admistrenē in vulnerib^o in qbus idigem^o ḡnatioe carnis augmētant ibi putrefactōez z sanie cū ḡnatio carnis fiat p̄ exiccātia fm q̄ plane vult Hal. in de ige. sani. Et Auic. ēt post idē dicit. sanies aut augmētata in eis pls ea p̄cauat. qz sanies cū sit nitrosa z salsa; vt Hal. dicit in de inge. sanitatis. est corrosi- ua z diminutiua carnis. tales ḡ pultes mollitiuas admi- nistrare idifferēter in qbuscūq; vulneribus pessimū est z erroneū. sed solū tales pultes cōueniūt in vulnerib^o cōtu- siuis z alteratis ab aere. eo q̄ in talib^o oz resoluerē z ape- rirē z sanie ḡnare cū nō curenē iquātuz vulnera sunt; sed in quātuz cōposita. hoc aut faciūt pultes mollitiue. ḡnata aut sanie nō ampli^o debēt ibi administrari; imo postea p̄pe- tūt medicine mūdificātes z exiccātes. Iterum etiā tales pultes mollitiue cōpeterēt in vulnerib^o apostemosis nō in p̄cipio apostematis; s; qñ apostema iaz intātū p̄cessit

quod non potest resolui et retrocedere sine generatione saniei in vulnere. in alijs aut vulneribus et maxie vulneribus que curantur vt sola vulnera iste pultes mollitiue pessime sunt. Mitigatio aut doloris que accidit in vulneribus simplicibus propter solutionem continuam et propter fluxum huiusmodi ad locum non potest mitigari vt euitet apostema cum pultibus mollitiuis sic illi faciunt idifferenter in quocumque vulnere. sed potest mitigari cum eis que fluxum prohibent et non putrefaciunt sicut est rodoleon iunctus in circuitu vulneris cum albugine oui et consimilibus re-percussiuus exiccatiuis. pultes aut mollitiue competunt solum in casibus dictis. Tunc sequitur illas pars.

Clam de melioribus cum quibus intendimus in vulneribus est vt prohibeamus eorum apostemones: quoniam quando non accidit apostema potest esse vt ei fiat curatio: verum cum illic est apostema aut attritio aut contusio aggregata in vacuitate eius cum vulnere sanguis qui vult fieri apostema aut pus et non est possibilis curatio vulneris: et dum non preparat illud: tunc curet apostema. et si retinet in contusione sanguis tunc non fit securitas quod ipsius resolutio festinet si fuerit ei quantitas de qua fit curandum et tensio et illud cum conuersione eius in pus et resolutione ipsius: et illud fit cum omni calido leni de illis que tu scis. Et propter hoc oportet vt adiungetur cursus sanguinis quando abbreviatur.

CIn parte ista Avicenna probat quodammodo suppositum pus. dixerat enim in parte priori quod fluxus sanguinis in quantitate terrena profert vulneribus. id est Avicenna vult huius probare hoc. et in probando hoc Avicenna ostendit et curam vulneris compositi: sic est vulnus apostemum et contusiuum. Et intendit Avicenna in ista parte ad probandum quod fluxus sanguinis confortat vulneribus tale ratione. oem id quod prohibet apostemam fieri in vulnere est bonum et confortat vulneri. sed fluxus sanguinis ex vulnere prohibet apostemam fieri in vulnere. ergo fluxus sanguinis ex vulnere est bonus et profert vulneri. ista ratio Avicenna in libro ponit maiorem. primo cum dicit. Nam de melioribus cum quibus intendimus. per hoc. n. elicit propositionem maiorem. scilicet illud est bonum et profert vulneri quod prohibet apostemam fieri in vulnere. Deinde Avicenna declarat istam propositionem maiorem cum dicit. quoniam quoniam non accidit apostema. et in declaratione hoc Avicenna ostendit que sunt illa que impediunt curam vulneris et faciunt vulnus compositum. Dicit ergo. bene dicitur est quod id quod prohibet apostemam in vulnere est bonum: quoniam quoniam non accidit apostema supple in vulnere potest esse vt fiat ei curatio. id est ei consolidatio et incarnatio cum medicis exiccatiuis. Vt cum illic est apostema aut contusio aut est contusio aggregata in concavitate eius sanguis qui vult fieri apostema aut pus. hoc est dicere quod quoniam supuenit vulneri apostema tunc hoc est propter defluxum humorum ad concavitate vulneris. vnde illi humores defluxi ad vulnus et ibi congregati faciunt apostema. et hoc intendit Avicenna cum dicit. aggregata in concavitate eius et cetera. quod vult fieri apostema. quoniam aut supuenit vulneri contusio: tunc propter contusionem que sanguinem sculcat in loco aggregata in concavitate vulneris contusi sanguis qui vult fieri pus. id est sanies. nam oem contusus putrefit et in sanie vertit. vt dicit Galenus in de ingenio sanie. et hoc vult dicere Avicenna cum dicit. aut pus. quod id refert ad contusionem. et non est possibilis curatio vulneris. scilicet dum supuenit vulneri vel contusio. et dum non est id. scilicet polis curatio vulneris supple propter apostema: tunc curet apostema. scilicet pus. quod non potest curari vulnus nisi pus curet apostema. Et si retinet in contusione sanguis vel velit dicere Avicenna. et si contusio vel contusio supueniat cum vulnere et propter contusionem retineat. id est contulcet sanguis in vulnere et in partibus circumstantibus: tunc non fit securitas quoniam ipsius resolutio festinet et cetera. quasi velit dicere Avicenna. tunc non sum securi volendo vulnus curare cura propria. scilicet incarnare

ipsius cum medicis exiccatis quod festinater talis sanguis resoluitur ita quod solidato vulnere vel aliquo alio solidato talis sanguis a natura resolutus sit: et non sit necesse intendere ad curam ipsius cum alijs medicis. si fuerit ei quantitas de qua fit curandum et tensio. **C** Addit autem hoc Avicenna quod si sanguis in vulnere contusus fuerit paucus. vt quod contusio que est cum vulnere fuerit pauca de qua non fit curandum: tunc talis contusio non impediret curam simplicem vulneris. quod talis sanguis pro se resolveret a natura pro poros: cum sit paucus. sed si talis sanguis contusus fuerit aliquo quantitate et tunc talis contusio fit curandum: tunc non potest resolui a natura pro poros. Impedit ergo tunc talis contusio solidationem vulneris et curatorem ipsius simplicem. quod necesse est tale sanguinem contusum putrefieri et in sanie verti. ergo tunc si fuerit contusio cum vulnere: cum dicitur et istud. id est contusio supple curat cum conuersione eius. id est sanguis in pus. id est in sanie et resolutione ipsius. et id est. conuersio talis sanguis contusi in sanie et resolutio ipsius fit cum omni calido leni de illis que tu scis. id est que tu scis in caplo contusiois. Impedit ergo contusio curatorem vulneris. quod vulnus curat per exiccationem. contusio autem per calidam mollitiuam. **C** Ex dictis ergo apparet declaratio propositionis maioris predicte. scilicet quod oem quod prohibet apostemam profert vulneri. quod quoniam accidit apostema vulneri vel contusio non potest vulnus curari. et tunc oportet supplere minorem propositionem. scilicet quod fluxus sanguinis ex vulnere prohibet apostemam. et declaratio huius manifesta est. quod sanguis retinetur in vulnere est causa tumoris et apostematis. et tunc concludit de hoc declarata. ergo fluxus sanguinis ex vulnere confortat vulneri. Ex hac autem declaratione declarata Avicenna concludit vulteri quodammodo aliam conclusionem cum dicit. Et propter hoc oportet vt adiungetur et cetera. quod fluxus sanguinis profert vulneri. quod prohibet apostema. eo quod retentio ipsius facit oriri apostema. ergo si fluxus sanguinis abbreviatur et non egreditur quantum oportet: vt adiungetur cursus ipsius ne oriat apostema. adiungetur autem per flomias ex latere diuerso et aliquo non sufficit flomia: sed oportet scarificare vulnus vt exeat sanguis ex loco quod ibi retentus posset facere apostema.

Circa dicta autem oritur dubitatio quodammodo. dictum enim est quod quoniam apostema supuenit vulneri: tunc non potest curari vulnus nisi pus curet apostema. sed hoc non videtur verum. videtur enim dato quod apostema iungatur cum vulnere quod non impediatur propter hoc cura ipsius. et quod est pus fit incipiendum a cura vulneris. quia Avicenna dicit in parte priori quod quoniam duo morbi coniunguntur obtemperate incipit in curatorem ab eo que est causa alteri. id est et dicit Galenus. 4. particula de ingenio sanie. sed vulnus fuit causa apostematis. quia si vulnus non fuisset ibi non fuisset oritur apostema. ergo tunc incipiendum est in curatorem primo a vulnere. Dicitur autem ad hoc quod si apostema iungatur cum vulnere incipiendum est primo a cura apostematis. et causa huius est quod ponit Avicenna in parte posteriori. fen. 4. quod quoniam duo morbi coniunguntur incipiendum est a curatorem illius quo existere ibi non potest alter sanari. nunc autem existere apostema cum vulnere non potest vulnus solidari. quod donec est ibi apostema est ibi mala complexio et dolor. donec autem est ibi mala complexio et dolor vulnus solidari non potest. quia incarnatio et consolidatio vulneris fit ex coagulatione sanguinis in carnem. hec autem fit a virtute membri et temperamento sue complexiois existens in sanguine in temperamento existente in quantitate et qualitate. Si autem est ibi mala complexio non est ibi temperantia complexiois membri: nec est sanguis existens que oportet coagulari in carne. Sicut est ratio doloris fit ibi fluxus humiditatum nimis. vnde et fit ibi distemperantia huiusmodi in quantitate et quantitate. Sic ergo vulnus solidari non potest donec est ibi mala complexio et dolor. et per hoc est non potest solidari donec est ibi apostema. Incipiendum est ergo in cura si mala complexio iungatur cum vulnere vel apostema primo a cura male complexiois vel apostematis. simile etiam est quod iungitur contusio cum vulnere: vt dicit Avicenna in libro. quod non est polis curatio vulneris donec est ibi contusio. vnde et oportet primo contusionem curare. Et causa que non potest vulnus curari donec est ibi contusio est. quod cum ibi sit caro contusa. et sanguis est contusus in loco et oem contusus necesse est putrefieri et in sanie verti: vt dicit Galenus. 4. de ingenio sanitatis. ideo necesse est vt ibi caro contusa. et etiam sanguis contusus in sanie vertatur.

hoc autem est cōtrariū intentiōi curatiōis vulneris. ergo dum est ibi cōtusio et vuln⁹ phibet a cōsolidatiōe necesse est pmo cōtusionez curare. Sicut et qñ vuln⁹ est ab aere alteratū. nā opz ipm curare sicut vulnus cōtusum. alteratio enī aeris ipedit incarnationē vulneris. qz si ptes iungantur et aer remaneat in spacio iteriori vulneris reclusus phibet vnitionē fieri. qz incarnatio ptiū vulneris fit p vnitionē et assimilationē nutriētis. s. sanguis ad vtrāqz ptiū vulneris. Si g nutrimentū nō suo cōpari misceat: tūc non poterit ibi fieri assilatio: nec p nōs continuitatis restauratio. cū g aer sit exneus nō poterit nutrimentū ei cōmisceri. remanebit g ibi vacuitas iter ptes vbi est aer. et p nōs nō fiet mixtio et iunctio et assilatio nutrimentū ad vtrāqz ptem vulneris. sed nutrimentū. s. sanguis pcedēs a foraminibus mēbri in locū innālē. s. in vacuitatē illā in qua est aer corrumpet et tādē necessariū est vt sanies fiat. et ad hoc etiā adiuuabit aer ibi reclusus rōe sue q̄litaris. qz ibi calescēs ibi corrūpet et ipse corrūpt⁹ corrumpit vebemēs nutrimentum. Un et vnitio priuz vulneris ipedit. Apparet g q̄ sunt ipedientia curatiōe vulneris q̄ pus oz remouere et curare. et apparent et cause illoz. ¶ Sed itellige vlteri⁹ qz lz sint plurima ipediētia curatiōe vulneris tñ inter ea est distinctio et diuersitas. qz licet mala cōplexio et apostema ipediāt curatiōe vulneris. qz ipsa donec sunt ibi vuln⁹ solidari nō pōt. et sic incipiēdū a curatiōe ipsoz in itētiōe nihilomin⁹ tñ in operatiōe mae q̄ administratur ad curatiōe male cōplexionis et vulneris et ad curatiōe apatis in sui pncipio cū hoc qd est cōueniēs istis pōt eē cōueniēs vulneri. qz cū hoc qd medicina est calida vel frigida vt curatur mala cōplexio vel phibeat apā in sui pncipio pōt esse et oz eē desiccatiua. vñ rōe sue desiccatiōis curat vulnus. rōe aut caliditatis vel frigiditatis curat cōplexionē priam et reducit eaz ad nālē et phibz apostema. et iō remouendo malā cōplonē et apā curat et icarnat vuln⁹: lz aliqñ nō faciat hoc: s. deueniat ad gñationē saniei et fiat vlcus. Sed qñ cōtusio ē euz vulnere vel alteratio aeris: tūc medicina q̄ cōpetit in cura istoꝝ nō ppetit vulneri. vñ vuln⁹ cū in istis debeat medicina calida et hūida administrari. et iō vuln⁹ nūq̄ amplius pōt incarnari cū curatiōe istoꝝ cū deueniat ad sanie et fiat vlcus et oporteat postea ipm curare cura vlcerū. et iō diuersitas est in hoc iter vuln⁹ cōtusum et inter vuln⁹ cū mala cōplexione in sui pncipio. dico aut in sui pncipio. qz si apā pcedat vltra pncipiū et deueniat ad collectionē: tūc medicina q̄ cōpetit ibi ad generādam sanie nō cōpetit vulneri. sed in pncipio pōt cōpetere cū in pncipio idigeat medicina prohibitiua et exiccatiua. ¶ Tunc his vists restat respōdere ad rōnē qua pbabāt qz si apostema iungat cū vulnere qd nō sit incipiēdū a cura apatis. qz dicebam⁹ qd vulnus est cā apatis. et ab illo ē incipiēdū s̄m Aui. qd est cā alteri⁹. Ddm qd cā est duplex. qdam est cā q̄ remota remouet effect⁹. et de tali cā intelligit Aui. cū dicit qd incipiēdū est a morbo qd est cā. et iō exēplificat ipse ibi de se. et opiliatiōe. Alia est cā q̄ remota non pp hoc remouet effect⁹. et de tali cā nō intelligit Aui. et qz ita se hnt vuln⁹ et apostema. nā vulnus est cā apatis q̄tuz ad generationē: nō aut q̄tū ad cōseruationē. iō argumentum p̄dictū nō cōcludit. Deinde cū dicit.

¶ Cuz ergo sectio est plana recta de q̄ nihil cecidit sufficit in regimie ei⁹ strictura et ligatura et phibitio sanguinitatis et aquositatis ab ea: et phibere qd aliq̄ rez coopiat eā neqz pilus neqz aliud post qz tu cōseruaueris cōplexionē mēbri et sollicit⁹ fueris in hoc ne attrahat ad mēbri nisi sanguis naturalis.

¶ In parte ista Auicē. post qz posuit quendā canonē cure generalē omnibus vulnerib⁹ exequit curā p̄dictoꝝ vulnerū carnosoz ī speciali ponēdo cura p̄pria vniuscuiusqz p̄dictoꝝ vulnerū. Et diuidit ista ps in ptes q̄tuor. In prima pte ponit curā vulneris qd est sectio plana recta. in secunda pte ponit curā vulneris qd est figure rotunde. In tertia pte ponit curā vulneris qd est pfundū latēs. in q̄rta parte ponit curā vulneris qd est cū diminutiōe carnis. 2° ibi (Et si fuerit magna) 3° ibi (Et si fuerit profunda) 4° ibi (Cū aut ex vulnere abscindit caro etc.) Dicit ergo pmo. Cū ergo est sectio plana recta de qua nihil cecidit. i. cū vulnus est sectio simplex figure lōge sufficit in regimine eius strictura et ligatura etc. ¶ Ante aut qz vlteri⁹ pcedat est intelligēdū qd q̄tuor intentiōes regunt ex parte operis nostri in vulnere caroso simplici s̄m qd vult Gal. in tegni. vna itentio est cōiungere labia ad cōtactū. secunda itentio est cōseruare labia sic cōiuncta in tali cōtactu. nō enī solū sufficit labia cōiungere: imo et opz ea cōseruare cōiuncta vsqz ad tēpus eo qd operatiōes nature nō sunt subite. imo fiūt in tēpore determinato paulatiz et gradatim. et iō oz cōseruare labia sic cōiuncta vsqz ad tps donec icarnatio sufficiēter sit facta. he aut due itentiones cōplētur cū strictura et ligatura. Et aliqñ est necessaria sutura quādo sectio est magna s̄m qd dicit ī sequēti parte. ¶ Cōplēnt et iste due intentiōes cū hoc. s. phibēdo fluxus humoruz ad locū phibētiū cōseruatiōez iunctiōes ppter superabūdantiā eoz in loco. Tertia itentio est phibere vt nil incidat extraneum iter labia sicut est puluis vel pilus vel oleum vel alia humiditas extranea veniēs ab extra. hec enim oia prohibent icarnationez cum phibeant partem partuz adinuicem: imo nō solum ista cadentia iter labia vulneris phibēt vnitionez. Sed etiaz aer de quo minus videt ppter rōnem dictaz superius. Quarta itentio est substātiā sanā partis seruare. id est administrare medicinas cōseruātes et similes cōplexiōi mēbri. et quomodo hoc melius itelligat dicemus in exponēdo litterā Auicē. Das aut quatuor intentiōes quas ponit Gal. obseruari in vulnere simplici caroso Auicē. intēdit ponere in hac parte. Primaz ergo intentionez et secūdā Auicē. dat intelligere per hoc qd dicit strictura et ligatura et phibitio sanguineitatis et aquositatis ab ea. nam vt dictū est p̄ma et secūdā intentio cōpletur per stricturā et ligaturam et aliquādo per suturā sicut in vulnere magno figure rotunde vel lateralis de quo Auicē. dicit postea. et per phibitionem fluxus humoris supflui ad locum. Quomō autē fiet ligatura et strictura dicit postea in quodam caplo qd facit de ligatura vulnerū. De sutura autē nō facit hic mentionem. quia loquetur de ipsa in sequēti parte vbi loquitur de vulnere ī quo necessaria est sutura. phibitio autem sanguineitatis et aquositatis ad locuz vulneris fit cū eis que dicta sunt prius per que phibet fluxus humorum ad locum vulneris et apostematis. Tertiā itentio nem Auicē. ponit cum dicit. et phibere qd aliqua reruz nō cooperiat iam. id est debemus phibere ne aliqua reruz extrinsecarum extranearuz decidat inter labia vulneris. et hoc fit si non cadit inter labia ipsius nec puluis nec aliud. id est nec oleum nec puluis vel alia res extranea. vt Galie. dicit. Et est intelligendum hic qd propter id quod dicit Galie. s. qd obseruandum est ne cadat inter labia vulneris nec puluis nec oleum etc. quidam medici dicunt male intelligentes Galie. et Auicē. qd puluis incarnatiuus sicut est puluis rubeus Almanso. qui fit ex oliba no aloe sarcocolla et sanguine draconis partibus eq̄libus nō debet immediate poni in orificio vulneris. quia dicit ipsi Gal. dicit qd debem⁹ obseruare ne scidat iter labia vulneris nec puluis nec oleum etc. et ppter hoc ipsi vt obser-

uent et dictu Almanso. q dicit q iste puluis p̄tinuat recētia vulnera ponit p̄mo sup vuln petiā madidā i albugie ouī. 7 postea sup petiā ponit puluerē istū 7 sic putat se saluare itentionē vtriusq̄ auctoris. S3 isti medici male dicūt 7 male opant. male dicūt in B q dicūt q puluis q est icarnatiu nō d3 poni sup ozificiū vulneris imediate. P̄mo. n. B ē d̄ Albucasis caplo de vulnerib⁹ q dic sic. Si aut ista vulnera sūt pua simplicia: tūc res eozū ē facilis ita vt puluerizes sup ea hūc puluerē: qm̄ cōsolidat ea añq̄ mutet ea aer. Et mod⁹ pulueris. B. olibāi ptē vnā s̄guis draconis ptes duas calcis nō extricte ptes tres terat totū mltū 7 cribellet ex eo vuln⁹ p̄strigat p̄strictōe bōa dōec adhereat sup ipm̄ bñ 7 coagulet cū sanguie rē. hec aut sunt v̄ba ei⁹. p̄ hec ḡ v̄ba inuit manifeste q puluis q est icarnatiu⁹ d3 poni in ozificio vulneris imediate. Itēz et oēs auctores ponūt q vuln⁹ in q̄tū vuln⁹ curat per medicinas exiccātes: imo p̄ncipalis itētio vulneris: vñ vuln⁹ ē: ē ipz exiccāre. exiccari aut nō pōt vuln⁹ a medicis nisi sup ipm̄ ozificiū vulneris ponant ipse medicie cū hūiditas q̄ ē in vulnere sit itus in vulnere. ḡ tūc cū tales medicie exiccātes sint medicie q̄ incarnatiue dñr. 7 ex talib⁹ medicinis icarnatiuis sint qdā pulueres. male ḡ dicunt isti q tales pulueres nō debēt poni sup ozificiū vulneris. Itēz et illud qd̄ isti opant derisoriu⁹ est. s. qz p̄mo ponūt petias sup vuln⁹. 7 postea sup petiā positaz sup ozificiū vulneris ponunt pulueres. qz frustra ponit ibi ille puluis. cū. n. actio 7 passio sint p̄ tactū 7 puluis h̄ nō cō: angat ozificiū vulneris nihil ibi opabit. 7 iō ibi ad nihil apponit. Et si tu dicis q̄ imo agit ibi ille puluis. qz vtus ei⁹ penetrat petiā ad vuln⁹. d̄ d3 q vt⁹ ei⁹ nō pōt penetrare p̄ petiā vsq̄ ad vuln⁹ de qua sit curādū nisi 7 penetret suba ei⁹. 7 si penetreret suba ei⁹: tūc cōtagit vuln⁹ puluis in suba sua imediate. ḡ 7 eadez rōne poterat 7 pus ibi poni puluis absq̄ alio medio. Sic ḡ appet p̄ oca q̄ dictū istoz nō ē v̄ez. Ad aliud at̄ qd̄ isti mouent eo q̄ mouent p̄ dictū Hal. 7 Auic. q̄ dicūt q nos d̄bem⁹ cauere ne iter labia vulneris cadat puluis aut oleū aut aliud. nos possum⁹ r̄ndere duob⁹ modis. Uno mō q̄ Hal. 7 Auic. itellexerūt de puluere extraneo sic est puluis terre: 7 de alyz reb⁹ extraneis eo q̄ ista phibēt icarnatōez. qz phibēt cōtactū p̄tiū vulneris 7 nō itellexerūt de puluere icarnatiuo. 7 de alyz medicis icarnatiuis. qz ista nō phibēt icarnatōez: imo faciūt eā p̄ virtutem exiccādi quā hñt. sicut dicit postea. Et ideo Hal. 7 Auic. ponūt post istā itentionē q̄rtā itentionē. s. p̄seruare cōplexionē. i. administrare medicinas exiccātes siles cōploni mēbz. Un̄ ex B̄ dicto Hal. 7 Auic. appet manifeste q̄ d̄bem⁹ administrare medicinas icarnatiuas i vulnere: i3 aliquñ id nō sit neciuz: vt qñ vuln⁹ est paruū q̄ sola ligatura cōsolidat. Sic ḡ Hal. 7 Auic. itellexerūt de puluere ex̄neo. 7 de alyz reb⁹ ex̄neis q̄ nō faciūt ad cōsolidationē. Alio⁹ possum⁹ exponere dcm̄ Hal. 7 Auic. magis vlr. qz isti videtur p̄v̄ba eoz q̄tū ad supficiē log de oi puluere absolute. p̄mo qz ipsi nō specificāt de aliq̄ puluere. 7 qz non v̄ bñ pbabile q̄ loq̄t de puluere terre: qz q̄s eēt ille q̄ mitteret terrā in vulnere. cum B̄ nō fiat p̄ueniēter de illo puluere. Et iō possum⁹ alr̄ expōere dcm̄ Hal. 7 meli⁹. Nā qñ Auic. dic̄ 7 Hal. q̄ cauedū ē ne puluis cadat iter labia vulneris. i. ne cadat int⁹ i pfunditate vulneris. 7 tūc sic exponēdo ē v̄ez de oi puluere. qz et puluis icarnatiu⁹ nō d3 cadere itus i pfunditate vulneris ne remaneat ibi aliq̄ spaciū p̄ qd̄ phibeat p̄fecta iūctio. Un̄ medicie icarnatiua d3 soluz i supficie vulneris poni. B̄ h̄ v̄ba Auic. i sequenti caplo. Dic̄. n. sic. Medicie at̄ icarnatiue sūt ille q̄ aggregāt iter duo elōgata: 7 nō d3 vt openē nisi i supficie amboz faciētes adherere rē. Sic ḡ p̄ hec v̄ba appz q̄ medicie icarnatiua d3 poni solū i supficie exteriori vulneris. 7 iō bñ d̄be

mus cauere et de puluere icarnatio ne cadat it⁹ i pfunditate vulneris. s3 bñ p̄t p̄oi exteri⁹ i supficie vulneris. Un̄ 7 hec expō ē d̄ p̄dictos. qz illi itelligūt q̄ nllō: d̄beat poni ibi imediate puluis icarnatiu⁹. B̄ aut nō ē v̄ez s3 q̄ dcm̄ est pus. Tūc Auic. ponit q̄rtā itentionē q̄ regrit i vulnere simplici cū dic̄. postq̄ tu p̄seruaueris p̄plonē mēbz q̄si velit dicere q̄ p̄ter p̄dictas itentiones q̄ obseruāde sūt i vulnere simplici. opz et obseruare q̄rtā itentionē. s. p̄seruare cōplonē mēbz. i. administrare medicinas q̄ icarnāt vulnus tales q̄ sint siles p̄ploni mēbz 7 obfūātes ipaz. B̄ aut vt dic̄ Hal. in tegni fit p̄ medicinas mediocriter exiccātes. Addit aut Auic. vltra B̄. 7 sollicit⁹ fueris in B̄ ne attrahat ad mēbz nisi s̄guis nālis. 7 itellige B̄ in q̄titate 7 q̄litate. nā sanguis peccās siue in q̄titate siue i q̄litate ē ipediēs cōsolidationē vulneris: vt appet p̄ Hal. in 3⁹ 7 4⁹ de igenio. B̄ aut qd̄ dic̄ h̄ Auic. s. eē sollicitū. s. ne attrahat ad mēbz nisi s̄guis nāl fit phibēdo defluxū hūoz ad locū. qñ eni phibet flux⁹ hūoz ad locū q̄ p̄nt eē cā male p̄plonis vel apatis tūc nō attrahit ad mēbz nisi s̄guis nālis. Un̄ 7 B̄ qd̄ dicit h̄ Auic. p̄firmat illud qd̄ dixit pus cū dixit. Et phibitio sanguieitatis 7 aq̄sistatis rē. S3 circa istā q̄rtā itentionē quā ponit Hal. 7 Auic. obseruādā i vulnere sunt pla itelligēda. P̄rio ē itelligēdū q̄ Hal. absolute dixit q̄ opz subaz sanā p̄tis fuare. Auic. aut specificauit q̄ opz eas p̄seruare q̄tū ad p̄plonē. 7 B̄ iō specificauit Auic. qz nō d3 p̄seruare subaz p̄tis q̄tū ad vnitatē eo q̄ circa illā sanitatez nō bz pp̄ qd̄ circa illā idiget p̄seruatiōe s3 curatiōe. In p̄plone aut sua ē sana. 7 iō circa illā idiget p̄seruari. Nō aut q̄re opz p̄plonē mēbz p̄seruari est. qz p̄plo est p̄prium istm̄ mediāte q̄ vtutes 7 mēbz suas opatiōes exercent. Cū ḡ talis icarnatio labioz fiat p̄ operatōez vtutis nālis mēbz. s. opationez vtutis nutritiue. 7 opatio ist⁹ ad B̄ vt bñ fiat regrat p̄plonez mēbz in suo t̄pamēto. opz ḡ tales medicinas administrare q̄ p̄plonē mēbz cōseruet. 7 iō dictū est supra q̄ mala p̄plo ē vnū de ipedimētis phibētib⁹ fieri icarnationē vulneris. nā donec ē ibi mala p̄plo vulnus consolidari non potest.

Sed est dubium de B̄ q̄ dic̄ postea Hal. q̄ cōplo sana fuabit p̄ medicinas mediocriter exiccātes. P̄rio. n. ē dubiū q̄re Hal. nō dixit q̄ p̄plo sana p̄seruabit p̄ filia ipsi. s3 dixit q̄ cōseruabit p̄ medicinas exiccātes. vñ. n. hoc eē falsū. cū. n. p̄seruatio cōplonis mēbz sit p̄ filia vt Hal. dic̄ in tegni i multis locis. cū. n. aliq̄ mēbz sint q̄ sūt hūida i p̄plone p̄plo illoz mēbroz nō p̄seruabit p̄ exiccātia: imo p̄seruabit p̄ medicinas in qb⁹ vincet hūiditas. si ḡ vuln⁹ fiat in talib⁹ mēbz: tūc cū d̄beam⁹ administrare tales medicinas icarnātes q̄ p̄seruet et p̄plonē mēbz nō administrabim⁹ ibi medicinas exiccātes: imo medicinas hūidas. Et si tu dicis q̄ iō dixit Hal. q̄ p̄seruabit p̄ medicinas exiccātes. qz p̄plo membri hūectata ē p̄ vuln⁹: tūc iproprie dixit q̄ p̄plo sana p̄seruabit rē. poti⁹. n. debebat dicere q̄ p̄plo egra curabit rē. cū nō p̄seruet s3 curet. Nos possum⁹ dicere ad B̄ q̄ p̄plo sana mēbz vulnerati p̄seruabit p̄ medicinas mediocriter exiccātes 7 nō p̄ alias s3 q̄ dic̄ Hal. Et rō h̄ ē. qz in oi mēbro d̄bem⁹ administrare medicinas fm̄ duplicē itentionē. s. hñdo respectū ad corp⁹ vt p̄plonē ipsi⁹ nālē a pte sue silitudis p̄seruet. 7 hñdo respectū ad morbz vt ipz ex pte sue d̄rietatis destruat. hec at̄ v̄ba ex̄hūnt ex dcm̄ Hal. in 3⁹ et 4⁹ p̄ctica de ige. sani. 7 i alyz et p̄ticul mltotiēs B̄ idē dic̄. In corpe. n. egro attēdit pura p̄suatō vt i corpe sano. s3 ē i eo itētio curatiōis 7 p̄seruatiōis. curatiōis resp̄cū morbz d3 d̄strui. p̄seruatiōis resp̄cū p̄plonis nāl corpis v̄l mēbz. Si. n. i curatiōe morbz p̄plo nāl nō p̄suaret morbz nō posset destrui cum p̄plo nālis sit p̄prium istm̄ mediāte quonā suas operatiōes efficit: cōtraria sibi expellit. Apparet

ergo q̄ debet administrari talis medicina in vulnere q̄ a parte sue similitudinis cōseruet substantiā siue cōplexio nem mēbri nālem. s̄l̄r a parte sue s̄rietatis curet vuln^o. Cum ergo omne vuln^o sit humidū. q̄ suba partis vulne rate p̄pter debilitatē ex solutiōe cōtinui acq̄sitas male di gerens nutrimentū sibi veniēs. et defluxum humiditatū ex vicinis ptib^o suscipiens humectat̄ et remollit̄. d̄z ergo in eo administrari medicina icarnatiua q̄ in oībus q̄litati bus et alijs silis sit ex toto cōplexioni mēbri nāli nisi esset p̄pter aliud accidēs superueniēs vulneri. in siccitate aut̄ sit parū augmētātū vltra siccitatē nālem et cōplexionem mēbri. et hoc vt in ipsa medicina sit siccitas qua cōseruet̄ nālis siccitas mēbri. et sit et̄ siccitas vltra illā q̄ sit potēs exiccare vulnus vt silibus cōseruem^o et cōtrarijs curem^o. nō q̄ dixit Hal. q̄ p̄plo sana cōseruabit̄ per silia. sed dixit q̄ cōseruabit̄ per exiccātia eo q̄ op̄z sic cū medicina icar natiua cōseruare cōplexionē nāle mēbri: vt et̄ destruat morbū. hec aut̄ fit per sicciora q̄ sit siccitas mēbri nālis. Ex dictis ergo manifestū est q̄ omne vuln^o indiget medi cinis exiccātib^o. et et̄ q̄ quāto mēbrū vulneratū fuerit siccior tanto indiget siccioribus medicinis: quāto aut̄ fue rit humidius tāto indiget minus siccis vt. s̄. sit mēsurā q̄li tatis medicine equalis cōplexioni mēbri et paulo aucta in siccitate p̄pter id quod dictū est. ¶ Tūc respōdendū ad id q̄ arguit̄. q̄ dicit tu vide^o q̄ falsuz dicat Hal. cū dicit q̄ cōplexio sana cōseruat̄ per mediocriter exiccātia. q̄ oīs cōseruatio fit a simili et̄. Dōm q̄ medicina cōseruās ē du plex. quedā est cōseruās pure. et ista bene d̄z esse oīo silis. ita q̄ sit in eodē gradu in cōplexiōe cū cōplexiōe corporis. Et ista medicina cōseruās debet̄ corpori sano. Alia ē medi cina cōseruās q̄ ē cū hoc vel p̄seruās vel curās. et talis me dicina cōseruās: d̄z et̄ esse silis cōplexiōi mēbri: s̄z nō in eodē gradu: imo d̄z esse tātum augmētata vel dimiuta: vt destruat lapsuz vel resistat ne cadat in lapsuz. Lū ergo in vulnere sit lapsus ad humiditatem: et sit et̄ suba mēbri pa rata plus labi in eodē. d̄z ergo talis medicina admistrari vt in ea sit siccitas cōseruās siccitatē nālem mēbri et vltra hoc et̄ vt exiccet humiditatem vulneris. hoc aut̄ facit medi cina excedēs siccitatez nālez mēbri: vt dictum est. ¶ Ad aliud argumētū tu dicit q̄ tūc pot^o deberet dici q̄ cōple xio egra curabit̄ et nō cōplexio sana cōseruabit̄. Dōm ē vt dictū est q̄ in vulnere et̄ est cōseruatio et̄ curatio. nā est ibi cōseruatio ex pte cōplexiōis nālis mēbri. q̄ i omni corpore egra q̄tūcūqz sit eger donec viuit ē ibi cōplexio nālis quā d̄z cōseruari. Est aut̄ ibi curatio ex pte lapsus. respiciendo ergo ad cōplexionē nālez mēbri dixit Hal. q̄ cōplexio sana cōseruabit̄ et respiciēdo cū hoc lapsum q̄ est ibi dixit q̄ d̄z cōseruari p̄ mediocriter exiccātia: nō aut̄ p̄ silia: vt dictuz est. ¶ S̄z q̄ d̄cū est q̄ medicie icarnatiue debet̄ eē exic cantes et̄ excedere siccitatē nālem mēbri posset esse dubi tatio vltorius in quo gradu debet̄ esse desiccatiue et̄ q̄tuz debeāt excedere siccitatē nāle mēbri. sed hoc potius spe ctat ad sequēs capl̄m in quo determinat de cōplone istaz medicinarū. iō hoc vsqz illic reseruet̄. Deide cū dicit.

¶ Et si fuerit ita magna vt ne p̄currāt extremi rates et̄: qm̄ sunt rotunde longate aut diuerse figure aut iaz destructa est ex ea caro pauca nō plima: tūc eius cura est futura: et̄ phibitio ag gregatiōis humiditatis in ea cū administratiōe exiccantiū repercussiuoz et̄ administratiōe subtri liantium que dicemus.

¶ In pte ista Auic. postq̄ posuit curā vulneris qd̄ ē sectio plana recta. ponit h̄ Auicē. curā vulneris qd̄ ē rotūdū vel laterale. Et̄ intelligēdū q̄ cura isti^o nō diuersificat̄ a cura

p̄dicti in aliq̄ p̄dictaz q̄tuoz itentionū. q̄ oēs ille itentio nes regrunt̄ et̄ hic. s̄z diuersificat̄ in hoc. q̄ ibi suffic̄ liga tura ad cōiūctōez labioz et̄ cōseruationē ipsoz cōiunctoz. q̄ labia sunt paz semota. hic aut̄ idigem^o futura. q̄ labia sunt magis distātia. Itēz et̄ in isto vulnere idigem^o ma gis phibere fluxū humorū et̄ ap̄a cū medicis et̄ minutiōe et̄ dieta q̄ in p̄dicto. q̄ id est mai^o vuln^o q̄ p̄dictū. vñ citi^o p̄nt superuenire ei ista accētia. Dicit ergo Auic. et̄ si fuerit magna. s̄. sectio: ita ne cōcurrāt extremitates eius. i. ita vt nō appropinquēt sibi inuicēz ptes vulneris: qm̄ sunt rotū de alongate aut diuerse figure. Ex hoc qd̄ hic dicit Auicē. appet̄ hic qd̄ dixi p̄us. s̄. q̄ Auic. itelligit h̄ vuln^o eē rotū de figure vel lateralis s̄m maiorē et̄ minorē distātiā la biozū adinuicē. aut̄ supple est tale vuln^o q̄ ex eo iā destru cta est caro pauca nō plurima. Dicit aut̄ signāter Auic. ca ro pauca nō plima. q̄ si ex vulnere eleuet̄ caro alicui^o q̄ti tatis: tūc nō ampli^o curat̄ vt vuln^o simplex. s̄. suēdo vl̄ cō iungēdo labia: imo curat̄ vt vuln^o qd̄ est cū dimiutiōe car nis. s̄z si ex vulnere nō eleuet̄ caro de q̄ sit curādū: tūc nō p̄ hoc ipedit curā ipsi^o simplicis q̄ est p̄ ligaturā et̄ strictu raz. tūc cura ei^o est futura. q̄ nō sufficeret ad cōiūgēdū la bia et̄ tenēdū ipsa cōiūcta solū ligatura p̄ distantia labioz ruz. s̄z ōz vltiori^o suere. et̄ nō solū ōz aliq̄ suere labia et̄ con iungere ea cū filo: s̄z et̄ q̄nqz op̄z dimittere in futura acus inolutas cū filo. et̄ hoc eēt qm̄ ptes vulneris eēt valde re mote. ¶ Intellige aut̄ hic q̄ futura q̄ fit in vulnere d̄z eē superficialis et̄ p̄funda s̄m p̄funditatē vulneris. q̄ si vuln^o sit p̄fundū d̄z eē pl̄s p̄funda. si aut̄ superficiale d̄z esse ma gis superficialis. Itēz et̄ d̄z esse nō multū fortis nec multū debilis. q̄ si mltū fortis fuerit et̄ stricta dolorē generabit̄ et̄ calidū ap̄a. si aut̄ sit debilis nō bñ ptes vulneris cōiūgū tur. d̄z q̄ inter hec fieri mediocriter. s̄l̄r op̄z vt futura fiat ex filo de serico nō torto. q̄ filū tortū et̄ chordosū adiuuat ad dirūpendū et̄ scindēdū. s̄l̄r et̄ filū nō d̄z eē nimis mol le. q̄ abscindere^o añ perfectā iūctionē. d̄z q̄ esse filū lene cū quadā duricie. hoc aut̄ est filuz de serico nō tortuz. s̄l̄r et̄ mensura spacij q̄ fit inter duo pūcta debent esse eq̄lia. q̄ nō multū ampla. q̄ āplitudo pūctoz nō bñ t̄z. nec etiā d̄z eē multū spissa. q̄ spissitudo pūctoz adiuuat ad dirū pendū. et̄ phibitio aggregatiōis hūiditatis in ea cū admī nistratiōe exiccantiū repercussiuaz sic redoleon iunctū i cir cuitu et̄ empla scā ex arnaglossa et̄ ro. et̄ h̄. cū istis. n. probi be^o flux^o hūoz ad locū. et̄ p̄ cōis et̄ phibe^o ap̄a qd̄ ē causa ipediēs curationē vulneris. Et̄ administratiōe subtriliatiuz q̄ dicem^o. s̄. diete tenuis et̄ flōmie vsqz ad tps aliq̄. s̄. dōec sum^o securi de apate calo q̄ non accidat. ¶ Et̄ itellige q̄ Auic. in curatiōe isti^o vulneris repetit solū duas itentōes de p̄dictis. alias aut̄ duas nō repetit. et̄ cā fuit. q̄ cura isti^o nō d̄t aliq̄ mō a cura p̄dicta i duab^o vltimis itentiōib^o. s̄. in phibere ne aliqd̄ cadat iter labia vulneris et̄ suare cōple xionē mēbri. s̄z d̄t a cura p̄dicti qd̄ā mō in duabus p̄mis itentiōib^o. s̄. in cōiungere labia et̄ cōseruare ea cōiūcta. q̄ hic idigem^o futura: ibi aut̄ nō. Itēz et̄ magis idigem^o h̄ phi bere fluxū hūoz q̄ i p̄dcō. et̄ iō q̄ cura isti^o d̄t a cura p̄di cta i duab^o p̄mis itentiōib^o. iō h̄ posuit illas itentiōes ostē dēdo quō fiant in h̄ vulnere. alias aut̄ duas itentiōes non posuit. q̄ eodē mō fit hic et̄ ibi. Deide cū dicit.

¶ Et si fuerit p̄funda: tūc strictura et̄ facit eam adherere multotiens: et̄ non est necesse detege re eam si est possibile illud.

¶ In pte ista Auic. pōit curā vulneris p̄fūdi et̄ d̄t eē p̄fun duz: nō p̄ h̄ q̄ caro dicat̄ ablata ide: s̄z d̄t p̄fundū. q̄z h̄z suū fundū abscōsuz et̄ latēte in mēbro. vñ p̄prie tale vul nus appellat̄ cauernosuz et̄ latēs in mēbro. Et̄ diuidit̄ ista ps in pres quatuoz. In p̄ma parte Auicē. ostendit q̄ id

vulnus aliquādo curat̄ sicut p̄dicta vulnera. s. cum ligatura et strictura et alijs cum quibus curat̄ vulnus simplex. In secūda parte. quia id vulnus aliquādo non pot̄ curari vt vulnus simplex: sed deuenit ad vlcus: Auic. ostēdit quā hoc fit et ostēdit et quomō tunc debet curari vt vlcus. In tertia parte. qz ligatura diuerso mō fit in vulnerib⁹ et vlceribus ostēdit Auic. quomō debet fieri ligatura in eo quā curat̄ vt vulnus simplex. et quomō quā curatur vt vlcus. et ostēdit et cū hoc ibi Auic. quot de causis fit ligatura in vulnerib⁹ et vlceribus. In quarta parte. qz id vulnus quā iam factū est vlcus aliquādo indiget ad hoc vt curetur et discooperiatur et seceſ vsqz ad p̄fundus. aliquādo aut̄ nō indiget: sed sufficit sibi id orificiū quōd hz. et ostendit quā hoc debet fieri et quā non. scda ibi (Et id quādo nō cōfert) tertia ibi (Et dixit sapiens qz vulnus) quarta ibi (Inqz et sufficit et) Dic̄ ergo p̄mo. Et si fuerit. s. sectio p̄funda. i. latens et absconsa in mēbro: tunc strictura et. s. q̄ fit per ligaturaz et suturā facit eā adherere multotiēs. i. incarnare et solidare sicut fit in p̄dictis vulnerib⁹. Et intellige cū hoc obseruando alias itentioēs requisitas in vulnere simplici q̄ dicte sunt p̄us. s. cōseruare labia cōiuncta et p̄hibere aggregationis humiditatis extrance et p̄hibere qz aliqua rerū extranearū nō igrediat̄ labia vulneris. et cōseruare et cōplexionez mēbri. Dicit aut̄ Auicē. multotiēs. qz aliquādo tale vulnus per ligaturā et suturā nō adheret: imo deuenit ad hoc vt fiat vlcus: sicut Auic. dicit statim post. Et nō est necesse detegere eā si possibile est id. illud verbuz pot̄ exponi duob⁹ modis. vno mō sic. i. qz nō est necesse dissoluere ligamē et discooperire vulnus a ligatura et a sutura per quas labia vulneris tenent̄ cōiuncta vsqz ad multos dies donec facta sit perfecta incarnatio labioz. in quolibet. n. vulnere quōd curat̄ vt simplex opz tantū labia stare cōiuncta donec facta sit incarnatio anteqz dissoluat̄ ligatura et sutura vulneris si pole est. id aut̄ addit hic Auic. qz aliquādo opz detegere et discooperire vulnus a ligatura: p̄pter causas quas postea dicit Auic. et tunc nō amplius curatur vt vulnus simplex: imo opz curare ipm vt vlcus hz qz postea dicit Auic. Alio modo pot̄ exponi hoc quōd dicit. Et nō est necesse detegere eā si possibile est id. hoc est qz quādo accidit talis sectio p̄funda in mēbro non est necesse eam detegere. i. eam discooperire cū sectione s̄m qz postea Auic. docet in quodā caplo de perforatōe vulnez. quādo opz vt discooperiant̄: imo debem⁹ facere eā adherere et incarnare cū strictura et ligatura sicut fit in alijs vulneribus simplicib⁹ si pole est illud. addit aut̄ hoc. qz quā nō est pole vt adhereat cū ligatura et sutura: imo opz talē cauernā discooperire cū sectione aliquā secādo totaz cauernam. aliquā aut̄ solū faciēdo vnū orificiū. vñ possit exire fluxus saniei s̄m qz dicit post Auic. Quā aut̄ hoc nō ē pole. s. qz adhereat talis sectio cū ligatura. sed opz eā detegere Auic. dicit in parte sequēti. Deinde cū dicit.

Et illud est quādo nō cōfert strictura cū ligatura firmās eā. et fortasse necessariū est detegere eā: sicut ostēdas et p̄prie vbi nō cadit strictura bona sup radicē p̄fundū: quare effunduntur ad ipm materie p̄pter debilitatez eius et dolo-rem qui necessari⁹ est: et p̄pter dispōnes quas dicam in ca. vlcereum.

In ista parte Auic. qz dem̄ est mō qz nō est necesse detegere talē sectionē si pole est ostēdit quā necesse est detegere eā: et nō pot̄ curari vt vuln⁹ simplex: sed necesse est ipm curari vt vlcus. et dicit. Et id est. s. non pole qn detegat̄: vt qz necesse est tale vuln⁹ detegere. et opz talē dissoluere ligaturaz et suturā quā nō confert strictura cū ligatura firmās

eam. i. quā ligatura nō facit eam adherere: tūc necessari⁹ est eam detegere: vt sanies q̄ aggregat̄ in cōcauo respiraculuz habeat. Et fortasse est necessariū eā detegere sicut ostendā. quasi velit dicere Auic. qz nō solū sufficit aliquā eā detegere dissoluēdo ligaturā et suturaz. sed aliquā opz nō detegere eā cum sectione. i. discooperire eā sicut ostēdas. s. in caplo de perforatōe vulnerū et alioz cū opz vt discooperiant̄. Et p̄prie vbi nō cadit strictura bona sup radicē p̄fundū. hoc est qz tūc p̄prie opz fieri detectio vulneris. et discooperitio ipsi⁹ quā nō fit adherentia et incarnatio in p̄funditate: imo remanet ibi cōcauitas: q̄re. s. p̄pter talē cōcauitatem q̄ remanet in p̄funditate effundunt̄ mae p̄pter debilitatē ipsius et doloze qui est necessari⁹. qz ad oē vulnus cōcauū attrahit̄ hūiditas p̄pter debilitatē mēbri. q̄ gdes debilitas causat̄ ibi ex solutiōe cōtinui ex malis humoribus ibi defluentib⁹ ad vulnus. et attrahunt̄ et ibi supfluitates p̄pter alias dispōnes quas dicā in caplo vlcereuz. i. in tractatu de vlcereb⁹ Auic. dicit oēs dispositiōes q̄ cōferunt̄ vlcera p̄pter quas dispositiōes attrahunt̄ mae ad vlcera et impeditur cōsolidatio eozū s̄m qz apparebit in illo tractatu quā ipm exponemus. Sic ergo apparet ex dictis qz quā nō fit bona adherentia et bona incarnatio in p̄funditate vulneris: tūc cōcurrūt mae et hūiditates ad vuln⁹: q̄ qdē ouertunt̄ in sanie vel in virus. iste aut̄ supfluitates necesse ē vt respiraculū hēant̄ q̄tenus ad exteriora fluat. aliter aut̄ totū mēbrū putrefacerēt. q̄ tūc necesse ē maxie vuln⁹ detegere et discooperire quā nō fit bona strictura apud radicē p̄fundū: vt sanies et alie supfluitates ibi aggregate ad exteriora p̄fluat. et si orificiū vulneris ē apertū ad h̄t̄ ide p̄uenienter supfluitates possint exire sufficit id orificiū: et nō opz ampli⁹ secare vuln⁹. Si aut̄ nō ē apertū: vt quā p̄fundū sit inferi⁹ et id supi⁹ nec possit aptari: tūc necesse ē secare vulnus vel in parte vel in toto hz qz dicit postea.

Et si est necessariū vt detegat̄ nō erit excusatio qn ponat̄ cottum et quōd currit cursu ei⁹ sup eius orificiū exiccans ipz p̄prie vbi strictura nō cadit super radicem sicut dixim⁹: aut est ei⁹ p̄paratio talis qz nō est possibile materiā malā effundi ab ea: aut est in ea os aut cōcauata ē et facta est fistula et sit in ea hūiditas mala valde: et est tūc in indicio vlcereū nō vulnerum.

Dicit Auic. ostēso quā neciūz ē vt tale vuln⁹ detegat̄ ostēdit quō est ipz curādū post talē decoctionez vt ostēdat qz non ampli⁹ curat̄ vt vuln⁹ simplex: imo curat̄ vt vlc⁹. et cū h̄ ē repetit̄ cāz p̄dictā: q̄re neciūz est vt detegat̄ vuln⁹ adiūgendo illi cāe q̄sdā alias cās. Dic̄ g. Et si neciūz ē vt detegat̄. et intellige q̄cūqz mō detegat̄ siue cū sectione siue sine sectione nō est excusatio qn cottū ponat̄ et qz currit cursu ei⁹. s. alia corpuscula exiccātia q̄ fiūt de stupa vel de peria linea sup ei⁹ orificiū. i. iter ei⁹ orificiū ponēdo ipm in medio iter labia vulneris siccās ipz. qz illa corpuscula ponuntur in vlcere vt recipiāt in se sanie et supfluitates vlcereis. vñ rōne hui⁹ exiccāt vlc⁹. et cū h̄ ē tenēt̄ orificiū apertū. vñ pot̄ libere sanies expurgari. necessariū aut̄ erit ponere talia corpuscula in ipso. qz quā tale vuln⁹ est detectū. tunc nō ampli⁹ curat̄ vt vuln⁹ sed vt vlc⁹. In curādū aut̄ vlcere ponim⁹ cottū vel aliud corpusculū in orificiis ipsoz. et ideo s̄l̄r et facim⁹ hic. Et Auic. repetit̄ cām dictaz. quare necessariū est vt vulnus detegatur. et cum hoc adiūgit quāsdam alias dicens. Et p̄prie vbi strictura nō cadit super radicē suā: vt diximus supple est necessariū vt vuln⁹ detegat̄ et cū hoc adiūgit q̄sdā alias dicens. et p̄prie vbi strictura nō cadit super radicez suaz: vt dixim⁹ supple est necessariū vt detegatur: aut est eius p̄paratio talis qz non

est possibile materiā malaz effundi ab ea. et hoc est sicut si orificiū sit superius et fundus inferius. et tunc est necessarium vt detegatur cū sectione vel in parte vel in toto. aut est in ea os. s. q. idiget extractiōe. tūc. n. necessariū est etiā vt detegat: ita vt os possit ide bene extrahi. aut iā caua/ta est et scā est fistula et fit in ea hūiditas mala valde. et tūc opz vt detegat vuln^o cū sectione vsq; ad pfundū nisi aliō ipediat vt vene vel nerui vel artarie. ¶ Cōsequēter autē Auic. ostēdit vlr quō est curādū tale vuln^o: qre oz ipm detegere pp cās pdictas dicens. Et est tūc. s. tale vuln^o qñ ē sic detectū in iudicio vlcere et nō vulnerū. g tūc supple oz accipe curā ipsi^o ex tractatu de vlcere et nō reponat am plus cura isti^o sub isto caplo. Deinde cum dicit.

¶ Et dixit sapiēs q vulnus nō indiget nisi ligatura aggregāte labia: qñ querit adherentia et incarnatio: verū si fuerit necessariū vt nascat in ea caro tūc nō est in eo necessariū illud: sed ē necessaria aliqñ ligatura cuz q effundat sordities ex orificio ei^o: et aliqñ ligatura sit tali mēsurā q retineat medicamē desuper.

¶ In parte ista Auic. qz ligatura diuerso mō fit in vulneribus et vlcere cū dictū sit p̄us q id vuln^o pfundū aliqñ pōt curari vt simplex vulnus. aliqñ aut opz curari ipsum vt vlcus. iō hic Auic. ostēdit quō d3 fieri ligatura in eo qñ curat vt vlcus. et volēdo hoc ostēdere Auicē. ostēdit quot de causis ligatura fit in vulnerib^o et vlcerebus. Dicit ergo. Et dixit sapiēs. i. Hal. in libro de igenio sani. q vulnus nō indiget nisi ligatura et. et p hoc Auic. ponit vnā cām et vnā vilitatē ppter quā ligatura fit in vulnerib^o. naz aliqñ ligatura fit in vulnerib^o cā aggregādi labia vulneris. et hec ligatura opz vt apud orificiū vulneris sit decēter stricta et cōplicata vt bona fiat expressio sanguis supflui et hūiditatum aliaz a vulnere vsus alias ptes. quanto aut a vulnere talis ligatura magis elongat tanto magis relaxet. et hec ligatura nō cōpetit nisi in vulnerib^o in qb^o qñ adherentia et incarnatio. in alijs aut nō cōpetit. Et iō subdit. verū si fuerit necessariū vt nascat in ea caro: vt qz in vulnere ab ipso pncipio sit facta diminiō sube vel vuln^o cōuertitur ad sanie et fiat vlcus: tunc nō est necessariū illud. i. illa ligatura. sed est aliqñ necessaria ligatura cū qua effundat sordities vulneris ex orificio eius. In hoc Auic. tangit modū aliū ligature q fit in vlcere et vulnerib^o. naz aliqñ ligatura fit in vulnerib^o et vlcerebus ad expressionē saniei. nam cū sanies sit ipedimētū generatiōis carnis et in quibusdā vlcerebus aggregat sanies et virus sicut est in vlcerebus pfundis. ideo oz vt in talibus fiat ligatura cū qua effundat sordities et virus ex orificio eius. hec aut ligatura fit cōtrario mō pdicte. Naz talis ligatura d3 esse stricta apud pfundū aut apud radicē vlcerebus. mollis autē apud eius orificiū vt ex vehemētia cōstrictionis ipsi^o apud pfunditatē vulneris et ex relaxatione in orificio virus et sanies ad exteriora pfluāt. et hec ligatura nō fit nisi in vulnerib^o et vlcerebus pfundis in qb^o timef ne vir^o et sanies in inferiori parte aggregent. ¶ Et aliqñ ligatura tali mēsurā qua retineat medicamē desuper. In hoc Auic. tangit tertiaz cām et modū per quē ligatura fit in vlcerebus. Naz aliqñ fit ligatura in vlcerebus solū vt retineat puluillos et medicinā vsq; ad tēpus mutatiōis super vlcus. et talis ligatura opz vt intantū stringat vt retineat et cōseruet puluillos et medicinā vsq; ad tēpus mutatiōis. et hec ligatura est que fit maxie in vlcerebus manifestis in qb^o nō sūt carnerne et abscofōes vbi possint sanies et hūiditates extrahere et aggregari. ¶ Sic ergo habem^o ex dictis Auic. q ligatura fit in vulnerib^o et vlcerebus fm tres itentiōes et fm

tres modos. naz aliqñ fit ad incarnanduz labia vulneris. aliquādo aut fit ad expressionem saniei. aliquādo aut fit solum ad retinēduz medicamina et puluillos sup vulnus. ¶ Et ex hoc vltorius apparet qualis ligatura fit in predicto vulnere. s. pfundo. quia quādo curamus ipm vt vulnus simplex: tūc cōpetit in eo ligatura que est ad incarnanduz labia vulneris. quādo aut curatur vt vlcus: tūc aliqñ quādo cōpetit ligatura in eo que est ad expressionē saniei. vt quādo remanet sic in sua pfunditate. Aliquādo autē cōpetit in eo solum ligatura que est ad retinēduz medicamina et puluillos: vt quādo detegit id vulnus cū sectione vsq; ad suū pfundū. Deinde cum dicit.

¶ Inqt. et sufficit vt sit orificio vulneris locus: ex quo effundat sordities semp p nām: aut ita vt cadat pforatio illic aut vt tu figures ipm cū illa figura. Ego. n. iā sanauī vuln^o magnū cui^o pfundū erat vbi est genu et ipsi^o orificiū i corā pter q feceri ei orificiū aliud inferi^o apud genu. Sed pparauī coram tali pparatione q pfundū fuit superius et orificiū inferius: quare sanatus est absq; perforatione in inferiori parte. Et similr qñq; suspenditur brachium et palma et alia taliter q orificiū semp est inferius. hic est ergo sermo eius.

¶ In parte ista Auicenna. quia vulnus pfundum quādo iam factuz est vlcus et curatur vt vlcus indiget ad hoc vt curetur aliquando vt discoperiatur cum sectione vel in toto vel in parte. Aliquando autē non est necesse vt secetur: sed sufficit sibi orificiū qd habet. ideo hic Auicēna ostendit quādo tale vulnus debet secari et quando nō indiget sectione. Et duo facit. Primo ponit circa hoc id qd dixit Halie. secundo addit quiddaz ad dicta Halieni. scda ibi (Et dico q fortasse) In parte ista Auicē. intendit dicere quod Halien^o dicit q in istis vlcerebus pfundis orificiū debet esse sic situatum vt sanies ex ipso per seipaz effundatur. hoc autē est si sit orificiū in parte inferiori et fundum sit in parte superiori. Si ergo orificiū in vulnere sit in inferiori loco: tunc sufficit illud orificiū. Si autem sit in superiori et fundum in inferiori: tunc vel debet fieri aliud orificiū in parte inferiori vt sanies habeat fluxum ad decliuora. vel sic membrum debet situari q orificiū quod erat superius fiat inferius si id membrum sic pōt situari sicut est crus et man^o et pedes et huiusmodi. Ista enim mēbra sic possunt situari vt orificiū quod est aliquando in parte superiori fiat in parte inferiori. et sufficit hoc orificiū pter q fiat ibi aliud orificiū. Et circa hoc inducit quoddam exempluz Halie. cum dicit. Ego enim. s. Halienus sanauī vulnus magnū et. et patet quod dicit. Deinde cum dicit.

¶ Et dico q fortasse ibi cadet vulnus vbi tibi erit necessarium incidere complete et secare membrum.

¶ Halie. dicit. Et dico q fortasse cadit vulnus supple in membro vbi tibi erit necessarium incidere complete et secare membrum: quasi vult dicere Auicē. q aliquando potest cadere vulnus in tali mēbro q non possumus ipm situare sic q orificiū fiat decliue. nec etiam sufficit facere aliud orificiū in alia parte: sed oportet totam concauitatem secare vsq; ad profundum. et hoc vt ibi sanies nō moret maxie si sit in loco carnosoz et nō neruoso vbi nō timemus ppter sectionē de neruis. Deinde cū dicit.

Cū autem ex vulnere abscedit caro plurima: tunc necia sunt ea que carne nasci faciunt et non sufficit illud quod exsiccat et prohibet. Et fortasse nocet exsiccatium et prohibitorium ex parte quod repellit materiam ex qua nascitur.

In parte ista Avicenna postquam posuit curam vulnerum que sunt absque deperditione sube de qua sit curandum quod quidem curatur ut vulnera simplicia. Dicit Avicenna ponit curam vulnerum que sunt cum deperditione sube que quidem vulnera sunt composita. nam in eis est duplex morbus. scilicet morbus compositus puta solutio continui et morbus officialis: puta diminutio sube que est morbus in quantitate. et ideo curantur alio modo quam dicta. Et dividit per ista in partes tres. In prima parte ponit curam vulnerum que sunt cum diminutione sube puta carnis. que quidem vulnera vocantur a Galieno. de ingenio sanitatis vulnera coccava. In secunda parte ostendit quod quoniam coccavitas componitur sic cum vulnere quod impossibile est intentio curacionis coccavitatis perfecte. In tertia parte quod in vulneribus coccavis non solum deperditur caro: sed cutis etiam. et sicut diminutio carnis indiget facientibus nasci carnem. sic et diminutio cutis indiget facientibus nasci cutem. et comparat Avicenna id quod facit nasci carnem ad id quod generat cutem. Secunda ibi (Et quoniam est profunditas) tertia ibi (Et quoniam est id quod facit nasci carnes) Dicit ergo primo. Cum ex vulnere abscedit caro plurima. dicit prima signanter. quod si abscederet pauca de qua non esset curandum: tunc non diversificaretur cura ipsius a cura vulneris simplicis: ut dictum est prius. Et non sufficit id quod desiccatur et prohibet. scilicet ad generandum carnem sicut sufficiebat ad incarnandum labia vulneris. non autem intelligas hoc verbum. et non sufficit id idem. ut non sufficiat. quod oportet habere ipsum esse magis exsiccativum. quod hoc non est verum eo quod medicina generativa carnis debet esse minus exsiccativa medicina incarnativa secundum quod postea dicitur in sequenti capitulo et non intelligas quoniam dicit. Et non sufficit. idem. et non confert. quod non oportet ipsum esse exsiccativum et prohibitorium in generatione carnis: sicut in incarnatione labiorum. et hoc est quod subdit Avicenna. Et fortasse nocet exsiccativum et prohibitorium idem. Cuius autem complexionis debeat esse medicina generativa carnis dicitur ad plenum in sequenti capitulo. Tu autem suppleas ultra dicta Avicenna. quod carne re generata in vulnere coccavo superuenit nobis alia curacionis intentio. scilicet cooperire carnem tale cute quod quidem fit cum cicatrizationibus. que autem sint illa in sequentibus inueniuntur. in vulneribus. non coccavis non solum deperditur caro. sed et cutis. Sicut autem caro indiget generantibus carnem: ita et cutis indiget facientibus nasci cutem. Et ulterius intellige quod vulnus aliquando componitur cum deperditione carnis et cutis sicut sunt vulnera coccava. aliquando autem componitur solum cum deperditione cutis. Et quoniam componitur cum deperditione carnis et cutis indiget: tunc generantibus carnem et cicatrizationibus. quoniam autem componitur solum cum deperditione cutis: tunc solum indiget cicatrizationibus. et hec omnia verba plane inveniuntur et declarantur a Galieno. et prima particula de ingenio sanitatis. Deinde cum dicit.

Et quoniam est profunditas et diminutio ossium taliter quod non est possibile ut nascatur complete: quare remanet profundum sicut quoniam accidit ut nascatur plus quam sit necesse: quare est caro addita. Et oportet ut cibetur eger qui vult ut nascatur caro in vulnere suo cibo laudabili boni chimi.

In parte ista Avicenna ostendit quod aliquando componitur coccavitas sic cum vulnere quod impossibile est intentio curacionis et coccavitatis perfecte. et cum hoc est ostendit quedam alium morbum in quantitate quod potest cum vulnere componi. Dicit ergo. Et quoniam est profunditas et diminutio ossium taliter. idem. et quoniam est coccavitas in vulnere taliter sicut quoniam est in vulnere non solum ex diminutione carnis: sed etiam ex diminutione ossis: quod non est possibile ut nascatur complete. idem. ut re-

pleatur complete talis coccavitas: quare remanet profundum. idem. quare remanet ibi cicatrix coccava. Et la autem quare non est possibile ut perfecte repleatur talis coccavitas vulneris nisi remanet cicatrix coccava: non est ex diminutione carnis: sed ex diminutione ossis. nam quoniam pars ossis est abscissa non amplius restauratur secundum viam prime intentionis: ut dicit Galieno in tegni. et hoc est quod dicitur Ypocritus in affozismo quodam sexte particule. Vulnera quoniam annua fuerint necesse est os emitti et cicatrices coccavas fieri. Nam ut dicit Galieno in commento eiusdem affo. post sanata vulnera quoniam os exierit tanta coccavitas remanebit. Eam autem dicitur: quare os abscissum restaurari non potest non spectat ad presens negocium. sed hoc in libris vltimis debet inquiri. Sicut accidit quoniam. Dicit Avicenna ostendit id quod dixit esse possibile per quoddam simile. et dixit sicut accidit quoniam ut nascatur. idem. ut repleatur coccavitas vulneris ex carne plus quam sit necesse: quare est caro addita. idem. quare supercrescit et addit ibi caro ultra terminum naturale. et per hoc remanet ibi cicatrix alta non equalis. Sic ergo supple sicut possibile est id quod dictum est. scilicet quoniam quoniam accidit ut non possit coccavitas vulneris perfecte repleri. et per hoc remanet ibi cicatrix coccava et profunda. Intellige autem id quod dicitur habere quodam modo est simile predicto et quodammodo dissimile. Est simile quoniam ad possibile utrumque evenire. quod sicut est possibile quod aliquando repleatur coccavitas ex carne plus quam sit necesse. et per hoc est remanet ibi cicatrix addita. ita est possibile ut aliquando non perfecte possit coccavitas vulneris repleri ex carne. et per hoc est remanet ibi cicatrix coccava et profunda. Est autem dissimile quoniam ad possibile utrumque curari. nam quoniam accidit ut repleatur coccavitas vulneris ex carne plus quam sit necesse nisi fit cicatrix addita potest id potest semper curari cum corrosivis et diminutivis carnis superflue sicut de se manifestum est. sed coccavitas quoniam componitur sic cum vulnere quod impossibile est ea repleri perfecte. nisi non potest aliter fieri quoniam non remaneat cicatrix coccava sicut quoniam est ibi diminutio ossium secundum quod dicitur est. Ulterius autem intellige quod ex dictis habet et ex predictis potest colligi quod duplex morbus in quantitate potest componi cum vulnere. Unus morbus est in augmento qualitatis sicut quoniam est superflua caro in vulnere. Alius morbus est in diminutione quantitatis sube membri. et iste potest esse duplex. quod quoniam componitur cum vulnere diminutio carnis et cutis sicut accidit in vulneribus coccavis. quoniam autem est in eo solum diminutio cutis. Et ulterius est intellige quod sicut diminutio carnis et cutis que componitur cum vulnere indiget generantibus et cicatrizationibus: ita per oppositum augmentum quantitatis nimie carnis quod componitur cum vulnere indiget corrosivis et diminutivis carnem. que autem sint corrosiva et diminutiva carnem dicentur postea. Sed est ulterius advertendum quod medicine aliter operantur in generatione carnis et cicatrizatione et aliter operantur in diminutione et corrosione carnis. Nam in generatione et consolidatione non operantur ut principale agens. medicine autem ut coadiuvantes. quod nihil agunt in hoc nisi. quod remouent impedimenta nature impedimenta ipsarum generare vel solidare. sed in corrosione carnis et diminutione medicine operantur ibi. ut principalia agens. nam autem vel nihil vel parum ibi operantur. et hoc est quod dicit Galieno in tertia particula de inge. sani. Nam carnem creare et consolidare cum actione nature fiunt. medicine enim in hoc nihil agunt nisi ea que nature impediunt repellunt. amputare vero carnem et incidere superflua carnem non fiunt cum actione nature: sed cum medicina fortiter desiccantibus idem. Et oportet. Dicit Avicenna. addit quodammodo quoniam quod regimen per dietam quod debet observari in generatione carnis dicens. Et oportet ut cibetur eger idem. Et causa huius quod dicit Avicenna est. quia materia generationis carnis est bonus sanguis temperatus in quantitate et qualitate. materia autem boni sanguinis et cuiusque alterius boni chimi est cibus bonus. ergo est oportet ut talis cibetur cibo laudabili qui in vulnere suo indiget regeneratione carnis. Deinde cum dicit.

Et quoniam est illud quod facit nasci ita quod possibile est

et vt faciat nasci carnem: cutē nō non facit nasci cum iam abscisa est totaliter: imo non facit nasci loco eius nisi carnē duram supra quāz nō nascit pilus. verū aut rami multoties eminet et nascuntur sicut caro.

¶ Dic Aui. qz in vulneribus concavis non solū depdit carnes: sed et cutis s̄m q̄ dictū est p̄us. et sicut idiget diminutio carnis medicis faciētib⁹ nasci carnē: ita diminutio cutis idiget faciētib⁹ nasci cutez: qualia sunt cicatrizatiua. ideo hic Aui. parat id qd̄ facit nasci carnē ad id qd̄ facit nasci cutē. et cum hoc et itromiscet de nascētia p̄ditōis sube venaruz. Dicit q̄. Et q̄nq; est id qd̄ facit nasci carnē: ita q̄ pole est ei vt faciat nasci carnē. s̄. similez p̄iori depdite. sed supple id qd̄ facit nasci cutē qd̄ vocat̄ cicatrizatiuū nō facit nasci cutem cū iam abscisa est totalit̄. s̄. cutē p̄silem p̄ori: ita q̄ sit vt cutis: sicut illa que est depdita. Et hoc ē: qz cutis est de mēbris duris que depdita non regenerat̄ s̄m p̄mā itentionē. sed regenerat̄ solū s̄m secūdā intentionē. qz regenerat̄ solū aliqd̄ loco illoz et non vt est illa. Et hoc est qd̄ subdit Aui. imo non facit nasci loco eius. s̄. cutis depdite nisi carnē duram sup̄ quā non orit̄ pilus. Causa aut̄ q̄re nō nascit̄ pilus super carnem duram talis est. quia talis caro que renascitur ibi loco cutis depdite est spissa. Vñ nō est porosa sicut cutis que p̄mo erat ibi. et ideo nō est ibi via vñ possit egredi pilus cum nō sit porosa sicut erat in cute p̄mo depdita.

¶ Sic ergo appet ex dictis q̄ differt faciēs nasci carnem ab eo qd̄ facit nasci cutē in hoc. qz id qd̄ facit nasci carnem facit nasci carnē veram et silem p̄ori depdite. Illud vō qd̄ facit nasci cutem nō facit nasci veram cutem: sed soluz aliqd̄ loco illius qd̄ non est vere cutis.

Sed aliquis dubitaret de eo qd̄ dicit hic Aui. Et q̄nq; est id qd̄ facit nasci carnē: ita q̄ pole est et. qz nōne semp̄ illud qd̄ facit nasci carnē restituit ipsaz vt: manifestū est qd̄ sic. q̄re dixit Aui. q̄nq; ¶ Possumus dicere vno modo q̄ iste est qd̄a modus loquendi: sicut et nos dicim⁹ spondiles dorzi: nō quia sint in alio q̄ in dorso. S̄. sic hic q̄nq; Aui. dicit q̄nq; nō vult per hoc q̄ aliq̄ faciēs nasci carnē non faciat nasci carnē verā: sed est qd̄a modus loquēdi. ¶ Vel possumus dicere q̄ h̄ qd̄ dicit q̄nq; refer̄ ad hoc qd̄ dicit facit nasci carnē: et non refer̄ ad id qd̄ vltimo dixit vt faciat nasci carnē. vt p̄struat̄ sic. Et id qd̄ q̄nq; i. aliq̄n facit nasci carnē: ita q̄ pole ē ei et. Et tūc sic p̄struendo non intelligit Aui. q̄ id qd̄ facit nasci carnē q̄nq; faciat nasci carnē verā: et q̄nq; non. sed intelligit q̄ ipm qd̄ q̄nq; facit nasci carnē pole est q̄ semp̄ faciat nasci carnē simile. et hoc est vt dcm̄ est. ¶ Ulterius aut̄ nota q̄ duplex est cutis: quedaz est cutis p̄ma: que imediata non iberet carni. et ista abscisa bñ regnātur sicut multotiens videm⁹ q̄ excoziant̄ digiti et manus: et postea regenerat̄ cutis silis p̄ori. Et de ista non intelligit Aui. Alia aut̄ est cutis secūda que imediata coopit carnē. et ista est mēbrum qd̄ non regnāat̄ s̄m p̄mā intentionē nisi raro in infantib⁹. et de ista intelligit hic Aui. ¶ Qz aut̄ Aui. dixit q̄ cutis abscisa non renascit̄: crederet̄ s̄. forte aliq̄ q̄ eodē modo eēt d̄ oib⁹ mēbris p̄silib⁹: qd̄ non est veruz. ideo subdit Aui. de venis que sunt mēbra cōsilia q̄ aliq̄n possunt renasci sicut caro dices. venarū aut̄ rami. s̄. abscisa aliq̄ pte ab eis multoties. s̄. aliq̄n eminet. s̄. renati: quātū ad illam pte abscisam et renascunt̄ sicut caro. Dcm̄. n. fuit sup̄ius in p̄mo caplo. q̄ vt ne erāt medie nature iter carnē et ossa. os aut̄ nō restaurat̄ nisi rarissime in infantib⁹. caro aut̄ semp̄ restaurat̄. et iō vt ne aliq̄n restaurant̄: sicut si abscisio sit pua et corpus humidum leue et vena sit pua sicut sunt qd̄a rami venarū et non magni. aliq̄n aut̄ non restaurant̄: sicut in d̄rys dispōnibus que aut̄ sit causa istoz q̄n restaurant̄ et q̄n non: nō spectat

ad presens negocium. et ideo in istis parum insisto. Tūc sequitur illa pars

¶ Et de vulnerib⁹ sunt quedā habētia timorem sicut vulnera cadentia in nervis: et extremitatibus lacertoz: et dicam ea in ca. dispositionum neruoz: et multoties sequunt̄ ea accidētia mala sic illud qd̄ seq̄t̄ vuln⁹ extremitatis lacertoz de alteratione coloris et casu pulsus post spissitudinem et paruitatem. et p̄ducit ad sincopim et casum virtutis: et quādoq; sequit̄ ea spasmus: et similis illa que cadit ante genu apud rotulam: qm̄ sequunt̄ ea accidētia mala: et sunt p̄mittentia a qbus parum liberant̄.

¶ In ista parte Aui. postq̄ determinauit de vulnerib⁹ carnosiss in qb⁹ vulnerib⁹ nō est magnus timor: et tetigit etiam curā illoz cōplete: eo q̄ de ipsis erat p̄ncipalis itentio. In isto caplo hic icidentalit̄ determinat aliqd̄ de vulnerib⁹ in qb⁹ est timor sicut de vulnerib⁹ que fiūt in mēbris neruosis. Dico aut̄ q̄ determinat de eis icidentalit̄ hic: eo q̄ Aui. in subsequētib⁹ facit postea quedā tractatū. vbi cōplete tangit postea de vulnerib⁹ istis et cura ipsoz. h̄ aut̄ solū determinat de eis vt ostēdat q̄ talia vulnera timorosa sunt per respectū ad p̄dicta. et qz icidentalit̄ determinat hic de eis. iō hic Aui. solū tangit aliqd̄ de eis icōplete: et et de cura ipsoz. et diuidit̄ pars ista in ptes duas. In p̄ma pte ostendit que sint illa vulnera illoz mēbroz i qbus est timor. quia ea aliq̄n sequunt̄ accidētia timorosa sicut spasmus et sincopis et filia. et in secūda pte tangit aliqd̄ de cura ipsoz. et ibi. (Et q̄n accidit spasm⁹ ex h̄ et c̄). Dic ergo p̄mo. Et de vulneribus sunt quedā h̄ntia timorē. qz i eis est timor mortis sicut vulnera cadētia in nervis et extremitatibus lacertoz. qz in extremitatibus lacertoz maxime sunt nerui et chorde. Et tūc Aui. dat causam q̄re ista sunt timorosa dices. et pro qz: qz multotiens sequunt̄ ea accidētia mala et c̄. de alteratione coloris in visu alterat̄ color in istis. nā p̄pter fortē dolores qui accidit in vulneribus istoz mēbroz rōne sensibilitatis ipsoz resoluit̄ calor et spūs cū resolutione vtutis ex quoz defectu discolorat̄ corpus istoz. et ideo alterat̄ color i visu. imo et in toto corpore p̄pter compati totuz corpus ad vulnera talium mēbroz. sed qz maxime apparet talis discoloratio in visu: eo q̄ maxime appet color in p̄tibus faciei. idcirco dixit Aui. de alteratione coloris in visu et casu pulsus post spissitudinē et paruitatē. i. q̄ in istis p̄mo fit pulsus spissus et paruus et postea cadit. Causa aut̄ huius est p̄pter vehementem dolorem. Nam s̄m q̄ appet per Aui. in p̄mo canone. fen z. caplo de pulsu. Dolor fortis in sui p̄ncipio facit vtutē ebullire et inflāmat caliditatem. et ideo in sui p̄ncipio mutat pulsum ad magnitudinē et velocitatē. Cum aut̄ dolor ad finē sue fortitudinis puenit: tūc p̄cedet pulsus miorādo et redibit ad inferiora donec p̄det magnitudinē et velocitatem. sed vicē istarū supplebūt spissitudo et paruitas. et iō fiet spissus et paruus. ¶ Ulterius aut̄ si plus augmētatus fuerit adducet pulsum ad raritatē et p̄ditionē. i. casum ipsius. Cum ergo dolor vehemēs seq̄tur vulnera istoz mēbroz. Idcirco in p̄n⁹ sui ponet pulsum magnū et velocē: in p̄cessu aut̄ spissum et paruum. vltimo aut̄ p̄ducet ad p̄ditionem et casum ipsius. Et ideo bene dicit Aui. Et casu pulsus post spissitudinē et paruitatē et p̄ducit ad sincopim et casum vtutis. Causa aut̄ huius est ex vehemēti dolore q̄ accidit. dolor. n. fortis calorē et spm̄ cum vtute dissoluit et mēbra q̄ p̄p̄us opationib⁹ p̄hibet s̄m q̄ Aui. dicit p̄mo canone. fen z. caplo de eo qd̄ puenit ex dolore. et ideo vulnus in talibus mēbris p̄ducit ad sincopim et casum vtutis. Et q̄nq; seq̄tur

dolor quid agat.

ea spasmus: hoc est ppter continuationem nervoz ad cerebry. vnde et ad passionē ipsoz accidit aliquādo cerebruz cōpati ppter cuius cōpassionē totuz corp' spasma. ¶ Est autē intelligēdū circa p̄dicta q' vulnus pōt accidere nervis q̄drupl' s̄m q' apper per Hal. 6. de ige. sa. et p̄ Aui. in parte sequenti. de vulnerib' nervoz. nā nerulis: aut p̄ngit aut scidit: et si scidit aut scidit s̄m lōgitudinē: aut s̄m latitudinē. Et si scidit s̄m latitudinē. tūc aut recidit ex toto: aut solū in parte. Iste ḡ sunt quatuor spēs vulnez que possunt accidere nervis. Istoz autē vulnerū magis timorosum et piculosum: et ad qd magis segtur spasmus: et alia accidētia que Aui. ponit: est punctura. Deinde est vulnus qd est scissura nerui p̄ latitudinē nō ex toto. Deīn est vulnus nerui qd est scissura ipsius per lōgum: minus autē piculosum oib': q̄rū ad p̄ditionē ifirmi est qm̄ incidit neruus ex toto: nihilominus tñ membz qd per illū neruū mouebat motū amittet. et hoc est qd dicit Hal. 6. de ige. sani. Item si neruus sit incisus et separat' nullā suspicionē eger habz. curabit. n. sicut cetera mēbra. sed tamē mēbra que mouebant per ipz neruum motuz amittēt. Quādo ergo Aui. dicit q' de vulnerib' sunt quedā hñtia timorē sicut sunt vulnera nervozum et. intellige hoc maxime de vulnerib' ipsozum: que sunt punctura et scissio per latitudinē nō ex toto: eo q' ad hoc sequitur accētia: que Aui. ponit in lra. et maxime cura istoz diuersificat a cura vulnerū alioz. Quare autē vulnera nervoz sunt magis piculosa alyz vulnerib': et quare etiā punctura est piculosa: scissura per latitudinem non ex toto. et quare et ista est piculosa: scissura s̄m longitudinē. et q' spasmus segtur ad vulnera istoz mēbroz: vtrū de inanitione vel repletionē. et quomodo accidat ex vulnerib' quoz neruoz accidat totū hoc non est p̄sentis itentionis dicere: cuz Aui. de vulnerib' istis non loquat' hic nisi icidentalr: vt dictum fuit p̄us. sed oīa hec p̄fecte s̄m igeny nostri politatē ingremus in tractatu vulnerū nervoz: qm̄ ipm̄ deo dante auxiliū exponemus. Et s̄l'r illa supple vulnera sunt timorosa que cadūt ante genu apud rotulā v'l p̄pe per duos digitos. Et causa huius est ppter mltitudinē nervoz et chozdarū que sunt ibi. et ideo multotiēs sequunt' ea accidentia mala que dicta sunt p̄us. et eadē est causa hic et ibi. nisi q' h̄ itendunt' plus illa accētia ppter capita plurium nervoz et chozdaz que sūt ibi. Et ideo Aui. addit. Et sunt p̄mētia a qb' parū liberant'. s. ifirmi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādo accidit spasmus ex huiusmodi vulneribus lacertosis et non recipit curationem: tūc curatio est icidere lacertū in latitudie: et est voluntas vt destruat' operatio lacerti: verū illud est de illis que oportet vt postponant' quantum est possibile. Et curet' spasm' et p̄mixtio rōnis cum re alia p̄ter eam: et sicut vulnus geniculi: et fortasse enim necesse est vt ponatur cum sectione dura.

¶ In parte ista Aui. tangit aliqd de cura istoz vulnerū. Et quia vt dcm̄ est loqur hic de istis vulnerib' icidentalr idcirco. hic Aui. solū tangit icidentalr et incōplete de cura ipsoz. Et duo facit. P̄mo tangit aliqd de cura istoz rōne cuiusdam accidētis qd in eis supuenit pauca rōne spasmi. secūdo ponit quendā canonē generalē: quātum ad curam istoz vulnerū. secūda ibi. (Et oportet vt sit festinatio). Et itellige hic q' quātum ad rectū ordinē cure istoz vulnerū pars secūda debebat p̄cedere p̄mā. qz rect' ordo in determinando de cura alicuius morbi est p̄mo ponere curam illius morbi: et postea accidentiū eius. Sed qz Aui. hic loq̄t de vulnerib' istis plus sub rōne qua sunt timorosa. sunt au

tem timorosa ppter accētia que ea sequunt'. Idcirco p̄ter tetigit aliqd de cura accētiū qz de cura ipsoz. Et qz iter accidētia que ea sequunt' magis timorosa est spasmus: eo q' spasmus supueniēs vulnere est mortale. vt dicit Hyp. Idcirco Aui. maxime iter alia accētia tangit aliqd de cura ipsius: nec etiam perfecte tangit curam ipsius hic: cum nō principaliter de his hic intendatur. sed solum tangit aliqd necessarium fieri aliquando in cura ipsius. Dicit ergo. Et qm̄ accidit spasmus ex huiusmodi vulnerib' lacertosis. i. nervosis. accidit autē maxime spasmus in eis. vt dcm̄ est p̄us quādo neruus est punctus: aut icisus in latitudine non ex toto: et non recipit curationē. s. aliter per medicinas: tūc curatio eius est icidere lacertū. i. neruū in latitudine. Causa autē huius est: qz cuz spasmus accidat ppter nocumētuz qd ferē ad cerebry rōne p̄tinationis nerui ad ipsum cerebrum s̄m q' dictū est: tūc qm̄ ex toto recidit non amplius ferē nocumētū ad cerebry. qz pars nerui sana nō icisa. que recipiebat nocumētum a parte lesa. et per p̄is etiam ducebat nocumētum illud vsqz ad cerebry nō amplius recipit illud nocumētuz ppter non amplius ipsum p̄tinuari. et tūc evita' spasmus qui poterat esse causa p̄ditionis ifirmi. Verū tamen quāqz talis incisio non sit causa spasmi: tamen est causa alterius nocumēti. qd subdit Aui. dicens. Et est voluntas. i. et est necesse. tūc vt destruat' operatio lacerti. ¶ Et ideo debemus evitare istam icisionē quātum possumus. sed quādo nō possumus aliud debemus eaz facere. qz minus malū est q' mēbz p̄dat talē opationē qz q' infirmus moriat'. Et idē Aui. subdit. Vex id est de illis. i. ista icisio que oportet vt postponat' quātuz possibile est. et hoc ppter nocumētum membri qd ide segtur. et curet' spasmus et p̄mixtio rōnis cuz re alia p̄ter illam. i. p̄ter icisionē sicut mūdificando corpus cū flobotomia et farmacia et mūdificando et aperiēdo vulnus vt effluat ad exteriora eruginosus sudor qui ad cerebry ducit' et iungendo mēbra circūstātia oleo tepido vt si vulnus nerui sit in manu iungem' alā subassellam et collum et circūstātia mēbra. Si vō in pede iungemus iquina vsqz ad dorzuz et caput. per h̄. n. si possumus debemus vitare et curare spasmus. Sed si nulla istarum rerum spasmō subueniat: tūc cogimur icidere neruū ex toto quo facto spasmus cito curabit' ppter causam que dicta est. et tūc Aui. specificat de vulnere geniculi quomōi eo oportet facere talē icisionē aliqñ dicens. Et sicut vuln' geniculi supple est timorosuz rōne spasmi q' cito ad vuln' eius segtur. Fortasse. n. est necesse vt ponat'. i. postponat' spasmus in eo cum sectione dura. i. cum tali sectione nerui ex toto: ad hoc vt evita' spasmus. et hoc est quādo nō possumus vitare ipsum cum re alia. et minus possumus vitare ipso ppter multitudinē nervoz q' sunt ibi. et ideo cogimur in eo plus facere talem icisionem nerui ex toto vt evita' tur perditio ifirmi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt sit festinatio in apostematibus eius et vlcibus ipsius et vulneribus cum flobotomia et solutione ventris: et p̄hibitione incarnationis donec mundificentur mundificatione vltima: deinde incarnentur.

¶ Aui. ponit quedam canonē generalē cure in vulnerib' et apostematib' p̄dictoz mēbroz: vt ostēdat q' cura ipsoz diuersificat a cura p̄dictoz vulneruz carnosoz: eo q' vulnus in istis non debet festināter icarnari: sicut alia carnosā vulnera. sed p̄us debet mūdificari p̄fecta mūdificatione vltima vt oīs virulētia ad exteriora educatur que possent causare spasmum ppter p̄tinationē nerui cum cerebro. et hoc maxime debet itelligi de vulnerib' timorosis nerui q' possunt iducere spasmū sicut quādo punct' est neruus vt

incisus & maxime fm latitudine no ex toto. & patet qd dicitur in littera. Intellige tamen qd totum illud qd dictus est de cura spasmi & cura vulnez hic melius & longius explanabitur in tractatu vulneru neruoz. & ideo quod hic deficit ibi requiratur &c.

De cognitione eius qd facit nasci carne: & qd incarnat: & qd sigillat: & qd corrodit ex medicis. CAP. III.

Medicamen faciēs nasci carnē est illud qd coagulat sanguinē sanuz in carnē.

¶ Qd sicut appet ex his que dicta sūt i p̄dicto ca^o in cyratione vulnerū aliqñ idigemus his q̄ faciūt nasci carnē sicut in vulnerib^o cōcavis in qb^o est caro depdita. aliqñ aut idigem^o medicis icarnantib^o solū labia vulneris remota abiuicē sicut i vulnerib^o carnosis simpli cib^o. Aliqñ aut idigemus medicis cicatrizātib^o que faciūt nasci cutē sicut in vulnerib^o in qb^o est cutis depdita. aliqñ aut idigem^o medicis diminuētib^o & corrodētib^o carnē sic i vulnerib^o in qbus aliqñ nascit^o caro plus q̄ oportet fm qd dicitur fuit pus. idcirco Aui. post p̄dictū caplm̄ ponit id caplm̄ in quo in generali determinat de naturis istaz. medicinarū ostēdit. n. in generali cuius cōplonis debēt eē medicinē faciētes nasci carnē & c^o cōplonis debēt eē icarnatiue: & cuius cicatrizatiue & cui^o corrosiue carnis. Dico aut qd facit hoc in gñali in isto caplo. qz i ferius ponet caplm̄ in quo ponet medicinas in sp̄ali faciētes nasci carnē & icarnātes et cicatrizātes. in isto aut ca^o ad nullā ipsarū descēdit: s̄ soluz i generali determinat de naturis iparū. que aut sint ille medicine in sp̄ali i ferius ponet. Diuidit aut id caplm̄ in ptes duas. In pte p̄ncipalē in qua facit qd dictū est. & icidērale. 2° ibi. (Et id qd est rectum &c) p̄ma ps in q̄tuor. In pte p̄ma determinat de cognitione medicinarū faciētū nasci carnē. in secūda de cognitione medicinarū icarnantiuz. in 3° de cognitione medicinarū cicatrizantiuz. in 4° de cognitione medicinarū corrodētū. 2° ibi. (Medicinē aut icarnatiue). 3° ibi. (Cōsolidationē vō). 4° ibi. (Corrosiua diminuens). p̄ma pars diuidit in ptes duas. in p̄ma pte ostēdit quoddā esse medicamen faciēs nasci carnē ab opatione quam facit. & in secūda parte determinat de natura complexionis ipsius. secūda ibi. (Qd si fuerit ei exiccatio &c). Dicit ergo p̄mo. Medicamen faciēs nasci carnē est id qd coagulat. i. qd p̄uertit sanguinē sanū i carnē: supple qui dicitur restaurari loco carnis depdite: hec est ergo opatio medicinē faciētis nasci carnē. qz ex sanguine veniente ad vulnus restaurat carnē que depdita est donec tota concavitas repleat. Intellige aut: qz Aui. dicit qd medicamen faciēs nasci carnē est id qd coagulat sanguinē in carnem. i. qd p̄prie medicina non est que coagulat sanguinē in carne: imo p̄prie coagulans sanguinē in carnē est v̄tus nutritiua nālis mēbri: eo qd hec est opatio ipsius. sed medicina faciēs nasci est sicut coadiuuās ad istā opationē: eo qd remouet impedimēta nature & p̄seruat complonē nālē mēbri mediāte qua v̄tus suam actionē pficit. et p̄pter hoc dicit Hal. 3° de inge. sanita. qd si nos concedamus qd locus vulneris sit sanus et sanguis ad euz venies sit r̄patus in q̄titate & qualitate nil extrinsecoz qbus adiuet carnis generatio oportet apponi. sed qz in nostro corpore semp quasi duo efficiunt. Unū est supfluitas subtilis. aliud est supfluitas grossa. & hec maxime generant in loco vulneris in quo idiget caro restitui. subtilis aut vulnus humefacit. grossa aut putrefacit. idcirco necesse est semp medicinas apponi vbi caro restituēda est que talia impedimēta remouēt. s. vt supfluitatē subtilē ericcēt & grossam mūdificēt. hec aut sunt medicine que dicuntur faciētes nasci carnem. Dicuntur ergo tales medicine coagulare sanguinez in carnē non sicut p̄ncipale agēs: sed sicut coadiuuātes. qz p̄dicta impedimēta remouēt p̄hibē

tia actionē nature. ¶ Ulterius autem itellige qd signāter dixit Auicē. sanguinē sanū: qz cum sanguis sit materia generande carnis oportet vt sit r̄par^o in quātitate & qualitate. si enim supabūdauerit in aliquo istoꝝ nō soluz caro generabit: sed augmētabit vulnus. & p̄pterea dicit Hal. tertio de igenio sanitatis. qd in vulnere curādo duo sunt p̄mitus cōsideranda. quoz vnum est sicut agēs p̄ncipale sicut v̄tus & complexio mēbri. s. tempata sunt fm p̄pziū temperamētum. Aliud vō est sicut materia carnis generāde vt sanguis ad locū defluēs sit r̄patus in quātitate & qualitate qz si alterū istoꝝ intēperatū fuerit morbus multiplicabit & p̄pter hoc Auicē. dixit signāter qd coagulat sanguinē sanum. dicit &c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qd si fuerit exiccatio eiuehemēs prohibet sanguinem venientem; quare non habebit materiam caro. Et si est ei absterfio vebemens remouet eum; & facit eum currere: quare consumit materiam inuentam carni. ergo oportet vt non sit ei plurima exiccatio: immo vsqz ad terminum: neqz absterfio fortis valde: immo absterfio pauca in tanta q̄titate vt abstergat sorditiem absqz mordicatione: & non idiget stipticitate de qua est curandum.

¶ In parte ista Aui. determinat de natura cōplexionis medicine istius. Et diuidit pars ista i partes duas. p̄rio ostēdit cuius cōplonis debet esse quantuz ad qualitates passiuas. s. quantū ad humiditatē & siccitatē. secūdo ostēdit cuius cōplonis debz esse q̄tū ad qualitates actiuas. s. quātum ad calitatē & friditatē. secūda ibi. (Et oportet iterum vt sit in calitate &c). Dicit ergo p̄mo Auic. & planū est id qd dicit q̄tū ad supficiē l̄re. Sed tamē vt dicta ipsius meli^o itelligant^o radicituz: & etiam causa ipsoꝝ reddat nō est inutile de aliquibus dubitare.

Dubitat^o ergo p̄mo. vtrū medicina generatiua carnis debeat esse semp exiccatiua. & videt qd nō. qz fm qd apparet per Hal. in 3° de inge. sanita. & per totū. Medicina generatiua carnis debet talis in vulnere administrari vt conseruet complonē mēbri & nō vt destruat. Nam vt dicit ibi idēz Hal. Semp oportet te custodire cursum nature dum est & eum duz nō est restaurare. Cum hec opationes fiant p̄ncipalr opatōe nature. nūc aut complō aliquoz mēbroꝝ est humida: sed humiduz nō cōseruat a sicco: sed ab ipso destruit. Dicit. n. Hal. i tegni. Calidiora. n. corpora calidiorib^o idiget adiutorijs & fridiora fridiorib^o et sicciora sicciorib^o humidiora humidiorib^o &c. ergo in vulneribus taliū mēbroꝝ nō oportet administrare medicinā siccam vt destruat complonē ipsoꝝ: sed medicinā humidā vt ipsam cōseruet in sua natura. ¶ Preterea Hal. ponit quarto de igenio sanita. qd si caro vulneris fuerit sicca: tūc fomentē cum aqua calida & rebus humidis. ergo tūc in vulnere vbi generāda est caro non semp competit medicina sicca. imo aliquādo humida sicut quando caro eius est sicca. Et si competit medicina humida quādo caro est sicca multo ergo fortius quādo caro est humida. qz mēbra humida idigent medicis minus siccis fm qd dicūt omnes auctores. videt ergo tūc qd in nullo vulnere debeat administrari medicina sicca. ¶ Preterea Aui. ponit in sequēti particula qd medicina generatiua carnis debet esse oio silis mēbro i calitate & friditate. dicit enim qd calidū valde assimit^o calido valde. fridū valde frigidū valde. ergo & eodē modo videt qd medicina generans carnē debeat administrari silis in mēbro in siccitate & humiditate. Cum ergo quedaz mēbra sint humida: ergo me

semper te oportet custodire cursum nature.
calidiora corpora
calide in vlcere